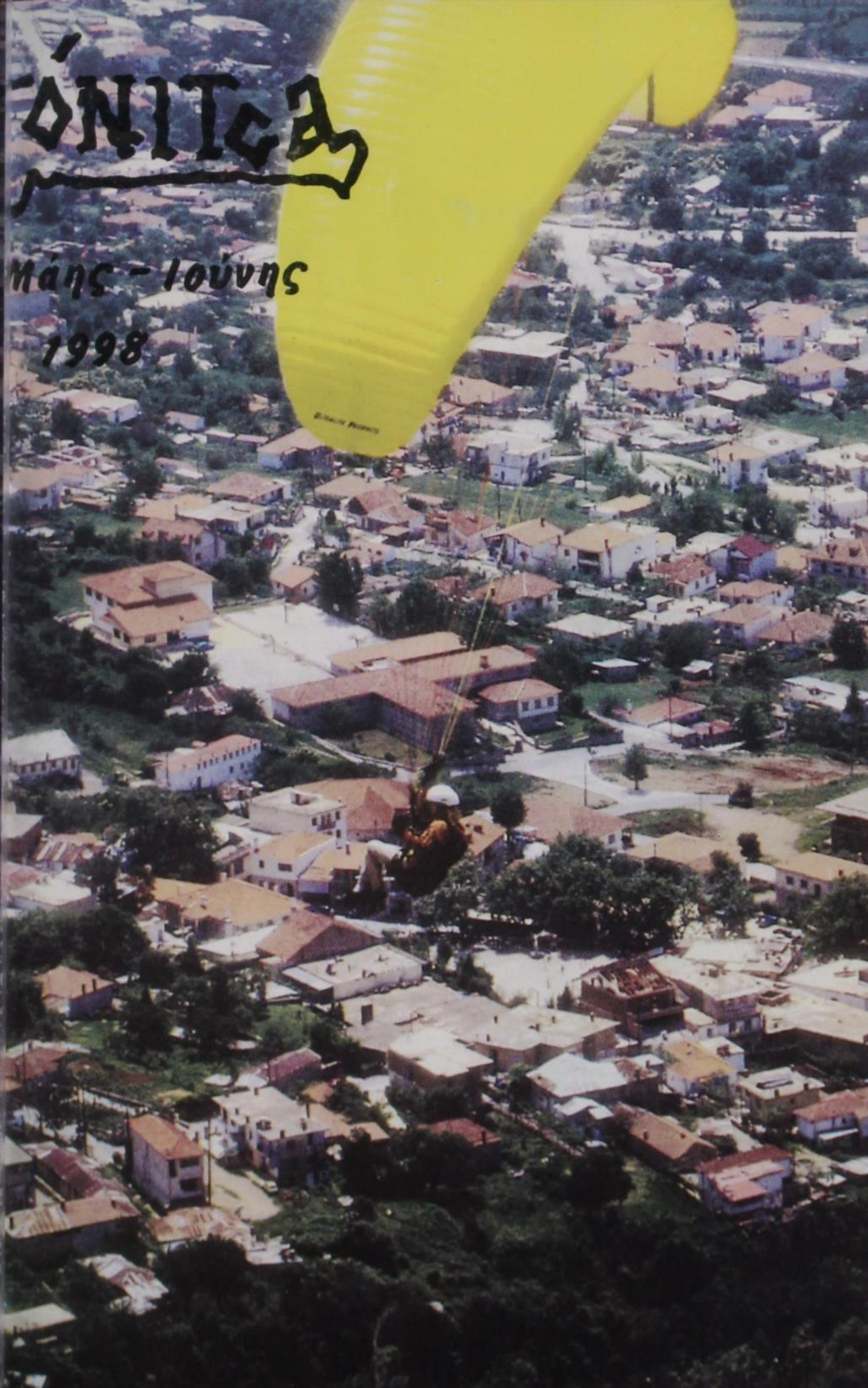

ΜΟΝΙΤΙΝΓ

Μάης - Ιουνίου

1998

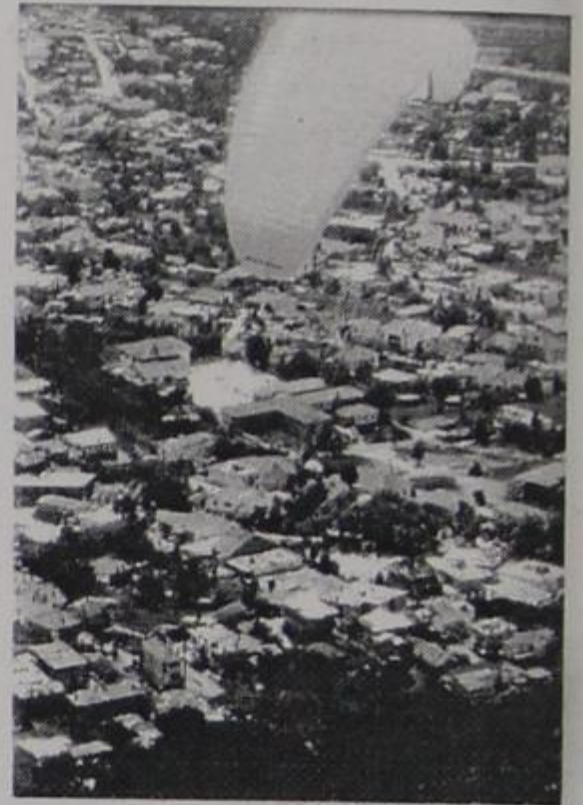

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ, ΤΕΥΧΟΣ 80 ΔΡΧ. 250
ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διεθνές συνέδριο στην Κόνιτσα	129
Ενιαίο ψηφοδέλτιο στις εκλογές. Θ. Πορφύρη	135
Γυναίκα και αυτοδιοίκηση. Ε. Παπαμιχαήλ	136
Ζερματινά δημ. τραγούδια. Ι. Τσιάγκα . .	140
Τα λιανοτράγουδα. Ν. Ρεμπέλη	149
Για την κτηνοτροφία. Ν. Φασούλη	154
“Εύαθλος Κόνιτσα ‘98	156
Η χλωρίδα του τόπου μας. Θ. Ζιώγα . . .	158
Παλιές φωτογραφίες	163
Τιμή στους Ήρωες. Σ.Τ.	164
Νέο περιοδικό. Σ.Τ.	164
Πάσχα στον Αμάραντο. Αχ. Ζακοπούλου	165
Αδελφότητα Αηδονοχωρίου. Λ. Τζόκα . .	167
Βιβλιοκρισία. Λ. Τζόκα	168
Γάμος στο Κεράσοβο. Σ.Τ.	169
Το παράνομο μιας χωριανής. Ο. Χούψια	170
Ευθυμογράφημα. Θ. Πορφύρη	171
Η γιαγιά με τα λουλούδια. Η. Φασούλη .	172
Όχι μπαζώματα... Ε. Εζνεπίδη	173
Μαθητές στη Ζωσιμαία Σχολή. Α. Ευθυμίου	174
Ειδήσεις - Κοινωνικά	181

(Ειχ. Εξώφ. Κόνιτσα φωτ. Α. Ράπ.)

**Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή**

**Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ικαρος**

**Υπεύθυνος σύμφωνα
με το νόμο:**

**Σωτ. Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. (0655) 22.464, 22.212
Fax: (0655) 22.464**

**Γραφικές Τέχνες
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ**

Τηλ.-Fax: (0651) 77358

**Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού Δρχ. 1500
Εξωτερικού, Δολ. USA 20 Αυστραλ. 30
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη
η στο Βιβλιοπωλείο «ΕΛΕΓΕΙΟ» Θ. Ζώτου, Κόνιτσα**

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στην Κόνιτσα από τις 29-31 Μαΐου διεθνές συνέδριο με τίτλο:

“Ο Ορεινός χώρος της Βαλκανικής”. Το Συνέδριο οργάνωσαν ο Δήμος Κόνιτσας, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπ/σης και το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Εκτός από τους πολλούς εισηγητές, το συνέδριο παρακολούθησε και αρκετός κόσμος.

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

Παρασκευή 29 Μαΐου 1998

09.30	Εγγραφή
10.00	Έναρξη - Χαιρετισμοί
Πρώτη Συνεδρία:	“Η αρχαιολογική οπτική”
Προεδρεύων:	Γ. Πλουμίδης, Παν/μιο Ιωαννίνων
10.30	Ε. Αδάμ, ΙΕ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, Ιωάννινα
Τίτλος: “Η περιοχή των Βαλκανίων κατά την Ανώτερη Παλαιολιθική περίοδο. Αυτόνομη εξέλιξη ή σημείο συνάντησης πολιτισμικών περιφερειών;”
10.45	Ε. Solomon, Φλώρεντία, Ιταλία
Τίτλος: “Ορεινός χώρος και Αρχαιολογία. Μια αναθεώρηση των μεθόδων προσέγγισης της Ηπειρωτικής Προϊστορίας”.
11.00	Ε. Κοτσαμποπούλου, Ε. Παναγοπούλου, Ε. Αδάμ, Π. Καρκάνας, Μ. Ντίνου, Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, Αθήνα
Τίτλος: “Η παλαιολιθική βραχοσκεπή Μπόϊλα. Η εκμετάλλευση των ορεινών βοσκοτόπων (Poster)”.
11.15	Διάλειμμα
11.30	Ν. Ευστρατίου, Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης.
Τίτλος: “Μια οικολογική και εθνο-αρχαιολογική προσέγγιση του χώρου της ορεινής Ροδόπης”
11.45	Χ. Καρράς, Δήμος Κόνιτσας
Τίτλος: “Ιστορική Προσέγγιση του Οικισμού μέσα από τα μνημεία του”.
12.00	Συζήτηση

- 12.30 Λήξη Συνεδρίας - Γεύμα
- Δεύτερη Συνεδρία: *“Ιστορικότητα του φυσικού περιβάλλοντος και κτηνοτροφική οικιακή ομάδα”*
- Προεδρεύων: Π. Σταθακόπουλος, Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης
- 10.00 Μ. Αράπογλου, Ιωάννινα
Τίτλος: *“Οι εγκαταστάσεις στον ορεινό χώρο της Βόρειας Πίνδου”*.
- 10.15 Ε. Ψυχογιού, Κέντρο Λαογραφίας, Ακαδημία Αθηνών
Τίτλος: *“Οι δρόμοι των νερών και των κοπαδιών. Απ’ τα βουνά στους κάμπους στη Βόρεια Πελοπόννησο”*.
- 10.30 Διάλειμμα
- 10.45 Α. Πολυμέρου-Καμηλάκη, Κέντρο Λαογραφίας, Ακαδημία Αθηνών
Τίτλος: *“Οι μετακινήσεις των ορεινών πληθυσμών του Ασπροποτάμου”*
- 11.00 Π. Πολίτη, Κέντρο Λαογραφίας, Ακαδημία Αθηνών
Τίτλος: *“Μεταβατικοί κτηνοτρόφοι στη Βοιωτία”*.
- 11.15 Β. Ρόκου, Παν/μιο Ιωαννίνων
Τίτλος: *“Μέτσοβο, Χωριό της κτηνοτροφίας”*
- 11.30 Α. Πετρονώτης, Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης, Β. Παπαγεωργίου, Πρόεδρος Πυρσόγιανης
Τίτλος: *“Μετακινήσεις παραδοσιακών οικοδόμων και οικοδομικών συνεργείων στο Βαλκανικό χώρο”*.
- 11.45 Συζήτηση
- 12.30 Δ. Γκέφου - Μαδιανού, Πάντειο Παν/μιο, Αθήνα
Τίτλος: *“Αρβανίτες και Αλβανοί. Μετακινήσεις, εγκαταστάσεις, ταυτότητες. Μια ιστορικο-ανθρωπολογική προσέγγιση”*
- 12.45 Γ. Γεωργίου, Αθήνα
Τίτλος: *“Οι Τσιγγάνοι των Βαλκανίων”*
- 13.00 Φ. Τσιμπιρίδου, Δημοκρίτειο Παν/μιο Θράκης
Τίτλος: *“Πομάκος σημαίνει άνθρωπος του βουνού. Κατασκευές και πολιτικές ταυτότητας μειονοτικών περιθωριακών ομάδων της ορεινής Ροπόδης”*
- 13.15 Γ.Ε. Ασπράκη, Λάρισα
Τίτλος: *“Δόμηση της τοπικής ταυτότητας. Μελέτη της ορεινής κοινότητας Ραψάνης Ολύμπου”*
- 13.30 Ρ. Βαλερά-Κουνάβα, Παν/μιο Ιωαννίνων.
Τίτλος: *“Απόδημοι Έλληνες και εκπαιδευτικά ζητήματα στα δίγλωσσα χωριά των περιοχών Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και*

- Κονίτσης: Ηπειρωτικός Φιλεκπαιδευτικός Σύλλογος εν Κωνσταντινουπόλει”
- 13.45 Συζήτηση
- 14.15 Λήξη συνεδρίας - Γεύμα
- Τετάρτη Συνεδρία: “Λογοτεχνία - Λαϊκός Πολιτισμός”
- Προεδρεύων: Ε. Αλεξάκης, Κέντρο Λαογραφίας, Ακαδημία Αθηνών
- 17.00 Α. Μπενάτσης, Παν/μιο Ιωαννίνων
- Τίτλος: “Αναζητήσεις, αντιπαραθέσεις, αποκλεισμοί και μεταβάσεις σε οικείους και άγνωστους ορεινούς και πεδινούς Βαλκανικούς χώρους. Το παράδειγμα της Λογοτεχνίας”.
- 17.15 Γ. Λαδογιάννη, Παν/μιο Ιωαννίνων
- Τίτλος: “Μαρτυρίες του πολιτιστικού συγχρωτισμού των λαών της Βαλκανικής στα κείμενα σύγχρονων λογίων. Η περίπτωση του Γιάννη Λυμπερόπουλου από την Κόνιτσα”
- 17.00 Ε. Πολίτης-Στεργίου, CNRS, Παν/μιο Paris X.
- Τίτλος: “Ο ορεινός χώρος, Ιστορία και διαμόρφωση της έννοιας στις κοινωνικές έρευνες”.
- 17.15 S. Green, Παν/μιο Manchester, Ηνωμένο Βασίλειο
- Τίτλος: “Μεταβαλλόμενες Προσλήψεις του Τοπίου και του Περιβάλλοντος στα Βαλκανικά σύνορα”.
- 17.30 G. Drettas, CNRS, LACITO, Γαλλία
- Τίτλος: “Το υψηλό, το χαμηλό και το όριο. Κατηγοριοποίηση και πρακτικές του ορεινού χώρου στις ελληνόφωνες περιοχές”.
- 17.45 Β. Νησιάκος, Β. Παπαπέτρου, Παν/μιο Ιωαννίνων
- Τίτλος: “Η ιστορικότητα του τοπίου. Χρήσεις και μεταμορφώσεις του φυσικού περιβάλλοντος σε δύο ορεινές κοινότητες της Βαλκανικής. Συγκριτική προσέγγιση (Μπουλιαράτι-Αλβανία, Αρίστη-Ελλάδα)”.
- 18.00 Διάλειμμα
- 18.30 Δ. Ράπτης, Ιωάννινα
- Τίτλος: “Βιοτεχνία στη Νότια Πίνδο. Μυρόφυλλο Τρικάλων, 19ος-20ος αι.”.
- 18.45 Κ. Kaser, Παν/μιο Graz, Αυστρία
- Τίτλος: “Κτηνοτροφία και οικογένεια στις Βαλκανικές ορεινές περιοχές: Το περιβάλλον των μεγάλων και μικρών αποστάσεων (14ος-20ος αι.)”.
- 19.00 U. Brunnbauer, Παν/μιο Graz, Αυστρία
- Τίτλος: “Το έδαφος, το νοικοκυριό και τα πρόβατα. Ανθρώπινη προσαρμογή στο ορεινό περιβάλλον της Ροδόπης (19ος-20ος αι.)”.
- 19.15 R. Pichler, Παν/μιο Graz, Αυστρία

- Τίτλος: "Ο βοσκός και το κράτος: Διαφορετικές στρατηγικές προσαρμογής των Αλβανών κατοίκων του ορεινού χώρου στις δυσκολες συνθήκες διαβίωσης των απομακρυσμένων και ορεινών περιοχών της χώρας τον εικοστό αιώνα".
- 19.30 Συζήτηση
- 20.00 C. Riault, CNRS, Γαλλία
- Τίτλος: "Προβλήματα οικογενειακής και κοινωνικής συνοχής ως αποτέλεσμα της δημογραφικής ερήμωσης και της οικονομικής εξασθένησης της αγροτικής κοινότητας. Μελέτη μέσω της εικόνας" (προβολή ταινίας)
- 21.30 Λήξη συνεδρίας - Δείπνο - Κονιτσιώτικο γλέντι

Σάββατο 30 Μαΐου 1998

- Τρίτη Συνεδρία: "Ο άνθρωπος και ο χώρος"
- Προεδρεύοντες: Κ. Kaser, Παν/μιο Graz, Αυστρία - Β. Νησιάκος, Παν/μιο Ιωαννίνων.
- 09.00 Ε. Κοβάνη, ΕΚΚΕ, Αθήνα.
- 09.15 Τίτλος: "Η οικονομία στις ακρώρειες του φυσικού της τοπίου"
- Α. Οικονόμου, Πολιτιστικό-Τεχνολογικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ, Αθήνα
- Τίτλος: "Οικονομία και συγγένεια στις αρβανίτικες ορεινές κοινότητες του Κιθαιρώνα".
- 09.30 Β. Lory, Institute National des Langues et Civillisations Orientales, Γαλλία.
- Τίτλος: "Ο ορεινός βαλκανικός χώρος ως ζώνη-καταφύγιο. Το παράδειγμα της πόλης του Krusevo".
- 09.45 Ε. Αλεξάκης, Κέντρο Λαογραφίας, Ακαδημία Αθηνών
- Τίτλος: "Ο κύκλος ανάπτυξης της οικιακής ομάδας στην ορεινή κοινότητα Καστάνιανης Κόνιτσας.
- 17.30 Α. Xhangoli, Institute Kulture Populore, Αλβανία
- Τίτλος: "Αλβανικός λαϊκός πολιτισμός και δια-βαλκανική έπικοινωνία"
- 17.45 Α. Ν. Γκότοβος, Παν/μιο Ιωαννίνων
- Τίτλος: "Ανω σχώμεν τας καρδίας. Τα βουνά ως διδάχοι του ύψους, του ύφους και του ήθους των ορεσίβιων".
- 18.00 Π. Νούτσος, Παν/μιος Ιωαννίνων
- Τίτλος: "Αναζητώντας το ρολόι στις πλατείες των χωριών"
- 18.15 R. Bogdani, Institute Kulture Populore, Αλβανία
- Τίτλος: "Βαλκανική στρωματοποίηση στον λαϊκό Αλβανικό χορό".
- 18.30 Διάλειμμα

- 18.45 Κ. Λώλης, Μουσικό Λύκειο Δολιανών
Τίτλος: *“Το ελληνόφωνο και το αλβανόφωνο πολυφωνικό τραγούδι. Συγκριτική προσέγγιση”*
- 19.00 Γ. Κοκκώνης, Ιόνιο Παν/μιο
Τίτλος: *“Οργανική μουσική στην ορεινή Ήπειρο”*
- 19.15 Ρ. Λουτζάκη, Παν/μιο Αιγαίου
Τίτλος: *“Εδώ ράδιο Σόφια. Μουσικές μνήμες μέσα από τα ερτζιανά του ραδιοφώνου”*.
- 19.30 Μ. Τερζοπούλου, Κέντρο Λαογραφίας, Ακαδημία Αθηνών
Τίτλος: *“Ιερό και πολιτική. Η αθέατη πλευρά ενός μουσουλμανικού πανηγυριού στη Ροδόπη”* (προβολή ταινίας).
- 20.00 Συζήτηση
- 20.30 Λήξη Συνεδρίας
- 20.45 Ελληνόφωνα και Αλβανόφωνα πολυφωνικά τραγούδια από την περιοχή του Αργυροκάστρου
- 21.45 Δείπνο

Κυριακή, 31 Μαΐου 1998

Πέμπτη Συνεδρία: *“Η προοπτική της ανάπτυξης”*

Προεδρεύοντες: Χ. Κασίμης, ΕΚΚΕ/Παν/μιο Πατρών - Α. Barbic, Παν/μιο Ljubljana, Σλοβενία.

- 09.00 E. Guirona, Min, of Reg. Development and Public Works, Βουλγαρία
Τίτλος: *“Η διασυνοριακή συνεργασία. Προϋπόθεση για την αντιμετώπιση της περιθωριοποίησης των Βαλκανικών ορεινών περιοχών και κίνητρο για την οικοδόμηση ενός κοινού Βαλκανικού ορεινού χώρου”*.
- 09.15 T. Kamenova, Min. of Reg. Development and Public Works, Βουλγαρία
Τίτλος: *“Η πολιτική της Βουλγαρίας για την βιώσιμη ανάπτυξη των ορεινών περιοχών”*.
- 09.30 V. Kolar-Planinsic, Min, of Reg. Development and Public Works, Βουλγαρία.
Τίτλος: *“Η Συνθήκη Alpine σαν παράδειγμα για την προστασία του ορεινού χώρου”*.
- 09.45 L. Ferruni, M. Spahivogli, I.F.D.D., Αλβανία
Τίτλος: *“Δυνατότητες και περιορισμοί στην ανάπτυξη των ορεινών περιοχών της Αλβανίας”*
- 10.00 A. Barbic, Παν/μιο Ljubljana, Σλοβενία.

- 10.15 Τίτλος: "Οι γειπνιάζοντες ορεινοί όγκοι στη Σλοβενία. Ένα μάθημα από το παρελθόν για ένα βιώσιμο μέλλον"
Α. Κουτσούρης, Αναπτυξιακή Καρδίτσας
Γίτλος: "Τα βουνά της Πίνδου, Μεθοδολογικές προσεγγίσεις για ένα ζωντανό αγροτικό χώρο"
- 10.30 Διάλειμμα
- 10.45 Α.Γ. Παπαδόπουλος, Β. Πατρώνης, Παν/μιο Πατρών
Τίτλος: "Προβλήματα κοινωνικής αναπαραγωγής και επιβίωσης των οικογενειακών εκμεταλλεύσεων στην ορεινή Αιτωλοακαρνανία".
- 11.00 Ε. Ζακοπούλου, ΕΚΚΕ, Αθήνα
Τίτλος: "Πολιτική δημογραφία του νομού Ιωαννίνων, 1961-1991. Το φαινόμενο των "καταγομένων".
- 11.15 Π. Σταθακόπουλος, χ. Κουσιδώνης, Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης
Τίτλος: "Η διοικητική οργάνωση της Ηπείρου ως επιχειρησιακός συντελεστής βιώσιμης ανάπτυξης".
- 11.30 Κ. Καρανάτσης, Ιωάννινα
Τίτλος: "Σκιαγράφηση των κοινωνικοοικονομικών σχέσεων της Κόνιτσας με τα Βαλκάνια".
- 11.45 Ε. Δημητριάδης, Γ. Τσότσος, Αριστοτέλειος Παν/μιο Θεσσαλονίκης
Τίτλος: "Έπαρχία Κόνιτσας Ηπείρου. Δυνατότητες για βιώσιμη ανάπτυξη ενός δικτύου εθνικών και διεθνών μονοπατιών".
- 12.00 Ε. Δέλτσου, Αμερικάνικο Κολλέγιο Θεσσαλονίκης
Τίτλος: "Η τουριστική ανάπτυξη και ο προσδιορισμός της παράδοσης. Μια περίπτωση μελέτης από την Βόρεια Ελλάδα".
- 12.15 Ν. Φραντζής, Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.
Τίτλος: "Περιβαλλοντικές επιπτώσεις στις τουριστικές περιοχές - Εναλλακτικές μορφές τουρισμού"
- 12.30 Συζήτηση
- 13.30 Λήξη Συνεδρίας - Γεύμα

Σ.Σ. Ζητάμε συγγνώμη για την καθυστέρηση αυτού του τεύχους, η οποία οφείλεται στη μεταφορά του τυπογραφείου.

**ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟΣΥΓΚΡΟΤΟΥΜΕΝΟ ΔΗΜΟ ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ,
ΕΝΔΕΛΕΙΓΜΕΝΗ ΛΥΣΗ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΚΑΤΕΒΟΥΜΕ
ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 11ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΗ
ΜΕ ΕΝΑ ΕΝΙΑΙΟ, ΚΟΙΝΟ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ**

Μας χωρίζουν σχεδόν 4 μήνες από τις δημοτικές εκλογές της 11ης Οκτώβρη. Ο επίσημος προεκλογικός αγώνας ακόμη δεν άρχισε, όμως οι βολιδοσκοπήσεις, συναντήσεις και συζητήσεις απ' τους επικεφαλής των συνδυασμών ή και από στενούς συνεργάτες τους γίνονται με σκοπό να προσηλητίσουν τους καλύτερους από κάθε χωριό για το συνδυασμό τους και δικαιολογημένα. Στ' αυτιά μας φθάνουν φήμες ότι ο Αεπί παραδείγματι απ' τον τάδε συνδυασμό είναι ο καλύτερος ή και το αντίθετο. Εμείς οι απλοί ψηφοφόροι που είμαστε δέκτες αυτών των φημών και διαδόσεων, δεν είμαστε σε θέση να εκτιμήσουμε όλες αυτές τις φήμες, γιατί απλούστατα δεν γνωρίζουμε όλους τους υποψηφίους.

Γεγονός είναι ότι και αυτές οι δημοτικές εκλογές είναι πολιτικοποιημένες και φυσικό είναι ο κάθε ψηφοφόρος να ψηφίσει το συνδυασμό του κόμματος στο οποίο ανήκει, με τη διαφορά ότι στις εκλογές αυτές δημιουργείται μια πρόσθετη δυσκολία για εμάς τους ψηφοφόρους, γιατί ο καθένας από εμάς εκτός από τους συγγενικούς και φιλικούς δεσμούς που έχουμε με τους χωριανούς μας, σχεδόν τους ίδιους δεσμούς έχουμε και με άλλους φίλους και γνωστούς απ' τάλλα χωριά. Θέλουμε να προτιμήσουμε κάποιον μ' ένα σταυρό που δικαιούμαστε με τη διπλοσταυρία γιατί και αυτός είναι ικανός, αλλά ανήκει σε ψηφοδέλτιο άλλου κόμματος και δεν μπορώ να τον σταυροδοτήσω. Πιστεύω απόλυτα ότι σε όλους τους συνδυασμούς υπάρχουν ικανοί άνθρωποι και

οι ψηφοφόροι είναι σε θέση να τους προτιμήσουν, γιαυτό απευθύνομαι στους επικεφαλής των συνδυασμών κάνοντας έκκληση στα πατριωτικά της αισθήματα να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων, νάρθουν σε συνεννόηση μεταξύ τους και να κατεβούν με ΕΝΑ ΕΝΙΑΙΟ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ, να συμφωνήσουν από πόσους υποψήφιους θα βάλει ο κάθε συνδυασμός και οι ψηφοφόροι είναι σε θέση να κρίνουν ποιόν θα ψηφίσουν.

Το βασικό που πετυχαίνουμε με το ενιαίο ψηφοδέλτιο είναι ότι δεν διαταράσσονται οι καλές σχέσεις που έχουμε μεταξύ μας. Δεν πρέπει να διαφεύγει απ' την προσοχή μας ότι σήμερα ο τόπος μας υποφέρει, απειλείται, έχει ανάγκη από ενότητα.

Με τον τρόπο αυτό διατηρούμε ο καθένας μας τις πολιτικές μας πεποιθήσεις ψηφίζοντας τους καλύτερους και το κυριότερο: Δυναμώνουμε την πατριωτική μας ενότητα που τόση ανάγκη έχει ο τόπος, χωρίς να κάνουμε καμιά αβαρία στις πολιτικές μας πεποιθήσεις, υπολογίζοντας πάντα το συμφέρον του τόπου μας. Κανένας από εμάς δεν έχει αυταπάτες ότι οι ξεχωριστοί συνδυασμοί, το θέλουμε ή όχι δημιουργούν όχι μόνον δυσαρέσκειες και προστριβές αλλά, ακόμη και μίσση.

Στο κοινό ψηφοδέλτιο να δοθεί ο τίτλος: ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗΣ ΟΜΟΨΥΧΙΑΣ.

Αυτό επιβάλλουν οι καιροί κι αυτό πρέπει να γίνει.

Οξυά, Ιούνης 1998
Θανάσης Πορφύρης

Γυναίκα του παραμεθόριου χώρου και Αυτοδιοίκηση

(ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ Ε.Γ.Ε.
ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ Κ. Ε. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ)

Η έννοια του χώρου.

Παραμεθόριος σημαίνει χώρος παρά τα όρια, παρά τα σύνορα. Χώρος στο έσχατο σημείο μιας γεωγραφικής και διοικητικής περιφέρειας.

Το κυρίαρχο στοιχείο του παραμεθόριου χώρου είναι η απόσταση. Η απόσταση από τα Κέντρα, τα οποία δημιουργήθηκαν κατά τη μετάβαση, από το αγροτικό στο βιομηχανικό μοντέλο ανάπτυξης. Αυτή η μετάβαση και το μοντέλο που εφαρμόστηκε μεταπολεμικά, ενοχοποιείται για την αποσύνθεση και αποδυνάμωση κάθε παραμεθόριας περιοχής και της εξάρτησής της από τα Κέντρα.

Ενοχοποιείται για τη μετέπειτα οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική υστέρηση και τη διάσπαση του ιστού των τοπικών κοινωνιών, οι οποίες μέχρι τότε, στήριζαν τη δομή και τη λειτουργία τους, στην αυτονομία και την αυτάρκεια.

Ο διαχωρισμός Κέντρου-Περιφέρειας δεν ήταν ένας απλός συμβολισμός. Επάνω του στηρίχθηκε μια ολόκληρη φιλοσοφία, ιδεολογία και πολιτική, δημιουργώντας μια νέα πραγματικότητα για τον τόπο και τους ανθρώπους του.

Κύριο χαρακτηριστικό της οποίας, ήταν η φθίνουσα πορεία του παραμεθόριου χώρου σ' όλα τα επίπεδα. Μία πορεία, η οποία δυστυχώς συνεχίζει να τον προσδιορίζει, δημιουργώντας απειλή εξαφάνισης του συμβολικού και υλικού χαρακτήρα του.

- Η πληθυσμιακή γήρανση
- Η συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα
- Η όξυνση της ανεργίας
- Η ανεπάρκεια υποδομών και πόρων, μαζί με τα γεωμορφολογικά εμπόδια, δημιουργούν όρους απομόνωσης και αποκλεισμού.

Γίνεται λοιπόν σαφές, ότι η απόσταση από τα Κέντρα των αποφάσεων και του σχεδιασμού, από τα Κέντρα διοίκησης και παραγωγής, είναι το βασικό μειονέκτημα του χώρου, ο οποίος αδυνατεί με την παρούσα δομή, να αποκτήσει την αυτοδυναμία και την ισοτιμία του έναντι των άλλων περιοχών.

Έχει δε αποδειχθεί, ότι η απομόνωση και η απόσταση διαμορφώνουν κοινωνίες πολλών ταχυτήτων και πολίτες πολλών κατηγοριών.

Δημιουργούν ανισότητες και διαιώνίζουν τις ταξικές και φυλετικές διαφορές, στην εναγώνια προσπάθεια της ατομικής επιβίωσης. Η γυναίκα λοιπόν, μέσα σ' αυτή την ιδιαιτερότητα του παραμεθόριου χώρου, εισπράττει στο πολλαπλάσιο την περιθωριοποίηση και τα δυσμενή αποτελέσματά της.

Η διαμονή της σε "άγονο" τόπο, δεν της επιτρέπει την καλλιέργεια και ανάπτυξη των ικανοτήτων και δυνατοτήτων της.

Αμήχανη, απέναντι στην ταχύτητα των εξελίξεων,

- δίχως επαρκή εφόδια γνώσης, επαγγελματικής εξειδίκευσης και ευκαιρίες κοινωνικοποίησης.

- δίχως σχέσεις αλληλεγγύης και με ανύπαρκτο υποστηρικτικό κοινωνικό πλαίσιο.

- με το βάρος των πολλαπλών ρόλων της σημερινής εποχής και υπο την πίεση της σκληρής καθημερινότητας.

Καθίσταται αδύναμη στα παντοδύναμα media και τους πάσης φύσεως ιδεολογικούς μηχανισμούς

Καθίσταται ευάλωτη στον ιδιότυπο κοινωνικό δεσποτισμό, με φυσική κατάληξη τον αυτοπεριορισμό, την "πειθαρχία" και την αποδοχή της "ειμαρμένης"

της.

Η απουσία δε, ιστορικής γυναικείας μνήμης, εξαπτίας εκείνης της ιδιόμορφης διαδικασίας, που σβήνει ή μυθοποιεί ό,τι σχετίζεται με τη γυναίκα στο χώρο και στο χρόνο, δεν ενισχύει την αυτογνωσία της και τη συνειδητοποίηση του γυναικείου ρόλου και της αξίας του. Με αποτέλεσμα να μην οδηγείται η γυναίκα σε αλλαγή στάσης απέναντι στα “δεδομένα” και τα “αυτονόητα”.

Αποδεικνύεται λοιπόν, ότι η **απομόνωση** και η **απόσταση** του παραμεθόριου χώρου, δυσχεραίνει τη γυναικεία παρουσία στο πολιτικό και κοινωνικό γίγνεσθαι.

Άρα η μείωση της **απόστασης**, είναι το κύριο ζητούμενο της παρούσας εισήγησης ώστε να διευκολυνθεί η γυναίκα αυτού του χώρου να προσεγγίσει τη γνώση, την εργασία, την πολιτική, τα Κέντρα Λήψης των αποφάσεων.

Πώς όμως θα συμβεί αυτό;

Κατά τη γνώμη μου, με τη μεταφορά του κέντρου βάρους όλων των κοινωνικών διεργασιών εγγύτερα στην κοινωνία και τα μέλη της.

Είναι καιρός να δούμε με σοβαρότητα το μετασχηματισμό της δομής και λειτουργίας της κοινωνίας. Και τούτο δεν εξυπηρετείται από την Κεντροαντίληψη, την Κεντροπολιτική και τα προϊόντα τους. Αλλά από την εφαρμογή ενός πολιτικού σχεδιασμού, ο οποίος θα στηρίζεται στην **ενδογενή και πολυκεντρική** ανάπτυξη κάθε περιφέρειας, κάθε περιμεθόριου χώρου.

Η διοικητική και πολιτική μεταρρύθμιση “Καποδίστρια”, είναι μια θετική αρχή, αρκεί να μην ακυρωθεί στη συνέχεια, όπως συνέβη με άλλες φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις.

Δεν είναι βέβαια η πανάκεια στην φθίνουσα πορεία του παραμεθόριου χώρου.

Η άρση της απομόνωσης και η κατάργηση της **πολυδιάστατης** έννοιας της **απόστασης** δεν επιτυγχάνεται με τη βελτίωση βατότητας του οδικού δικτύου ή τη χρήση ταχύτερων μέσων μεταφοράς.

Αυτό απαιτεί κάτι πιο πολύπλοκο και πιο ουσιαστικό. Απαιτεί την ύπαρξη και λειτουργία μηχανισμών, δομών και θεσμών ανάλογων με την ιδιαιτερότητα του χώρου, το μέγεθος των προβλημάτων του και με την αξιοποίηση των ανεκμετάλλευτων πόρων του.

Η έννοια της Αυτοδιοίκησης

Λαμβάνοντας υπόψη τον παραπάνω προβληματισμό, ας δούμε εάν η Αυτοδιοίκηση ως θεσμός και ως κέντρο πολλαπλών διεργασιών, μπορεί να εξυπηρετήσει το ζητούμενο.

Εάν μπορεί δηλαδή να ανατρέψει τους αρνητικούς παράγοντες της **απομόνωσης** και της **απόστασης** και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για τη **συνεργική δράση** και των δύο φύλων στο χώρο και στο χρόνο.

Η βαθύτερη έννοια και επαγγή του θεσμού της Αυτοδιοίκησης, είναι η **ενεργός - κοινωνία**.

Μια κοινωνία, που εντοπίζει και προωθεί ισότιμα τις νέες ικανότητες, τις νέες ιδέες και δυνάμεις κάθε χώρου, σε κάθε χρονική στιγμή.

Η ενεργός κοινωνία αναπτύσσει δίκτυο προστασίας για όλους τους πολίτες και τονώνει την αυτενέργειά τους.

- Διευκολύνει τη διάχυση της γνώσης την πληροφόρηση και τη διακίνηση ιδεών.

- Ενισχύει δράσεις και πρωτοβουλίες

- Στηρίζει την αχειραγώγητη λαϊκή εξουσία και προωθεί το δημοκρατικό κοινωνικό κράτος.

Άρα η Αυτοδιοίκηση οφείλει να είναι χώρος συνάντησης της πολιτικής, της λαϊκής εξουσίας και του οράματος.

Ως χώρος εγγύτερα στην κοινωνία και τους πολίτες, μπορεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την άρση των ανισοτήτων και την εξάλειψη της υστέρησης αξιοποιώντας τους υπάρχοντες φυσικούς και ανθρώπινους πόρους προς αυτή την κατεύθυνση.

Υπό τις σημερινές συνθήκες, ίσως είναι η μοναδική ελπίδα για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων και αδιεξόδων, με την προϋπόθεση βέβαια να αποκτήσει την αυτοδυναμία της και να μειώσει την απόσταση, η οποία υφίσταται, ανάμεσα στο θεσμό και σε μεγάλο μέρος του κοινωνικού συνόλου.

Μέχρι σήμερα, η σχέση Αυτοδιοίκησης και γυναίκας δεν ήταν πολύ φιλική, ιδιαίτερα στον παραμεθόριο χώρο. Το γεγονός αυτό δεν είναι καθόλου φυσικό και χρήσιμο, ούτε για το θεσμό, ούτε για το γυναικείο φύλο. Δεν είναι φυσικό, γιατί η Αυτοδιοίκηση και η γυναίκα έχουν κοινά χαρακτηριστικά και κοινούς στόχους.

- Και οι δύο, δέχτηκαν την καταπίεση και χειραγώγηση του κεντροκεντρικού κατεστημένου.

- Και οι δύο, μέχρι σήμερα, συνεχίζουν να αγωνίζονται για την αυτονομία και ισοτιμία τους και την απελευθέρωση των δυνάμεών τους.

- Και οι δύο, λειτουργούν μέσα στην καθημερινότητα, γνωρίζουν να τη διαχειρίζονται καλά όσο κανείς, και είναι ως εκ τούτου, οι πλέον ευαίσθητοι δέκτες των κοινωνικών προβλημάτων.

- Τέλος και οι δύο, είναι αναξιοποίητες πηγές δύναμης και δράσης. Μπορούν λοιπόν να αναδειχτούν σε **εναλλακτική πρόταση** εξουσίας και διαχείρισης του χώρου και του χρόνου.

Έχοντας λοιπόν κοινά “φυλετικά” χαρακτηριστικά και κοινό όραμα δύνανται να επηρεάσουν στον εκδημοκρατισμό του ιδιωτικού δημόσιου χώρου.

Γιατί είναι αποδεκτό πλέον, ότι η δημοκρατία θα αποκτήσει ουσιαστικό περιεχόμενο, όταν άνδρες και γυναίκες μαζί, θα προσδιορίζουν τις αξίες, θα θέτουν τους άξονες της πολιτικής και θα μοιράζονται τα αγαθά από αυτή τη συνύπαρξη και συνδημιουργία.

Και αυτό δεν μπορεί να συμβεί με το ήμισυ του ανθρώπινου πληθυσμού σε αποκλεισμό από το πολιτικό και κοινωνικό γί-

γνεσθαι.

Και βέβαια δεν είναι τυχαίο, ότι ο βαθμός δημοκρατίας μιας κοινωνίας προσδιορίζεται πλέον, από το βαθμό αυτονομίας των θεσμών και από το βαθμό ισοτιμίας των γυναικών.

Η παρουσία λοιπόν της γυναίκας στο χώρο της Αυτοδιοίκησης είναι επιβεβλημένη και πρέπει να κατοχυρωθεί ποσοτικά και ποιοτικά. Όστε η γυναίκα να συμβάλει ισότιμα στο μετασχηματισμό και τον εκδημοκρατισμό της.

Η ποσοτική αύξηση σχετίζεται με τη λήψη πολιτικών και άλλων μέτρων.

Για παράδειγμα η εφαρμογή της ποσοτώσεως σε όλα τα Κέντρα Λήψης Αποφάσεων είναι ίσως ένας “πρακτικός” τρόπος μείωσης της απόστασης της γυναίκας από την Αυτοδιοίκηση.

Η ποιοτική όμως παρουσία είναι υπόθεση πρώτα και κύρια του γυναικείου κινήματος και της ίδιας της γυναίκας.

Σχετίζεται με την παιδεία, την κουλτούρα, την αυτογνωσία και συνειδητοποίηση του γυναικείου φύλου και του ρόλου του.

Σχετίζεται με την άρνηση της μοίρας, η οποία μέχρι πρόσφατα, κατασκευαζόταν από τους κυρίαρχους μηχανισμούς και τους νομικούς αποκλεισμούς.

Είναι υποχρέωση λοιπόν της γυναίκας να διεκδικήσει την έκφραση, τη δράση και τη συμμετοχή της, σ’ όλα τα επίπεδα του δημόσιου βίου.

Να αρθρώσει το γυναικείο λόγο, δίχως αρσενικούς κώδικες συμπεριφοράς, δίχως ενοχές για το φύλο της και δίχως το αίσθημα της παραίτησης, εξ’ απτίας των πολλαπλών της ρόλων.

Η έννοια του χρόνου

Σε αυτό το σημείο, επιτρέψτε μου να περιορισθώ στον παρόντα χρόνο και την παρούσα εποχή. Είναι η εποχή που μας ενδιαφέρει περισσότερο. Η απόσταση από το “άδοξο” γυναικείο παρελθόν είναι πλέον μεγάλη. Η εποχή του Κάτωνα, ο ο-

ποιός προέτρεπε στον περιορισμό των γυναικείων ελευθεριών, δια των νόμων, έχει περάσει ανεπιστρεπτή. Και η εποχή, που οι θεωρίες της κατωτερότητας και του β' φύλου, καθόριζαν τη θέση της γυναίκας, ανήκει και αυτή στο παρελθόν.

Η σημερινή εποχή είναι εποχή της αμφισβήτησης, της αναθεώρησης, της αναζήτησης εναλλακτικής πρότασης εξουσίας και διαχείρισης των μεγάλων προβλημάτων και των νέων οριζόντων.

Δεν επιτρέπεται λοιπόν η γυναίκα να ξοδέψει τις στιγμές της, σε άχαρες ιστορικές αναδρομές, σε νέες μάχες καρακωμάτων ή σε άγονες καταγγελίες και διαμαρτυρίες.

Η παγκοσμιοποίηση, η τεχνολογική εξέλιξη, ο internet-ικός παραλογισμός και ο υποτιθέμενος ορθολογισμός του παρόντος,

- μεγιστοποιεί τους όγκους και ελαχιστοποιεί το όραμα

- τυποποιεί τις ανθρώπινες σχέσεις και τα μέσα παραγωγής.

- αλλοτριώνει τις αξίες, τις ιδέες και απειλεί τις ατομικές ελευθερίες μαυρίζοντας την εικόνα τόσο πολύ, ώστε οι ανησυχούντες και οι "αβόλευτοι" να διατυπώνουν την άποψη, ότι η παγκόσμια κοινωνία αυτοκαταστρέφεται.

Αυτή ακριβώς η διαπίστωση, ότι είμαστε στα όρια, στο έσχατο σημείο, είναι όμως που δημιουργεί αντίρροπες δυνάμεις.

Και πληθαίνουν οι φωνές, που διεκδικούν μια εναλλακτική προσέγγιση της πολιτικής, της ζωής, της οικονομίας, του πολιτισμού, της ανθρώπινης αξίας.

Εξ' άλλου η αναπηρία των θεσμών

- η χρεοκοπία των κλασικών προτύπων εξουσίας

- η ανεπάρκεια των δοκιμασμένων μηχανισμών ενισχύουν την παραπάνω αναγκαιότητα.

Έτσι μέσα στη σημερινή, αδιέξοδη και οδυνηρή πολυπλοκότητα, θα έλεγα ότι ζούμε ένα παρόν, όπου έχει γίνει ανάγκη

η ανίχνευση, η αναζήτηση, η εφαρμογή νέων ιδεών, νέων μοντέλων διοίκησης νέων ρόλων και θεσμών.

Αυτή η αναζήτηση μιας άλλης οπτικής και αισθητικής αντίληψης της ζωής συμπίπτει με τη γυναικεία οπτική η οποία έχει στον πυρήνα της σκέψης και της δράσης της τον άνθρωπο.

Η γυναίκα, καθώς για αώνες ήταν αποκλεισμένη από την εξουσία και καταπιεσμένη από τα χιλιάδες "μη" και "πρέπει" έχει κατανοήσει πλήρως την αξία της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της διαφορετικότητας.

Δέχεται τη συνύπαρξη ως προϋπόθεση επιτυχίας ατομικής και συλλογικής.

Σήμερα, λοιπόν, που είναι εποχή της εναλλακτικής αξιοποίησης των φυσικών και ανθρώπινων πόρων και δυνάμεων, είναι ευνοϊκή η στιγμή, για την κατοχύρωση του γυναικείου ρόλου και της γυναικείας παρουσίας.

Ο παραμεθόριος χώρος και η γυναίκα, καθορισμένοι από την απόσταση και την απομόνωση, έχουν παραμείνει αναξιοποίητοι πόροι. Διαθέτουν λοιπόν αποθέματα ενέργειας και πλούτου.

Είναι συνολική ευθύνη των γυναικών και όλων των προοδευτικά σκεπτόμενων, να αξιοποιήσουν τη γυναικεία δυναμική ισότητα, προς όφελος μιας κοινωνίας καλύτερης, ενός μέλλοντος ευτυχέστερου και ενός χώρου πιο δίκαια κατανομημένου, είτε είναι φυσικός, είτε θεσμικός.

Η γυναίκα της σημερινής εποχής μπορεί και πρέπει να οικοδομήσει το μέλλον από κοινού με τον άνδρα.

Να κατακτήσει την ουσιαστική ισοτιμία, όπως η γυναίκα του παρελθόντος, μέσα από αγώνες, κατέκτησε τη θεσμική ισοτιμία.

Η γυναίκα της σημερινής εποχής, μπορεί να προσφέρει πολλά στο παραμεθόριο χώρο. Γιατί η σχέση της με αυτόν, ήταν και παραμένει βασανιστική, οδυνηρή, βαθιά ερωτική και για τούτο δημιουργική.

ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ - ΖΕΡΜΑΤΙΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Συλλογή και κατάταξή τους)

ΙΩΑΝΝΗ Β. ΤΣΑΓΚΑ

Ε) ΚΑΛΑΝΤΑ - ΒΑΪΤΙΚΑ - ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Στον κύκλο αυτό των δημοτικών τραγουδιών ανήκουν τα κάλαντα, τα χελιδονίσματα, τα κορωνίσματα και τ' άλλα τραγούδια του αγερμού που τραγουδιούνται σε τακτές ημέρες του χρόνου από ομάδες μικρών παιδιών που γυρίζουν από πόρτα σε πόρτα για να μαζέψουν μικρά φιλοδωρήματα.

Ανήκουν στον κύκλο των εορταστικών δημοτικών τραγουδιών και γι' αυτό εμείς τα χαρακτηρίζουμε θρησκευτικά όχι μόνο γιατί λέγονται τις μεγάλες γιορτές (Χριστούγεννα, Αγίου Βαλεντίνου, των Φώτων, του Λαζάρου, του Ευαγγελισμού της Μεγ. Εβδομάδας) αλλά και γιατί το περιεχόμενό τους έχει υποστεί χριστιανική επίδραση και είναι κατ' εξοχήν χριστιανικό. Ο μελετητής Γάλλος Φοριελ των δημοτικών τραγουδιών γράφει γι' αυτά τα παρακάτω:

Τα άσματα του αγερμού, ατινα εις τακτάς ημέρας του έτους τραγουδούν όλοι παιδων... στενήν έχουν συνάφειαν προς συνηθείας της αρχαίας λατρείας δια κατάλληλος είναι η συγγένεια τούτων προς τ' αρχαία έθιμα της ειρωσιών του κορωνίσματος, του χελιδονίσματος¹⁰.

ΚΑΛΑΝΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

1. Κόλλιντα μέλιντα
τρεις χιλιάδες πρόβατα
Κάτω στα λακκώματα
Τρώει ο λύκος χαίρεται
κι ο τσομπάνος μαραίνεται

Δώμ' μπάμπου κλούρα
να μη σ' τσακίσω τ' θυρα
τ' θύρα και την παραθύρα
Να μη σ' τσακίσω τ' πόρτα
και την πορτούλα.
Σήμερα είναι κόλλιντα
κι αύριο είν' τα κόκκαλα (έτρωγαν κρέας)
Ο Χριστός γεννιέται
γεννιέται και βαφτίζεται
στους ουρανούς απάνω
κι άγγελοι χαίρονται
και τα δαιμόνια σκάζουν
Σκάζουν και πλαντάζουν
τα σίδερα δαγκάζουν.

Ξημέρωσε η Αυγή
Όταν βγαίν' ο ήλιος
βγαίνει το φεγγάρι
βγαίνουν τα κορίτσια
μαζί με τα παιδιά.

ΣΕ ΑΝΥΠΑΝΤΡΗ ΚΟΠΕΛΑ

Εδώ έχουν κόρη ανύπαντρη
και θέλουν να την παντρέψουν
Της τάζουν μια το βασιλιά
της τάζουν δυο το Ρήγα.
Δε θέλω εγώ το βασιλιά
Δε θέλω εγώ τό Ρήγα.
Μόν, θέλω τ' αρχοντόπουλο
με τις πολλές χιλιάδες
που κοσκινίζει το φλουρί
και πέφτει το λαγάρι (καθαρό πράγμα πρώτης ποιότητας)
και τ' αποσκονίσματα
τα δένει στο μαντήλι.
Και το μαντήλι στο σπαθί
Και το σπαθί στη ζώστρα.
Με τη ζώστρα απάνω στ' άλογο
και τ' άλογο στους κάμπους.
Διψούν οι κάμποι για νερό
και τα βουνά για χιόνια.
Διψάει κι η αγριομέλισσα
για τ' άγριο λουλούδι.
Διψάει κι η αγριομέλισσα
για ήμερο λουλούδι.

2. ΚΑΛΑΝΤΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Αρχιμηνιά κι αρχιχροινιά
κι αρχή καλός μας χρόνος
Άγιος Βασίλης έρχεται
από την Καισαρεία
Βαστάει εικόνα και χαρτί
χαρτί και καλαμάρι.
Το καλαμάρι έγγραφε
και το χαρτί μιλούσε
Βασίλημ' πόθεν έρχεσαι
και πούθε κατεβαίνεις
Από τα πρόβατα έρχομαι
και στο χωριό πηγαίνω.
Πάω να πάρω το ψωμί
τσαρούχια του τσοπάνη
Βασίλη ξέρεις γράμματα;
Ξέρεις την αλφαβήτα;
Στην πατερίτσα ακούμπησε

να πει την αλφαβήτα
 κι η πατερίτσα ήταν χλωρή
 κι απόλυνε κλωνάρια
 κλωνάρια χρυσοκλώναρα
 και χρυσοκεντισμένα.
 Άγιος Βασίλης έρχεται
 Γενάρης ξημερώνει
 Βασίλημ' πόθεν έρχεσαι
 και πόθεν κατεβαίνεις
 Από τα πρόβατα έρχομαι
 στο σπίτι μου πηγαίνω.
 Πάω να πάρω αλάτι και ψωμί,
 τσαρούχια του τσοπάνου.

3. ΚΑΛΑΝΤΑ ΦΩΤΩΝ ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ

Σήμερα είν' τα Φώτα
 κι ο φωτισμός
 κι αύριο είν' Αη-Γιάννης
 και Πρόδρομος.
 Και αύριο είν' ο Πρόδρομος
 είν' αυτός και πάλι αυτός.

ΚΑΛΑΝΤΑ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ ΒΑΪΤΙΚΑ

4. Έρθε ο Λάζαρος, ήρθαν τα Βάγια
 Έρθε ο μέργηγκας, ήρθαν τα κορασίδια.
 Έρθε η μάννα μας η κουκουβάγια
 κι αν κοιμώσαστε να σηκωθείτε
 Έρθε ο Λάζαρος ο αδελφός σας
 και ο φίλος σας, ο δικός σας
 Είν' τος μεσ' τη γη βαθιά χωμένος
 κι από τους νεκρούς αναστημένος
 αν κοιμώσαστε να σηκωθείτε
 ήρθε ο Λάζαρος να τον ιδήτε.

ΣΤ' ΞΕΝΙΤΙΑΣ

Τα τραγούδια που έχουν σαν θέμα τους τον ξενιτεμό, αποτελούν ιδιαίτερο κύκλο μέσα στα δημοτικά τραγούδια κι εκφράζουν το συναισθηματικό ισοδύναμο του φαινομένου της διασποράς, που χαρακτήριζε τους Έλληνες από τ' αρχαία ακομα χρόνια. Τα τραγούδια της ξενιτιάς αποτελούν σημαντική κατηγορία της δημοτικής ποίησης και συνδέονται με το μεγάλο κύμα μετανάστευσης που ακολούθησε η τουρκική εισβολή μετά την κατάρρευση της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Μπροστά στην επέλαση των τουρκικών στρατευμάτων...ο δυναμικός πληθυσμός με τα πιο τολμηρά στοιχεία εγκαταλείπανε ομαδικά τις πόλεις και τα πεδινά

ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΞΕΝΙΩΝ

μέρη και κατέφευγαν στα βουνά της χώρας: την Ήπειρο, Στερεά, Δ. Μακεδονία, Πήλιο. Έτσι εκεί δημιουργήθηκε υπερπληθυσμός που η άγονη γη αδυνατούσε να θρέψει. Αναγκαστικά λοιπόν αυτό εξανάγκασε τους άντρες για να ξενιτευτούν.¹¹ Ιδιαίτερα αυτό συνέβη στην Ήπειρο γιατί και άγονη ήταν η γη και ιστορικές μαρτυρίες έχουμε ότι η μετανάστευση και ο “εκπατρισμός” των Ηπειρών και ιδίως των Ιωαννιτών ήταν καθολικό φαινόμενο και μάλιστα προς την Κεντρική Ευρώπη.¹² Οι ευρ. κοινότητες σ’ όλες τις μεγαλουπόλεις της γης αποτελούνται κυρίως από “ευπατρίδες” ηπειρώτες την καταγωγή. Η Ήπειρος υπήρξε η “τροφοδότρα” της ξενιτιάς και αυτό το κοινωνικό φαινόμενο του εκπατρισμού εμπνέει και τρέφει όλα τα ηπειρωτικά δημοτικά τραγούδια της. Η ξενιτιά λογίζεται ως ο πρώτος ζωντανός χωρισμός, ενώ η ξενιτιά κι ο θάνατος αδέρφια λογιούνται στην Ήπειρο.

Η Κόνιτσα έχει κι αυτή τους δικούς της ξενιτεμένους, όπως και τα πολλά χωριά της.¹³ Για την Κόνιτσα “ξενιτεμένοι” ήταν και οι μάστοροι οι ξακουστοί χτιστάδες, πελεκητάδες και πλακάδες που άφηναν τα “σπιτοκάλυβά” τους περισσότερο από έξι μήνες το χρόνο για να δουλέψουν στα ξένα. Τα μπλούκια των Κονιτσιωτών μαστόρων με το “φευγιό”, από τα “σπιτοκάλυβά” τους ενέπνεαν στις ηπειρώτισσες το παραπονεμένο τραγούδι και το λύγρο μοιρολόγι, έστω κι αν αυτός ο ξενιτεμός ήταν η δόξα και η τιμή του Ηπειρώτη - Κονιτσιώτη. Η πίκρα, ο αποχωρισμός που απεικονίζουν τα βάσανα του ξενιτεμένου, η νοσταλγία για τ’ αγαπημένα πρόσωπα όπως και η χαρά της επιστροφής χαρακτηρίζουν τη βαθιά λυρική πνοή και το γνήσιο δραματικό πάθος που έχουν αυτά τα δημιουργήματα του απλού λαού μας. Η ξενιτιά για τον Κονιτσιώτη ήταν η πιο οδυνηρή κατάσταση και έπρεπε να πενθείται, όπως ο θάνατος. Τα δημιουργήματα αυτά του απλού δημοτικού ποιητή των Κονιτσιωτοχωριών παριστάνουν με τα μελανότερα χρώματα τα δεινά του “ζωντανού χωρισμού” και κεντούν τη νοσταλγία και τη ζεστή θύμηση, το πέταγμα του μυαλού και της ψυχής του ξενιτεμένου στο υφάδι της γλύκας του πατρικού σπιτιού. Με δυο λόγια περιγράφουν τη σκληρή μοίρα του ηπειρώτη ταξιδευτή εκείνου του καιρού.

ΞΕΝΟΣ ΕΔΩ, ΞΕΝΟΣ ΕΚΕΙ

Ξένος εδώ, ξένος κ’ εκεί, κι όπου κι αν πάω ξένος
η ξενιτιά με χαίρεται κι ο τόπος μου με κράζει
κ’ η μάνα που με γέννησε, κλαίει κι αναστενάζει.

-Αφήνω γεια στη γειτονιά και γεια στα παλληκάρια
αφήνω και στη μάνα μου τριγιά γυαλιά φαρμάκι.

Το να να πίνει το πρωί, τ’ άλλο το μεσημέρι,
το τρίτο το μικρότερο, να πίν’ όταν κοιμάται.¹⁴

ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟ ΜΟΥ ΠΟΥΛΙ

Ξενιτεμένο μου πουλί και παραπονεμένο
η ξενιτιά σε χαίρεται κι εγώ έχω τον καημό σου.

Τι να σου στείλω ξένε μου αυτού στα ξένα που ‘σαι;
Σου στέλνω μήλο σέπεται κυδώνι μαραγκιάζει.

Σου στέλνω και το δάκρυ μου σ' ένα λινό μαντήλι.
 Σηκώνομαι τη χαραυγή, γιατί ύπνο δεν ευρίσκω
 και βλέπω τις γειτόνισσες και τις καλοτυχίζω.
 Με τα μωρά στην αγκαλιά να τα γλυκοβυζαίνουν.
 Με πιάνει το παράπονο, το παραθύρι κλείνω
 και μπαίνω μέσα κάθομαι και μαύρα δάκρυα χύνω.

ΑΝΑΘΕΜΑ ΤΟΝ ΠΑΧΝΙΣΤΗ

Ανάθεμα τον Παχνιστή, Γενάρη και Φλεβάρη
 Μας ψόφισες τα πρόβατα (δισ)
 Τα γίδια κινδύνευσαν και φέρε μας κι σύρε Μάρτη θλιβερέ,
 πικρέ φαρμακωμένε, γιατί μας πήρες τα παιδιά (δισ)
 και μακρυά τα πήγες σαράντα μέρες
 παν' μακρυά σαράντα μερονύχτια.
 Κι ο ξένος μην ο ξένος στην ξενιτιά
 σαν το πουλί γυρίζει.
 Ο ξένος θελ' τα στρώματα, θελ' τα προσκεφαλάκια
 θέλει και τη μανούλα του (δισ)
 να κάτσει στο κεφάλι
 θέλει και την καλούδα του να κάθεται στο πλευρό του
 για να της πει τον πόνο του να πει και τον καημό του.
 Τι θέλεις παιδί να φας να πιείς (δισ)
 γιε μ' να ξαρρωστήσεις.
 Θέλω νερό απ' τον τόπο μου (δισ)
 Μήλο απ' τη μηλιά μου
 Θέλω κι μοσχοστάφυλλο ν' απο την περγολιά μου
 Τι θέλεις παιδί να φας να πιεις (δισ)
 να μη ξαναρρωστήσεις;
 Γιατί είσ' μες στην ξενιτιά μέσα στα μαύρα ξένα
 Θέλω τυρί ν' από λαγό κι γάλα απ' αγρογίδι
 Εγώ θα πάω στο βουνό (δισ)
 να κατεβώ στο κάμπο.
 Να στήσω στρούγκα των λαγών (δισ)
 τον τσάρκο τ' αγριογίδι.
 Όσο να πάνεις στο βουνό
 να κατέβεις στον κάμπο.
 Ο χάροντας τον βάρεσαι (δισ)
 σ' καρδιά και στο κεφάλι.
 Παιδάκιμ' τι είσ' κίτρινο,
 παιδάκι κι κάτι μαραμένο.
 Μαναμ' χάρος μ' βάρεσαι,
 τίνος μανούλα να το πει
 ο ξένος μεσ' στην ξενιτιά,
 σαν το πουλί γυρίζει...

ΜΑΥΡΟ ΜΟΥ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

Μαύρο μου χελιδόνι από την Αραπιά
κι άσπρο μου περιστέρι απ' τη Μοσκοπιά
Αυτού ψηλά που πάτε για χαμηλώσετε
να κόψω μια φτερούγα απ' τη φτερωτή
να γράψω ένα γράμμα και μια ψιλή γραφή
να στείλω στην αγάπη για να με θυμηθεί.
Που 'δωσαν μια γυναίκα κόρη της μάγισσας.
Σίντα κινώ για να 'ρθω, χιόνια και βροχές
Σίντα γυρίζω πίσω ήλιος και ξαστεριά.

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

Για δέστε τον αμάραντο σε τι βουνό φυτρώνει
Φυτρώνει μεσ' στα δίστρατα, στις πέτρες, στα λιθάρια
Ποτέ του δεν ποτίζεται και δεν κορφολογιέται.
Τον τρών' τ' αλάφια και ψοφούν, τ' αγρίμια και πεθαίνουν
τον τρων' τα λάγια πρόβατα κι αλησμονούν τ' αρνιά τους.
Να το 'χε φάει η μάνα μου, να μη μ' έχει τι με θέλει;
Εγώ στα ξένα περπατώ, στα ξένα παραδέρνω
Κάνω τις ξένες αδερφές, κάνω τις ξένες μάνες.

ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΑ ΜΟΥ ΠΟΥΛΙΑ - ΜΠΩ-ΜΠΩ

Ξενιτεμένα μου πουλιά, στον κόσμο ξακουσμένα
Η ξενιτιά σας χαίρεται τα νιάτα τα γραμμένα
Ανάθεμά σε ξενιτιά και συ και τα καλά σου.
Μας πήρες τα παιδιά μας και τα 'κανες δικά σου.
Τι να σου στείλω ξένη μου τι να σου προβοδίσω
Σου στέλνω μήλο σέπεται, κυδώνι μαραγκιάζει.
Σου στέλνω και το δάκρυ μου, σ' ένα ψιλό μαντήλι.
Και το δάκρυ μου ήταν πικρό και καίει το μαντήλι.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ

Η κοινωνική αξία της εργασίας και η συνεισφορά της στις οικογενειακές και οικονομικές σχέσεις είναι σ' όλους γνωστή. Στις αγροτοποιομενικές κοινότητες των κονιτσιωτοχωριών οι άνθρωποι έδιναν στην εργασία την πλήρη αξία της και καθι- πούσαν την υποχρέωσή της πιεστική και αναπόφευκτη, αφού από αυτή εξαρτιώ- αν η επιβίωσή τους. Εργάζονταν σκληρά στο σπίτι, στο χωράφι στο αμπέλι κ.λπ. Οι εργασίες αυτές του μικρογεωργού, του μικροτεχνίτη (κτιστημάστορα) και του κτηνοτρόφου ήταν αρκετά διαφορετική από την εντατική και οργανωμένη εργασία που παρουσιάζουν οι μοντέρνες αντιλήψεις για την εργασία σήμερα. Ο ανώνυμος ποιητής τραγούδησε τους καημούς και τα "πάθια του" την ώρα του κόπου της εργασίας και με απλότητα, αθωότητα και χάρη κατέθεσε το ξεχειλίσμα της καρ-διάς και του νου του.

α) ΣΤΟ ΘΕΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΑΛΩΝΙΣΜΟ

ΜΑΡΩ

Κάτω στο μακροχώραφο και στο μακρύ χωράφι
θερίζει η Μάρω μοναχή και μοναχή το δένει
σκύφτει να βάλει δέματα της γης δάκρυα γεμίζει
Πραματευτής εδιάβαινε και την καλημερίζει
Μάρουμ' που έχεις τον άντρα σου που έχεις τον καλό σου;
Τον άντρα μ' έχω σ' ξενιτιά εδώ και δέκα χρόνια.
Κι ακόμα δυο τον καρτερώ τρια τον παντιχαίνω (περιμένω)
Κι αν δε φανεί και δεν θά 'ρθει καλόγρια θα γένω
θα βάλω ρούχα καλόγριας και καλόγριας μαντήλι.
Μάρουμ' π' έχεις τον πεθερό που 'χεις την πεθερά σου;
Ο πεθερός μου πέθανε κι η πεθεράμ' στο σπίτι.
-Μάρουμ' εγώ είμαι ο άντρας σου, εγώ κι ο καλός σου
Εσύ κι αν είσαι άντρας μου, αν είσαι κι ο καλός μου
'Εχεις μάνα π' συ καρτερεί μάνα π' συ περιμένει
Πες μου σημάδια του σπιτιού, και τότε θα πιστέψω.
-Πίσω από την πόρτα σου χρυσό καντήλι ανάβεις
Διαβάτης ήσουν πέρασες και το 'δες και μου λέγεις
-Πες μου σημάδια του κορμιού και τότε θα πιστέψω
Ανάμεσα στα στήθη σου δροσιά ήσουν γιομισμένη.

ΑΕΡΑ ΜΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕ

Αέρα μου καλοκαιρινέ να σ' είχα το χειμώνα
απ' είν' η μέρα η μικρή, κι η νύχτα η μεγάλη.
Χορταίνει ο ήλιος τ' αγκαλιάσματα, χορταίνει τα μαύρα μάτια
Χορταίνει κι ο μαυρο γέροντας κι αυτός γλυκές κουβέντες
'Ηλιε μ' ανταριοβαρέσεις κι αργείς να βασιλέψεις
Σε καρτερεί η εργατιά κι οι ξενοδουλευτάδες
Σε καρτερεί και μια νια, μια μικροπαντρεμένη
Είχε τον άντρα άρρωστο βαριά και θερμασμένο.
Τι θέλεις καλεμ' να φας να πιεις να φας να ξαποστάσεις;
Θέλω τυρί από λαγό και γάλα απ' αγριογίδι
'Όσο να πάνε στο βουνό να κατεβεί στον κάμπο
Να στήσει στρούγκα στο λαγό και τσάρκο σ' αγριογίδι
Ο άντρας της ξαρρώστησε κι άλλη καλή επήρε.

β) ΣΤΟ ΜΥΛΟ

Άλεσε μύλεμ' άλεσε
της κουρβας το κεφάλι
Αυτήν την σκοτωσε
ο άντρας την σκότωσε
ο άντρας της
και στο μύλο
την έριξε

Γιατί λουλούδια μ' άργησες;
Στο μύλο μην πηγαίνεις
γιατί είναι Τουρκος Μυλωνάς
κι Αράπης Πασπαλιάρης
Εσένα παίρνω κόρη μου...

γ) ΣΤΟ ΑΜΠΕΛΙ

Αμπέλι μου, πλατύφυλλο
και κοντοκλαδεμένο.
Θα σε πουλήσω αμπέλι μου
και θα σε παζαρέψω.
Μη με πουλάς αφέντη μου
και μη με παζαρεύεις
Για βάλε νιους στο σκάψιμο
γερόντους να κλαδεύουν
και τα κορίτσια τ' ανύπαντρα
να με βεργοστολίζουν.

δ) ΣΤΟΝ ΑΡΓΑΛΕΙΟ

Μια κόρη ξανθή
Μια κόρη ξανθή, ξανθή και μαυρομάτα
στο παραθύρι κάθεται τον ήλιο αγναντεύει
Χρυσά λαντζάνια ξόμπλιαζε χρυσά και μεταξένια
Παρασκευή κομπόδενε, Σάββατο το γυφαίνει
με ένα ασημένιο αργαλειό κι φιντυσένιο χτένι.
Την Κυριακίτσα το πρωί βάζει και το κεντάει.
Στην Εκκλησιαν επήγαινε στην Εκκλησια πηγαίνει.
Την είδαν τ' αρχοντόπουλα το φέσι στραβά το βάζουν
κι ένα μικρό κλεφτόπουλο το φέσι στραβά δε βάζει;
Την κόρη μου είδα σήμερα και θέλω να την πάρω
στην μάνα της με πήγαινε στη μάνα της πηγαίνει.
Άνοιξε πόρτα για να μπω και θύρα να περάσω.
Για να γυρέψω ν' κόρη της γυναίκα να την κάνω.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Βλ. Ιω. Ν. Μαρκαντώνη Λαογραφία, παιδαγωγική λήμμα στην: Παιδ. ψυχ. Εγκυκλ. Λεξικό, τομ. 5ος Αθήνα 1990, σ. 2854 όπου τονίζεται ότι τα δημοτικά τραγούδια, οι παροιμίες, οι μύθοι κ.λπ. συνιστούν μορφήματα της παραδοσιακής λαϊκής ζωής και εκφάνσεις της βιοκοινωνικής ζωής του λαού, του ηλιακού κύκλου ζωής, βιωμάτων κ.λπ. Οι παραδόσεις και τα έθιμα που διανθίζονται με τραγούδια-στη μακροταξιορμία των αντικεμένων της παιδαγωγικής λαογραφίας-ανήκουν στις διαδικασίες "μυστικής μέθεξης" των μελών της κοινότητας σε χαρακτηριστικές στιγμές ασχολίας και σχολής, στο σχολείο, στο σπίτι, στον ευρύχωρο ζωτικό χώρο της κοινότητας, στο χωράφι ή στο μαντρί, στα νυχτέρια, στις γιορτές και στα πανηγύρια, στα παιχνίδια, στις παιδιές, στα αγωνίσματα και στους αγωνισμούς, στην εκκλησία...

2. Πρβλ. Μ. Αλεξιάδη λήμμα Δημοτικό Τραγούδι στην: Παιδ. ψυχ. Εγκυκλ. Λεξικό, τομ. 3ος Αθήνα 1989, σ. 1362.

3. κ. Θ. Δημαρά, Ιστορία της ΝΕ λογοτεχνίας Αθήνα 1987, σ. 11
4. Λ. Πολίτη, Ιστορία της ΝΕ λογοτεχνίας Αθήνα 1985, σ. 102.
5. Βλ. Ιω. Β. Τσάγκα Κονιτσιώτικα μοιρολόγια Περιοδ. Κόνιτσα τεύχ. 49ο, Κόνιτσα 1993, σ. 77
6. Ν. Πολίτου, Εκλογαί από τα τραγούδια του ελληνικού λαού, Αθήναι 1914 και Λ. Πολίτη, Ιστορία ΝΕ λογοτεχνίας Θεσ/νίκη 1972, σ. 34, όπου επισημαίνονται τα παρακάτω: "Το δημοτικό τραγούδι ζει την αυτόνομη ζωή του από τις αρχές της νεοελληνικής λογοτεχνίας ως σήμερα. Στις μέρες μας απλώς διατηρείται, έπαψε να ζει δημιουργικά και να αναπτύσσεται οργανικά. Την τελευταία δημιουργική του άνθιση γνώρισε την εποχή της Τουρκοκρατίας. Το δημοτικό τραγούδι έχει τη δική του τεχνική και τα δικά του εκφραστικά μέσα. Επιβιώνει όμως το δημοτικό τραγούδι στα Κονιτσιωτοχώρια στα στόματα των λίγων και τελευταίων κατοίκων τους από τους οποίους εμείς συλλέξαμε αυτά τα δημιουργήματα του ποιητικού λόγου.
7. Βλ. Ιω. Β. Τσάγκα, Ο Γάμος στην Πλαγιά (Ζέρμα) Κόνιτσας τα παλιά χρόνια. Ηπειρωτικό Ημερολόγιο, Ιωάννινα 1986, σ. 157. Ιω. Τσάγκα. Το "Τρανό πηγάδι της Ζέρμας, Κονιτσιώτικες κρίνες. Περιοδ. Κόνιτσα 1986, σ. 20 Β.Γ. Βετσόπουλου. Ο γάμος στην Πυρσόγιαννη τα παλιά χρόνια Αθήναι 1973, Βασ. Γ. Νιτσιάκου, Παραδοσιακές Κοινωνικές δομές Αθήνα 1993, σ. 111 όπου γίνεται λόγος για την τύχη της διευρυμένης οικογένειας σε σχέση με την πορεία του θεσμού της κοινότητας τη διαδικασία της (απώλειας λειτουργίας) της που έχει σημαδέψει τη σύγχρονη οικογένεια και αναφέρεται σε εμπειρικό παράδειγμα από το χωριό Αετομηλίτσα της Κόνιτσας.
8. Μ.Γ. Μερακλή-Μ. Δ. Μαυροειδή λήμμα Λαϊκή Παράδοση στην Παιδαγωγική Ψυχολ. Εγκυκλ. Λεξικό Αθήνα 1990, σ. 2842. Μερικά από τα Ελληνικά δημοτικά τραγούδια του γάμου επιβιώνουν αφού ορισμένα στοιχεία του παραδοσιακού γάμου διατηρούνται (π.χ. ομαδικό φαγοπότι μετά τη στέψη) ως σήμερα στον τόπο μας, και συνιστούν το παραδοσιακό που η εξέλιξη της κοινωνίας μας δεν το απαξίωσε κοινωνικά.
9. Η λέξη φλάμπουρας προέρχεται από την Λατινική λ. flamma-flammulum που σημαίνουν φλόγα, φωτιά ή το κόκκινο χρώμα που βγαίνει από τις φλόγες. Από το λατινικό flamma προέρχονται οι Ελληνικές λέξεις φλάμπουλο, φλάμπουρο και φλάμπουρας. Ο φλάμπουρας ή το μπαϊράκι που ήταν η σημαία των κλεφταρματολών στην Τουρκοκρατία συνοδεύει τους γάμους των Ζερματινών και καταβάλλεται ιδιαίτερη φροντίδα για την κατασκευή του. Το μπαϊράκι κατασκευάζεται το Σαββατόβραδο πριν από το φαγητό στο σπίτι του γαμπρού, στην αυλή. Για την κατασκευή του χρησιμοποιούν ένα ξύλινο κοντάρι δυο μέτρα περίπου, που η κορυφή του καταλήγει σε σταυρό. Στα τρία ξύλα του σταυρού τοποθετούν τρία μήλα Στο πάνω μέρος του κονταριού και κάτω από τη βάση του σταυρου ραβόταν ο φλάμπουρας, που ήταν ένα λευκό μαντήλι "αφόρητο" στο μέσο του οποίου ραβόταν κόκκινος σταυρός από μεταξωτή κόκκινη κορδέλα. Την "κορδέλα" έραβε κάποιος νέος που είχε εν ζωή μάνα και πατέρα, από τους συγγενείς του γαμπρού και με υπόδειξη των γυναικών που τραγουδούσαν το μπαργιάκι, το φλάμπουρα. Ο νέος αυτός που κρατά και το μπαϊράκι στη γαμήλια πομπή λέγεται μπαϊρακτάρης.
10. Βλ. Ν.Γ. Πολίτη, Εκλογαί από τα τραγούδια του ελληνικού λαού Αθήναι σ. 189.
11. G. Saunier. Το δημοτικό τραγούδι της Ξενιτιάς, Αθήνα, σ. 5.
12. Α. Μαρμπούλου, Η Ξενιτιά και το δημοτικό τραγούδι, Αθήνα σ. 10.
13. Ο Μιχαήλ Δ. Κονιτσιώτης για παράδειγμα το 1813, Ξενιτεμένος στη Ρωσία διέθεσε για τα Ιωάννινα 5.000 ασιγναστας και 2.400 ασιγναστας για τη σχολή της Κόνιτσας, όπως και προ αυτού οι Ζαΐρας και Τατζετος με τις συνδρομές τους και με γενναία απόφαση του Ιωάννη Μάνθου διέθεσαν στο γαζοφυλάκιο της Νίζνης της Ρωσίας χρήματα στα Γιάννενα και την Κόνιτσα βλ. Ιω. Τσάγκα. Η εκπαίδευση στην Κόνιτσα και τα χωριά της Περιοδ. Κόνιτσα 1994 τευχ. 59 σ.663 και σημ. 34 στο 61ο τεύχος του έτους 1995.
14. Βλ. Χ. Ρέμπελη, Κονιτσιώτικα Αθήναι 1953, σ. 257 και G. Saunier ο.π., σ. 270. Είναι δε γνωστό το λυρικό δημοτικό τραγούδι της Ηπείρου με τίτλο: Την Ξενιτιά, την ορφανιά, την πίκρα την αγάπη...που καταχωρήθηκε για πρώτη φορά από τον Γ. Χ. Χασιώτη (Εκλογή των κατά την Ήπειρον Δημοτικών Ασμάτων) Αθήναι 1866. Το περιέλαβε αργότερα ο Π. Αραβαντινός στη: συλλογή δημωδών ασμάτων της Ηπείρου. Αθήναι 1980 σ. 208 και τέλος ο Ν. Γ. Πολίτης το δημοσίευσε στη συλλογή του ο.π., σ. 199. Τα τρία γυαλιά φαρμάκι ως έκφραση υποκρύπτει το ποτήρι με το φαρμάκι που κάνει τους συγγενείς να στενοχωριούνται τρεις φορές το πρωί, το μεσημέρι και όταν θυμούνται τον αγαπημένο τους. Έχουμε συμπλήρωση του τριγώνου γάμος-θάνατος-Ξενιτιά. (Βλ. G. Saunier, ο.π., σ. 257 και 270).

Τα Λιανοτράγουδα

ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΙΚ. Χ. ΡΕΜΠΕΛΗ ΦΙΛΟΛΟΓΟ

Τα λιανοτράγουδα, που λέγονται και δίστιχα και στιχοπλάκια, αποτελούν μιά ξεχωριστή κατηγορία δημοτικών τραγουδιών, τα οποία και σήμερα ακόμη τα τραγουδάμε με κέφι και χαρά σε διάφορες περιστάσεις.

Ποιά όμως είναι η απαρχή και η προέλευση των χαρακτηριστικών αυτών δίστιχων;

Δεν ασπάζομεθα, φυσικά, την άποψη ολίγων μελετητών, που θέλησαν να αναγάγουν τις ρίζες τους στους λαϊκούς πληθυσμούς της αρχαίας Ελλάδας και την κατοπινή διαφοροποίηση τους από επιδράσεις της Ανατολής και της Δύσης. Το βέβαιο είναι ότι τα λιανοτράγουδα γεννήθηκαν κι εξελίχτηκαν σαν ανεξάρτητη και ελεύθερη έκφραση των ανθρώπων από ένα λαϊκό στιχουργό σε ανάλογες συνθήκες ζωής, που ευνοούσαν τη δημιουργία τους.

Με άλλα λόγια: Ο λαϊκός στιχοπλόκος με την ευαισθησία της ψυχής του, τον πλούσιο συναισθηματικό του κόσμο, μορφοποίησε σε δυο μόνο στίχους ένα αξιοσημείωτο γεγονός, ένα περιστατικό, που αφορούσε είτε αυτόν τον ίδιο ή και άλλους φίλους του. Ταυτόχρονα το τραγούδησε, το κοινοποίησε και έτσι από στόμα σε στόμα έγινε κοινό στιχοπλάκι, αγαπητό και ακριβό απόκτημα των ανθρώπων, οι οποίοι εύκολα το απομνημόνευσαν και το διέδωσαν στους άλ-

λους, που δεν έτυχε να το είχαν ακούσει.

Και' αυτό τον τρόπο ένα ατομικό περιστατικό, ένα ερωτικό πάθος, ένας πικρόχολος καημός, μια ερωτική περιπέτεια και αποτυχία, σωματικά και ψυχικά χαρίσματα (ωραία μάτια, μαλλιά, χείλη, κορμοστασιά, ευγένεια, ντροπαλοσύνη κ.λ.), διάφορα παράπονα, πείσματα, βάσανα, απιστίες, ζήλειες, χωρισμοί, παλιές αγάπες, κέφια, ξεφαντώματα κ.λ. έδωκαν αφορμή να γεννηθούν τα λιανοτράγουδα, ιδιαίτερα σε γιορτές, πανηγύρια, συμπόσια, γλέντια, εκδρομές, οικογενειακές συγκεντρώσεις κ.λ.

Σε τέτοιες πρόσφορες συνθήκες και καταστάσεις ο λαϊκός στιχοπλόκος είναι σε θέση να αυτοσχεδιάζει, αφού οι λέξεις έρχονται αυθόρμητα στο μυαλό και στο στόμα του, χωρίς την παραμικρή δυσκολία. (Πρβλ. τις Κρητικές μαντινάδες).

Ας μη νομίσει όμως κανείς ότι όλα τα λιανοτράγουδα είναι άριστα στο είδος τους και άψογα από πλευράς ποιητικής τέχνης. Όχι. Υπάρχουν τα καλά, τα έξυπνα, αλλά και τα μέτρια, τα ασήμαντα, ανάλογα με τις συνθήκες δημιουργίας τους, την ψυχοσύνθεση και τις τεντωμένες ή όχι κεραίες ευαισθητοποίησης του λαϊκού συνθέτη.

Γεγονός, πάντως, είναι, ότι διαπνέονται από μια συναισθηματική φόρτιση, έναν άδολο και υγιή ερωτισμό, ένα γα-

λήνιο και απλό τρόπο έκφρασης και αποπνέουν ειλικρίνεια, χάρη και ένα γλυκύτατο άρωμα ποιητικής δροσιάς.

Τα λιανοτράγουδα, βέβαια, δεν μας δίνουν τις σοβαρές και βαθιές εκείνες συγκινήσεις των άλλων δημοτικών μας τραγουδιών, όπως π.χ. τη φρίκη του θανάτου, το σπαραγμό του μοιρολογιού, την ανατριχίλα του πολέμου, τον καημό και τον πόνο της ξενιτειάς, αλλά με το λιπό τους περιεχόμενο, το πυκνό νόημα, που περικλείεται σε δυό μόνο στίχους, την ωραία ομοιοκαταληξία τους, την απλότητα, φυσικότητα, γλαφυρότητα, σαφήνεια, με το ρυθμό τους και τη μουσικότητα του στίχου, τις ζωντανές και λυρικές εικόνες τους, τη μεταφορά, την παρομοίωση, υπερβολή, με την εύπλαστη και διαυγή δημοτική γλώσσα, αγαπήθηκαν από το λαό, που τα τραγουδάει σε ανάλογες περιστάσεις.

Ιδιαίτερη θέση στα λιανοτράγουδα κατέχουν και τα Γιαννιώτικα στιχοπλάκια, γεννήματα και θρέμματα του Γιαννιώτικου λαού, με την έρευνα και μελέτη των οποίων ασχολήθηκε λίαν επιτυχώς ο ιστοριοδίφης Δ. Σαλαμάγκας.

Δεν θα υπεισέλθω εδώ σε λεπτομέρειες για τους Μπαντίδους και Καραμπέρηδες, τις δυό αυτές κοινωνικές τάξεις των Γιαννίνων του περασμένου αιώνα, ως δημιουργούς του γιαννιώτικου λιανοτράγουδου.

Γεγονός είναι - όπως αναφέρουν και άλλοι και ο Δ. Σαλαμάγκας - πως οι Μπαντίδοι (από το παλ. bandito, γαλλ. bandit = ληστής, φαύλος, κακοήθης) ήταν μαζί με τους Καραμπέρηδες ιδιόρρυθμοι γλεντζέδες των Γιαννίνων. Ειδικότερα οι Μπαντίδοι ήταν οι παντός είδους εργάτες, οι καλφάδες, οι μποστα-

τζήδες, οι άνθρωποι του μόχθου και του μεροκάματου. Ήταν ενερέθιστοι, καυγατζήδες, παλληκαράδες και γλεντζέδες.

Αντίθετα οι Καραμπέρηδες ήταν οι νοικοκυραίοι, οι έμποροι, οι βιοτέχνες, οι αστοί, οι εργοδότες, οι μαγαζάτορες, και φυσικά κι αυτοί γλεντοκόποι.

Στις γιορτές λοιπόν και ιδιαίτερα στις Απόκριες και οι Μπαντίδοι και οι Καραμπέρηδες και γενικά όλος ο κόσμος των Γιαννίνων ξεφάντωναν, χόρευαν, εσατίριζαν τους πάντες και τα πάντα και αυτοσχεδίαζαν στιχοπλάκια. Οι εκδηλώσεις αυτές γίνονταν στην πλατεία, απέναντι από την Αγία Αικατερίνη, εκεί όπου χτίστηκε εδώ και 40 χρόνια η νέα Ζωσιμαία Σχολή. Ο Βλαχλείδης κι ο Σαλαμάγκας, εκτός από τους ιδιότυπους αυτούς γλεντζέδες, ως συνθέτες των λιανοτράγουδων στην πόλη των Γιαννίνων, θεωρούν επίσης και τους άλλους κατοίκους της πόλης, οι οποίοι είχαν το χάρισμα να αυτοσχεδιάζουν δίστιχα κατά τη διάρκεια διασκεδάσεων και πανηγυριών. Αυτό συνέβη άλλωστε και με τα λιανοτράγουδα της υπόλοιπης Ελλάδας, κι αυτή, φυσικά, είναι η αλήθεια.

Θα παραθέσω τώρα μερικά χαρακτηριστικά λιανοτράγουδα, γιαννιώτικα στιχοπλάκια, όπως διασώθηκαν μέχρι σήμερα:

1. *Στα Γιάννενα στο Γκουραμπά
εχω 'να χελιδόνι
παρακαλώ τη γειτονιά
να μη μου το μαλώνει.*

Εδώ ο ερωτευμένος νέος, με πολλή λεπτότητα και τρυφερότητα, θερμοπαρακαλεί τους γείτονες να μην κακοκαρδίσουν την αγαπημένη του, που την πα-

ρομοιάζει με χελιδόνι.

2. Τράβα νησιώτη τα κουπιά
και μην τα φέρεις γύρα,
να πάμε στην Ντραμπάτοβα
και στην Αγιά Σωτήρα

Στο νησί και στην Ντραμπάτοβα τα γλέντια ήταν συχνά. Η παρέα των γλεντζέδων, που μπήκαν στη βάρκα, βιάζονται, αδημονούν να φθάσουν γρήγορα. Αλλά η βάρκα είναι αργοκίνητη. Γι' αυτό και ένας απ' όλους, που νομίζει ότι φταίει ο βαρκάρης για την αργοπορία, τον παροτρύνει με το αυτοσχέδιο εκείνη τη στιγμή δίστιχο, να βάλει όλη τη δύναμή του στα κουπιά.

3. Ανάθεμα τα Γιάννενα
πόχουν πολλά σοκάκια,
και παραθύρια με γυαλιά,
που τρέχουν τα φαρμάκια.

Στο δίστιχο αυτό ο ερωτοχτυπημένος νέος, που μάλλον θα ήταν ένα φτωχόπαιδο από χωριό, αναθεματίζει τόσο τα Γιάννενα με τα πολλά στενοσόκακα (ίσως και να σχολίαζαν οι γείτονες το συχνό απ' εκεί πέρασμά του) όσο και τα τζάμια των παραθυριών, που κι αυτά μαζί με τις σιδεριές που θα είχαν, τον εμπόδισαν να την ιδεί ή και να μπει μέσα. Έτσι δοκιμάζει στενοχώρια και πίνει φαρμάκια.

4. Από τα μαντέμια πέφτω,
πέφτω για να σκοτωθώ,
κι η αγάπη μου φωνάζει:
“Πιάστε τον για το Θεό”.

Η φαινομενική αδιαφορία της κόρης

μεταβάλλεται αμέσως σε λυγμούς και παρακάλια, για να συγκρατήσουν τον αγαπημένο της να μην πέσει στο γκρεμό.

5. Βάλε κρασί στο μαστραπά
και βάλτο στον αγέρα,
κι αν δεν το πιώ την Κυριακή
το πίνω τη Δευτέρα.

6. Με τούτην ασημόκουπα
θέλω να πιώ πέντ' έξι,
κι αν δε μεθύσω, κόρη μου,
κέρνα μ' όσο να φέξει.

Και στα δυό δίστιχα φαίνεται καθαρά το κέφι που φέρνει στους ανθρώπους και μάλιστα στους ερωτευμένους νέους το κρασί. Το κρασί λύνει τη γλώσσα, όπως κοινώς λέγεται.

7. Ρίξε νερό στην πόρτα σου
να 'ρθω να ξεγλιστρήσω,
να βρω αφορμή της μάννας σου,
να μπω να σε φιλήσω.

Κλειδομανταλωμένη η κόρη, και ιδού τι σοφίζεται ο ερωτοχτυπημένος.

8. Κρασί σε πίνω για καλό
και συ με πας στον τοίχο,
κινώ να πάω σπίτι μου
την πόρτα δεν τη βρίσκω.

Ο ταλαίπωρος ήπια για να ξεχάσει τις στενοχώριες του, αλλά στο δρόμο τρικλίζει. Πάει τοίχο - τοίχο για σιγουριά. Πόρτα όμως δεν μπορεί να βρει. Το δίστιχο αυτό μου θυμίζει τον ηθοποιό Ορ. Μακρή στο ρόλο του μεθυσμένου, ο οποίος, διαγράφοντας οχτάρια στο δρόμο για το σπίτι του, ρωτάει ένα περαστι-

κό να του δείξει “που είναι το απέναντι πεζοδρόμιο”.

9. Ο πλάτανος θέλει νερό
κι ο λεύκας θέλ' αγέρα
και το κορίτσι φίλημα
ώσπου να δώκ' η μέρα.

Θαυμαστή η ευφυολογία και η παιγνιώδης διάθεση του σικουργού στο ως άνω λιανοτράγουδο.

10. Ώρα την ώρα καρτερώ
να τσουκανίσ' η πόρτα,
να μπει κορμί αγγελικό
πως έμπαινε και πρώτα.

Ίσως από κάποια παρεξήγηση ο αγαπημένος της είχε μέρες να πάει σπίτι της, κι αυτή με αγωνία τον περίμενε σαν άγγελο για να της φέρει τη χαρά και την ελπίδα.

11. Λυπήσου, Παναγία μου,
τα δάκρυα που χύνω,
γιατ' είναι περισσότερα
κι απ' τό νερό που πίνω.

Στο λιανοτράγουδο αυτό ο (η) ερωτευμένος (νη) σε στιγμές απελπισίας στρέφεται προς την Παναγία (θεϊκή Δύναμη) για να βοηθήσει.

12. Πως τρέμει του πουλιού η καρδιά,
όταν το κυνηγούνε,
έτσι τρέμ' η καρδούλα μου,
όταν σε προξενούνε.

Διάχυτη στο δίστιχο αυτό η ψυχική αναστάτωση κι ανησυχία με πολύ πετυχημένες παρομοιώσεις. Φοβάται μη τον

χάσει. Χτυποκάρδια, όμοια μ' εκείνα του κυνηγημένου ή αιχμάλωτου πουλιού.

13. Αριστείδη μ', τί χαλεύεις
με τη Ρίνα την κυρά;
- Μου χρωστάει κάτι παράδες
από κλωστές κι από κουμπιά!

Το σιχοπλάκι αυτό το κατέγραψε ο Σαλαμάγκας, όπως του το είπε η Χρυσάνθη Ζιτσαία. Ο σικουργός δεν δίστασε να κατονομάσει και συγκεκριμένα πρόσωπα. Οι δικαιολογίες του Αριστείδη ότι πήγε στο σπίτι της για κάτι....βερεσιέδια, δεν πείθουν κανένα.

14. Σ' αγάπησα χωριάτικα,
δεν ξέρω από σεβντάδες,
δεν ήξερα το τζάκι σου
πως θέλει τεμενάδες.

Δραματική η ομολογία του χωριάτοπαιδου, που έτυχε ν' αγαπήσει στην πόλη ένα πλουσιοκόριτσο. Ταπεινά της το ομολογεί πως δεν ήξερε τι θα πει αγάπη και ούτε καν πέρασε από το μυαλό του ότι η περήφανη αρχοντοπούλα ήθελε παρακάλια και υποκλίσεις.

15. Καλόγρια στον αργαλειό
ταράζει το ποδάρι,
και με το νου της έλεγε:
Να χα ένα παλληκάρι...

Από τον 16ο αιώνα, ίσως και παλαιότερα, στην αυλή του Αρχιμανδρείου υπήρχε μοναστήρι, στα κελλιά του οποίου άρχισαν να μονάζουν καλόγριες, που έγιναν ονομαστές για τα ωραία υφαντά, μεταξωτά, λινά κ.λ. που έφτια-

χναν στους αργαλειούς. Η ζωή όμως μερικόν απ' αυτές δεν ήταν και τόσο άφογη και συχνά έδιναν αφορμή για ποικίλα σχόλια εις βάρος τους. Η φράση: *ταράζει το ποδάρι (και όχι κουνάει το πόδ.)* τα λέει όλα. Ο νοών νοείτω.

16. Φύσα βοριά, πικρέ βοριά,
για ν' αγριέψ' η λίμνη,
να βγάλει τις αρχόντισσες
και την κυρά Φροσύνη.

Το στιχοπλάκι αυτό θα το ζήλευε κι ένας Βαλαωρίτης, που ασχολήθηκε με το

συνταρακτικό αυτό δράμα. Νομίζει κανείς ότι ακούει χορικό αρχαίας τραγωδίας. Ο λαϊκός στιχουργός εδώ δεν συνθέτει λιανοτραγουδο, αλλά διεκτραγωδεί ως άλλος τραγικός ποιητής, με λιτό και επιγραμματικό τρόπο, το βαθύ πόνο και τον αναβρασμό ψυχής του Γιαννιώτικου λαού, όταν έμαθε τον πνιγμό των 17 γυναικών (ανάμεσά τους και η κυρά Φροσύνη) στη λίμνη από τον αιμοδιψή εκείνον Αλή Πασά (1801)

Νικ. Χ Ρεμπέλης

Σύλλογος Γονέων - Κηδεμόνων Γυμνασίου Κόνιτσας

Α΄ ΒΡΑΒΕΙΟ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Το Γυμνάσιο και το Λύκειο Κόνιτσας συμμετείχαν στους Πανλλήνιους Μαθητικούς Αγώνες Σύγχρονου θεάτρου, με την διασκευή του μελοποιημένου, από τον Γ. Μαρκόπουλο, Ποιήματος του Δ. Σολωμού "Ελεύθεροι Πολιορκημένοι" με διαλογικά μέρη και δρώμενα σε μορφή ορατορίου κι έλαβαν το Α΄ βραβείο από την Β.Δ. Ελλάδα.

Συντελεστές του έργου:

1. Καλύβα Αγγελική - Διεύθυνση ορχήστρας, χορωδίας
2. Επίχαρις Μιχαηλίδου, Καλύβα Αγγελική - Σκηνοθεσία, σκηνικά κοστούμια, διδασκαλία ρόλων.
3. Μήτσιος Θωμάς τεχνική υποστήριξη
4. Μαθητές Γυμνασίου - Λυκείου - Παρουσίαση του έργου.

Το έργο, επιλογής των Καθηγητών μας, προσαρμόστηκε με επιτυχία στις ανάγκες του διαγωνισμού από τους ίδιους.

Το έργο επίκαιρο πάντοτε, σκόρπισε ρίγη συγκίνησης.

Δεν μπορούσαμε να φανταστούμε ότι είναι δυνατόν μια μαθητική εκτέλεση να έχει το αποτέλεσμα της επαγγελματικής τελειότητας.

Ο παράγοντας άνθρωπος κάνει τους θεσμούς να λειτουργήσουν και τα έργα να πάρουν σάρκα και οστά.

Αγαπητοί μας Δάσκαλοι: Σας ευχαριστούμε.

Αγαπητά μας παιδιά ικνηλατείστε, επεξεργασθείτε, αφομοιώστε την διδαχή και την απόρροια της προσωπικότητας των Δασκάλων σας και να είστε σίγουρα ότι η εργατικότητά σας θα σας βγάλει πάντοτε νικητές.

Ο Πρόεδρος
Ν. ΒΑΡΝΑΣ

Η Γραμματέας
Δ. ΓΚΙΟΞΑΡΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Του Νικ. Βασ. Φασούλη Κοιν. Γραμματέα

Στο Κεφαλοχώρι στις 2 Ιουνίου 1998 έγινε, εκ μέρους της Νομαρχιακής Αυτ/σης Ιωαννίνων, ενημερωτική συζήτηση των κτηνοτρόφων του 1ου Συμβουλίου Περιοχής. Τη Νομαρχιακή Αυτ/ση εκπροσώπησαν ο Πρόεδρος της επιτροπής για την ανάπτυξη και απασχόληση κος Βασίλης Ηλιάδης και η Νομαρχιακή Σύμβουλος της επαρχίας Κόνιτσας κα Ελένη Παπαμιχαήλ.

Οι κτηνοτρόφοι της περιοχής εξέφρασαν τις ανησυχίες τους και τους προβληματισμούς τους για το μέλλον της κτηνοτροφίας στην περιοχή μας και ζήτησαν από τη Νομαρχιακή Αυτ/ση Ιωαννίνων τη συμπαράσταση, ώστε να λυθούν ορισμένα προβλήματα, όπως η επάνδρωση με κτηνιάτρους του Κτηνιατρείου Κόνιτσας, τη διάθεση κτηνιατρικών φαρμάκων, την αύξηση τιμών των κτηνιατρικών τους προϊόντων που τα τελευταία χρόνια μειώνονται συνεχώς, το διαχωρισμό του γάλατος της περιοχής στην τιμή, αφού είναι άριστης ποιότητας, οικολογικό λόγω του ορεινού της περιοχής και του φυσικού περιβάλλοντος, τη φύλαξη των συνόρων και τον περιορισμό της λαθροεξαγωγής αγροτικών προϊόντων, την εκτέλεση έργων βελτίωσης βοσκοτόπων, την πληροφόρηση για τον μελλοντικό σχεδιασμό της κτηνοτροφίας στην περιοχή και άλλα.

Ενημερώθηκαν από τον κο Ηλιάδη για τις αναμενόμενες επιπτώσεις που θα αντιμετωπίσουν στο άμεσο μέλλον από την περίφημη συμφωνία της GATT και της ΠΟΕ. Ο κος Ηλιάδης προσπάθησε να γίνει πειστικός στο ότι η σωτηρία και το μέλλον της κτηνοτροφίας δεν εξαρτάται μόνο από τις κοινοτικές ή κρατικές πα-

ρεμβάσεις, αλλά από τον εκσυγχρονισμό των ίδιων κτηνοτρόφων, αφού πρόκειται να αντιμετωπίσουν έντονο ανταγωνισμό από εισαγόμενα προϊόντα, τόσο από τις κοινοτικές χώρες όσο και από τις ονομαζόμενες τρίτες χώρες.

Τόνισε με έμφαση ότι οι κτηνοτρόφοι πρέπει να συμμετάσχουν στο συνδικαλιστικό τους κίνημα, ώστε να διεκδικήσουν τα αιτήματά τους συλλογικά και ανά κλάδο. Μοιράσθηκαν φυλάδια για τις οικον. ενισχύσεις των σταυλικών εγκαταστάσεων, την ένταξη σε προγράμματα νέων κτηνοτρόφων και τον αγροτουρισμό.

Η κα Ελένη Παπαμιχαήλ ανέλυσε το ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα της Επαρχίας Κόνιτσας και τις χρηματοδοτήσεις του 1ου Συμβουλίου Περιοχής για την κτηνοτροφία. Τόνισε ότι η ίδια και ολόκληρη η Νομαρχιακή Αυτ/ση Ιωαννίνων κινήθηκαν δυναμικά και κατόρθωσαν μέσα από την κακοτυχία των σεισμών να πετύχουν γενναίες οικ. ενισχύσεις που θα βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων της επαρχίας.

Συνοψίζοντας, από τη συζήτηση προέκυψε:

Συμπέρασμα πρώτο. Το θέμα της επιβίωσης της κτηνοτροφίας στην περιοχή μας είναι σύνθετο, γιατί δεν εξαρτάται μόνο από την εφαρμογή προγραμμάτων εκσυγχρονισμού της, αλλά και από την κοινωνική υποδομή διαβίωσης των κτηνοτρόφων μας, όπως οικογένεια, παιδεία, διασκέδαση, πολιτισμός, πληροφόρηση και άλλα. Εξαρτάται ακόμα από την εξέλιξη που θάχει η υπόθεση της πολιτικής και οικονομικής σταθερότητας της γειτονικής μας Αλβανίας.

Συμπέρασμα δεύτερο. Η πολυπεία πρέπει να αναγνωρίσει το γεγονός ότι οι κτηνοτρόφοι μας τα τελευταία χρόνια και μόνο κυρίως αυτοί πληρώνουν το τίμημα της μείωσης του πληθωρισμού, σχεδόν αδιαμαρτύρητα με αισθητή μείωση του εισοδήματός τους. Εισόδημα που για τους κτηνοτρόφους της Επαρχίας μας έφθασε στο οριακό στάδιο του οικονομικά ασύμφουρου. Πρέπει να αναγνωρισθεί ακόμα το εθνικό και οικονομικό μέγεθος της προσφοράς του ενεργού κτηνοτροφικού πληθυσμού της επαρχίας Κόνιτσας και να δοθούν άμεσες λύσεις στα προβλήματα που τους απασχολούν.

Συμπέρασμα τρίτο. Οι Κτηνοτρόφοι της περιοχής μας αναγνώρισαν ότι είχαν ίσως τη μοναδική ευκαιρία να βρεθούν όλοι μαζί. Ενημερώθηκαν και προβληματίστηκαν, γιατί μέσα από τη συζήτηση αυτή συμπέραναν ότι για να επιβιώσουν πρέπει να αλλάξουν νοοτροπία, να διεκδικήσουν την ικανοποίηση των αιτημάτων τους, να βελτιώσουν τις σταυλικές εγκαταστάσεις τους και μελλοντικά πρέπει να καταφέρουν να ελέγξουν ποιοτικά τα προϊόντα

τους με όλες εκείνες τις προδιαγραφές της αγοράς, ώστε να γίνουν ανταγωνιστικοί.

Τη συζήτηση παρακολούθησαν οι περισσότεροι Πρόεδροι και Σύμβουλοι των Κοινοτήτων του Συμβουλίου περιοχής και μελλοντικά του Δήμου Μαστοροχωρίων. Παραβρέθηκε επίσης ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Περιοχής κος. Γρηγόρης Στεργίου.

Για την Κοινότητα Κεφαλοχωρίου και τον Πρόεδρό της κο. Χρήστο Φασούλη, που φιλοξένησε τη συζήτηση στην αίθουσα του Πνευματικού της Κέντρου και πρόσφερε παραδοσιακό δείπνο στους καλεσμένους στο νέο εντυπωσιακό κατάστημα ψισταριάς που λειτουργεί στο χωριό, ήταν μια ξεχωριστή μέρα. Αναγνωρίστηκε ότι το Κεφαλοχώρι με την κτιριακή υποδομή που διαθέτει, το ρυμοτομικό σχέδιο του οικισμού, την καθαριότητα, το νοικοκυριό και την διατήρηση νέων ανθρώπων στην κτηνοτροφία αναδεικνύεται να κατέχει περίοπτη θέση ανάμεσα στα χωριά της επαρχίας μας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΗΛ. ΚΟΥΚΕΣΗΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Μουλαϊμίδου 5 Ιωάννινα. 1ος όροφος
(Μέγαρο Ιατρού ΤΖΟΓΙΑ, Όπισθεν ΟΤΕ)
Τηλ. Ιατρείου 21776, Οικίας 77585

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

ΜΑΡΙΚΑΠΗ-ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΤΣΗ

ΜΑΙΕΥΤΗΡ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ - ΟΓΚΟΛΟΓΟΣ
ΔΡ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣΑ ΣΤΗΝ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΛΠΟΣΚΟΠΗΣΗ
ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
"THE BIRMINGHAM AND MIDLAND HOSPITAL FOR WOMEN"
BIRMINGHAM ΑΓΓΛΙΑ
ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟΥ "ΑΗΤΟ"

ΔΕΧΕΤΑΙ ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΕΤΑΡΤΗ - ΠΕΜΠΤΗ 8 - 8 Μ.Μ. ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ
ΑΤΡΕΙΟ
ΤΕΡΠΑΝΔΡΟΥ 2 & ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ
ΓΚ 151 26 ΠΕΡΙΟΧΗ Ν. ΛΕΣΒΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ
ΤΗΛ. 8031 52

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΜΙΝΤΕΡΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ

ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 421Β
ΠΛ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 6390049

RADIO-TAXI
A B 4

ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΕΣΤΗΣ
ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟΥ

094-680642

ΛΑΡΙΣΑ

ΟΙΚΙΑ ΤΗΛ.

552422

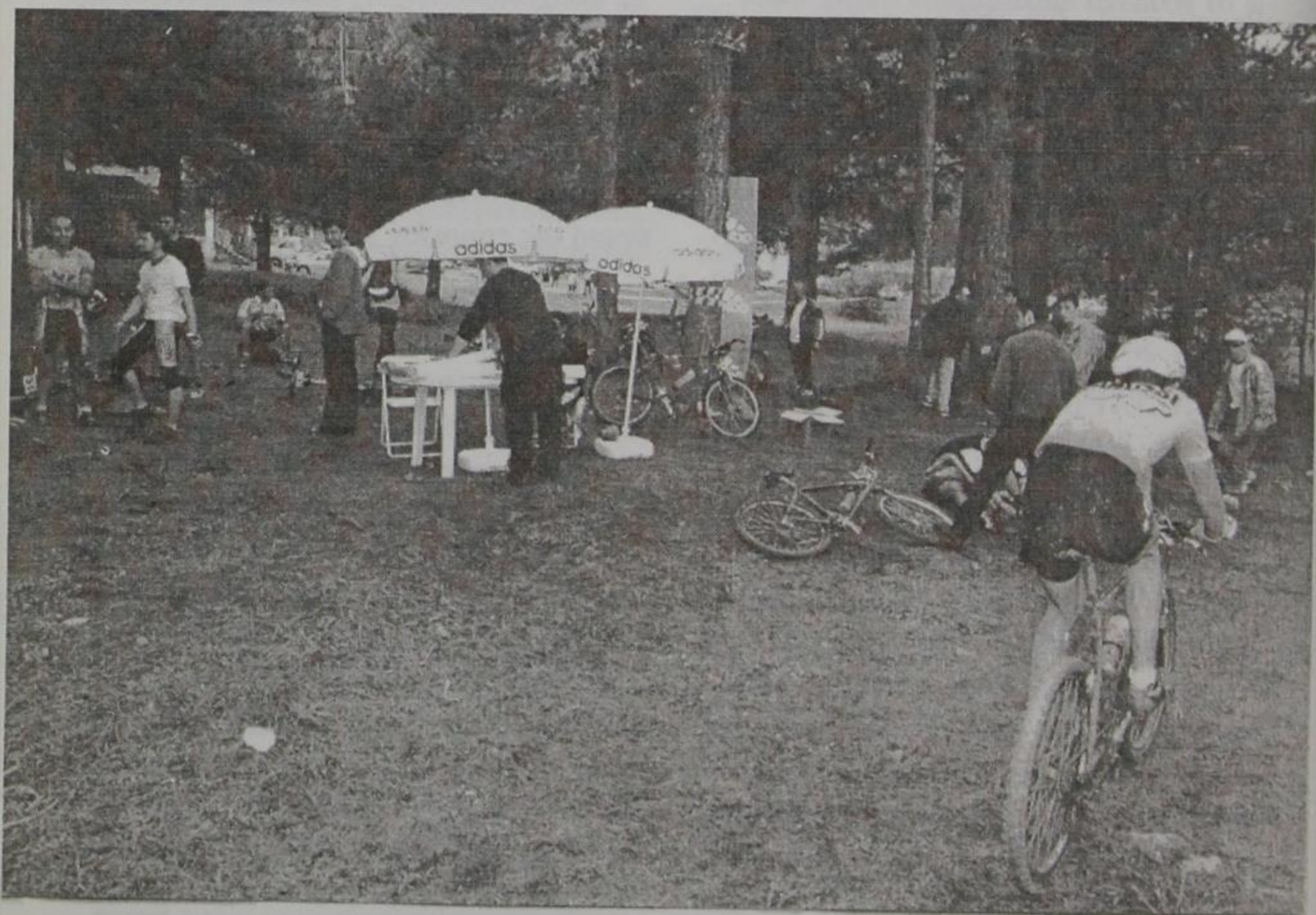
"ΕΥΑΘΛΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑ '98"

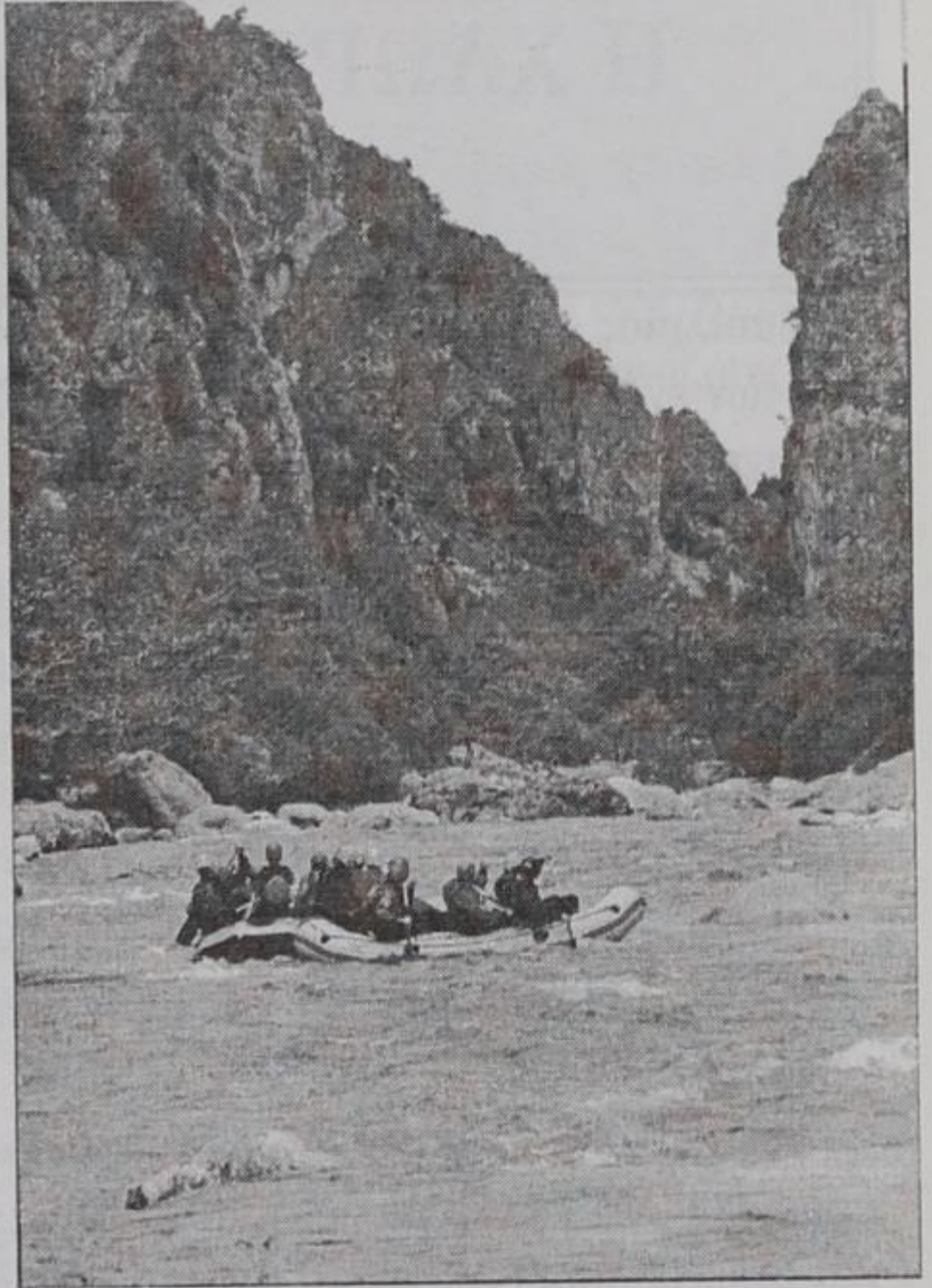
Με τον πιο πάνω τίτλο πραγματοποιήθηκαν στην Κόνιτσα από τις 14-17 Μαΐου πανελλήνιοι αγώνες στα αθλήματα καγιάκ, αλεξίπτωτο πλαιγιάς, ποδήλατο βουνού και αναρρίχηση βράχου.

Τη διοργάνωση είχε ο Δήμος και ο Σύλλογος Paddler με χορηγό την adidas.

Συμμετείχαν 164 αθλητές απ' όλη την Ελλάδα οι οποίοι έλαβαν και διάφορα δώρα και έπαθλα. Το πρόγραμμα των αθλ. αγώνων συμπληρώθηκε και με διάφορες εκδηλώσεις (επίσκεψη σε χωριά της επαρχίας βραδιά παραδοσιακής μουσικής κ.α).

Μετά την επιτυχία των φεινών εκδηλώσεων, ο Δήμος είναι αποφασισμένος να καθιερώσει τον "Εύαθλο" σαν ετήσια πανευρωπαϊκή συνάντηση με συμμετοχή αθλητών στα τέσσερα αθλήματα που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Π Ω Λ Ε Ι Τ Α Ι

Το τριώροφο κτίριο που στεγάζεται το Αστυνομικό Τμήμα Κονίτσης, πλήρως ανακαινισμένο και εκσυγχρονισμένο.

Εμβαδόν κτιρίου 380 τετρ. μέτρα.

Εμβαδόν οικοπέδου 1.300 τετρ. μέτρα.

Συντελεστής δομήσεως 0.80.

Οικοδομούνται συνολικά 1.040 τετρ. μέτρα συν τα ημιυπόγεια.

Πληροφορίες:

Τηλ. **01-7517136, 01-7525301**

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΞΕΝΩΝΕΣ
ΜΟΛΙΣΤΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ερμού 73 - Πλατεία Αγ. Σοφίας
Τηλ. 269342 - Θεσ/νίκη.

Η ΧΛΩΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

του Θωμά Β. Ζιώγα
(Συνέχεια από το προηγούμενο)

βασιλικός ο: το ευωδιαστό φυτό ώκιμον το βασιλικόν, χρήσιμο στον αρωματισμό των ενδυμάτων, αρχ. Ελλ. “ώκιμον”. Το έκχυμα των φύλλων του είναι καταπραυντικό των εντέρων και των νεύρων.

βαταινιά η: και **βατσουνιά** -διάφορα αγκαθωτά φυτά του γένους ρούμβος, κυρίως ο ρούμβος ο θαμνώδης και ο ρούμβος ο γναφαλώδης, αρχ. Ελλ. “βάτος”.

βελανιδιά η: και **δένδρος** -το δένδρο δρυς η χνοώδης, αρχ. Ελλ. “δρυς”. Το φύλλωμά της λέγεται **κλαδί** και είναι, είτε χλωρό, είτε ξερό κατά το χειμώνα, εξαιρετική τροφή για τα αιγοπρόβατα. Στα αρχ. Ελλ. “βάλανος” (=ο καρπός της δρυός).

βελονάκι το: το φυτό κανκαλίσ η δυακοειδής, κοινώς βελόνι, που είναι ενοχλητικό βότανο με αγκάθια και ζιζάνιο των σιτιρών. Επίσης η πόα ερώδιον το κωνιόμορφον.

βερικοκιά η: το οπωροφόρο δένδρο προύνος ο αρμενικός, αρχ. Ελλ. “μηλέα η αρμενική”. Δεν αναπτύσσεται στα ορεινά. Η ονομασία του από το Λατ. *praecox* και *praecoquum* (=πρώϊμο, πρόωρο) > Ελλ. πραικόκιον ή βρεκόκιον ή βερίκοκον > Αραβικά *berkuk* και Αγγλ. *apricot*. Είδος βερίκοκων είναι και τα **καΐσια**, Τουρκ. *kayisi* (=βερικοκιά - βερίκοκο).

βίκος ο: η βίκια η εδώδιμος, που είναι χειμερινό κτηνοτροφικό χόρτο της οικ. ψυχανθή, αρχ. Ελλ. “βικίον” και συχνά “αφάκη”.

βιολέτα η: πολύχρωμα εύοσμα λουλούδια του φυτού φαθιόλα, της οικ. σταυρανθή. Συχνά συγχέονται με τα ιόχρωμα ίτσια (β.λ.). Στα Λατ. *viola* (=ίον, Γαλλ. *violette*).

βλίτο το: και **βλίτρο** -διάφορα λαχανικά του γένους αμάραντος, κυρίως ο αμάραντος το βλίτον, αρχ. Ελλ. “βλίτον” και “βλήτον”. Πολλά εξ αυτών είναι ζιζάνια. Δεν υπάρχει καμία σχέση του φυτού αμάραντος (β.λ.) με το ομώνυμο γένος της βοτανικής.

βούζιο το: το δύσοσμο ποώδες φυτό σαμπούκος ο έβουλος, κοινώς βρωμούσα η αφούσια, αρχ. Ελλ. “χαμαιάκτη”. Έχει καρπούς που έντονα χρωματίζουν και βλαστούς με άφθονη εντεριόνη από τους οποίους τα παιδιά φτιάχνουν ηχηρούς αυλούς (=Λατ. *sambuca*), εξού και η λατινική ονομασία του. Κατά όμοιο τρόπο προκύπτει και η λέξη “βούζιο”, εκ του Ελλ. “βούζω” (=βουίζω, ηχώ, ιχυρώς, κροτώ), απ’ όπου και Βουλγ. *BbZE* (=ακτέα η εύβουλος, Σερβ. *baz*). Σε μερικά βλαχόφωνα χωριά ονομάζεται “**σπίντζιος**”, εκ του Λατ. *exringo* (=χρωματίζω, εντρίβομαι χρώμα).

βούζιος ο: το δένδρο σαμπούκος ο μέλας, που κοινώς τη λένε κουφοξυλιά, αρχ. Ελλ. “ακτέα”. Τα άνθη του λέγονται η **βουζιάνθη** και αρχ. Ελλ. “κάνωπον”. Στα Βουλγ. BbZ (=ακτέα η μέλαινα).

βουρβουλιά η: ο δασικός θάμνος ράμνος η εύθραυστος, με δρυπόμορφο σφαιρικό καρπό που λέγεται **βούρβουλο**. Το αφέψημα του φλοιού είναι εξαίρετο καθαρτικό. Η ονομασία από το Ελλ. “βουρβουλιά” (=κακαράτσα αιγοπροβάτων), εκ του Λατ. *vervella* (=μικρό πρόβατο), επειδή οι καρποί του ομοιάζουν με κακαράτσες.

βούρλο το: πόες υδροχαρείς των γενών γιούγκος και τύφα, κυρίως η τύφα η στενόφυλλη, κοινώς ράπη, ψαθί, σχοίνος, αρχ. Ελλ. “ράπυς”, “τύφα”, “φλους”, “βρύλλον”.

βρίζα η: γένος δημητριακών φυτών της οικ. αγρωστίδες, κυρίως τα είδη μεγίστη, σταχυώδης, ελαχίστη και μεσαία, αρχ. Ελλ. “βρίζα”. Έχει γερή και ψηλή καλάμι, απ’ την οποία φτιάχνουν **δεματικά** ή **χειρόβολα**, για να δένουν δεμάτια και να επικαλύπτουν τις στέγες στα πρόχειρα ζωοστάσια - σχετ. σίκαλη (β.λ.).

βρόμη η: και **βρώμη** - δημητριακά φυτά του γένους αβένα, κυρίως η αβένα η ήμερος, της οικ. αγρωστίδες, αρχ. Ελλ. “βρόμος” ή “βόρμος”. Ο καρπός της είναι τροφή για τα οικόσιτα ζώα.

βρούβα η: η σιναπίς η λευκή, κοινώς αγριοσινάπι, που είναι εξαίρετο λαχανικό, χρήσιμο στην πρακτική ιατρική για έμπλαστρα, οι λεγόμενοι σιναπισμοί, ίσως η αρχ. Ελλ. “νάπυ”. Η ονομασία εκ του Ελλ. “βολβός” > βούλβα > βρούβα, ή από το “βρώσκω” (=τρώγω), επειδή τρώγεται.

βρωμοξυλιά η: το φυτό ανάγυρις η δύσοσμος, που είναι θάμνος με δύσοσμο ξύλο και καρπούς σε λοβούς (=κεράτια).

βρωμόχορτο το: φυτά ζιζάνια του γένους χηνοπόδιον, π.χ. τα είδη αιδοίον, βουλγαρία, λευκόν, ξενικόν, που φυτρώνουν σε σκουπιδότοπους, καθώς και η ζιζανιακή πόα λεπίδιον η δράβα.

βυσσινιά η: το δένδρο κέρασος η ξινόκαρπος. Η λέξη απ’ το αρχ. Ελλ. “βύσσοσ” (=είδος βαμβακιού) και “βυσσίζω” (=έχω το χρώμα της βύσσου), η οποία βάφονταν βαθυπόρφυρη για τους άρχοντες.

γαϊδουράγκαθο το: αγκαθωτές φρυγανώδεις πόες των γενών ανόπορδον, κιρσιον, κάρδουος ή κάρδος, νωτόβασις, καθώς και το αγκαθωτό φυτό σίλλυβον το μαριανόν, κοινώς αγκάθι της Παναγίας - σχετ. γομαράγκαθο (β.λ.).

γαλατσίδα η: διάφορα φυτά που έχουν γαλακτώδη οπό, λαχανευόμενα κατά την αρτιβλαστία τους, των γενών κιχώριον, κρεπίς, ευφορβία, λακτούκη, σόγχος και παρόμοιά τους, αρχ. Ελλ. “τιθύμαλλος”, “γαλατίς”, “γλάξ” και συχνά “φλόμος” - Στα βλαχοχώρια την ονομάζουν “**λαπτούκα**”, εκ του Λατ. *lac-lctis* (=γάλα, Βλαχ. *lapte*).

γαρίφαλο το: και **γαρύφαλο** ή **γαρούφαλο** - η πόα διάθνος ο καρυόφυλλος,

άλλως δίδανθος ο αρωματικός, της οικ. καρυοφυλλίδες, ο αρχ. Ελλ. “δίδανθος” (=του Δία άνθος, ή διπλό άνθος). Το όνομα προέκυψε εκ του αρχ. Ελλ. “καρυόφυλλον” > Λατ. garyophyllum ή garofulum > γαρούφαλο > γαρύφαλο > γαρίφαλο.

γεράνι το: διάφορες πόες των αγρών με άνθη ιώδη ή ανοιχτογάλανα. Τέτοια είναι μερικά είδη των γενών πελαργόνιον και γεράνιον, κάποια είδη “μολόχας” (β.λ.), καθώς και το φυτό ερώδιον το γεράνιον. Στην τοπική διάλεκτο “γεράνιο (=γαλανό σαν την απόχρωση του αέρα), απ’ όπου και η ονομασία. Ενδεχομένως να ονομάστηκαν έτσι, επειδή ο καρπός τους μοιάζει με ράμφος πελαργού (γερανού).

γησόμηλα τα: και **γκησόμηλα** -είδος αγριοπατάτας που το φύλλωμά της δεν πολυτρώνεται από τα ζώα και καλλιεργείται κυρίως στα αμπέλια. Πρόκειται για φυτό του γένους σίον, π.χ. το σίον το σίσαρον, που έχει ρίζες εδάδιμα γογγύλια, σαν **γεώμηλα**. Πολλοί το συγχέουν με το φυτό ιπομοία η γλυκοπατάτα - αρχ. Ελλ. “σίον” (=νεροσέλινο), “σίσαρον” (=είδος μεγαλόρριζου σέλινου).

γιαννάκια τα: και **καλογιάννια** -πόες χνοώδεις με παράρριζα πλατύφυλλα και στέλεχος, με λευκά δίχειλα άνθη, ιόχρωμα στα άκρα τους, όμοια σε μορφή με το άνθος της ορχιδέας, εντόνως μυρωδάτα, διαταγμένα σε ομάδες σπονδυλωτός. Ανθίζουν πείπου κατά την παγανιστική γιορτή της θερινής τροπής του ήλιου, δηλ. στις 24 Ιουνίου που εορτάζεται το γεννέσιον του Ιωάννη του Προδρομού (Ριγογιάννης), γι’ αυτό και λέγονται έτσι. Είναι είδος του γένους στάχυς. Σε μερικά βλαχοχώρια λέγονται “**μπελό(γ)ια**”, από τα λευκά άνθη, εκ του Σλ. belo (=λευκό, άσπρο).

γκάζντα η: μικρή πόα με κίτρινα και σπανίως ιόχρωμα άνθη, που πρώτη ανθίζει την άνοιξη, του δηλητηριώδους γένους κολχικόν, κυρίως το κολχικόν”, το κουπάνειον, τις οικολειριίδες, το αρχ. Ελλ. “κολχικόν”. Στα παλ. Σλ. gazda (=δυσφημία, ψόγος, κατάκριση, κακολογία), από όπου ίσως και η ονομασία της, που σημαίνει **κακόφημη**, επειδή είναι δηλητηριώδης.

γκαμπζιά η: το αγκαθωτό θαμνοειδές δένδρο κράταιγος ο πεντάγυνος, κοινώς κοκκουτσιά, που ομοιάζει και ταυτίζεται με την γκουργκανιά (β.λ.). Στα παλ. Σλ. GOBbZb (=καρποφορία, ευφορία), από όπου μάλλον και η ονομασία του, που σημαίνει **καρπερή**, επειδή κάνει καρπούς (κούκκουτσα).

γκλαψιά τα: λέγονται και έτσι τα καρπόνια (β.λ.) που είναι είδος δρυός πολυβαλάνου. Η ονομασία παρέφθαρται εκ του Λατ. glans (=βάλανος).

γκορ(ι)τσιά η: η αγριαχλαδιά (β.λ.). Στα Αρβ. goricë-a (=άγρια απιδιά), εκ του Σλ. goriga krusha (=ορεινή αχλαδιά).

γκουργκανιά, η: και **γκρουγκανιά** ή **γκαγκανιά** και σπανίως **γκολοκινιά** - το αγκαθωτό και χαμηλό δένδρο κράταιγος ο μονόγυνος, της οικ. ροδίδες, που αλλού λέγεται αγριομουσουλιά, με λευκά άνθη και μικρούς ροδίζοντες ή ιώδεις ελλειψοειδείς καρπούς, με θύσανο στη κορυφή, που τους λένε κατά περίπτωση

“γκούργκανα” ή “γκρούγκανα” ή “γκάγκανα” ή “γκολοκίνια”, ο αρχ. Ελλ. “κρά-ταιγος”. Ταυτίζεται πολλές φορές με την γκαμπζιά (β.λ.) και εσφαλμένως με την αγριοτριανταφυλλιά (β.λ.).

γκρινίτσα η: χόρτο ζιζάνιο των δημητριακών, όμοιο περίπου με την περιποκλάδα (β.λ.). Η ονομασία ίσως είναι υποκοριστική της λέξης κρίνο (β.λ.), από τη μορφή των ανθέων.

γλιστρίδα η: η΄αντράκλα (β.λ.), επειδή έχει λεία, γλιστερά φύλλα.

γλυκόρριζα η: το ποώδες φυτό γλυκύρριζα η άτριχος της οικ. χεδρωπά, όχι συχνό στον τόπο μας. Έκχυμα από τη ρίζα του θεραπεύει ελκώματα του πεπτικού συστήματος.

γομαράγκαθο το: γαΐδουράγκαθο (β.λ.), αρχ. Ελλ. “άνοσμα”, “άκανος”, “σίλ-λυβος”, “ατρακτυλλίς”, και συχνά “φλόμος”.

γράβος ο: το δένδρο καρπίνος ο βετουλοειδής, κοινώς **ασπρόγραβος**, με λευκίζοντα φλοιό. Επίσης το δένδρο καρπίνος ο ανατολικός, κοινώς **μαυρόγραβος**, με σκουρόχρωμη φλούδα, αρχ. Ελλ. “γαύρος” ή “εγγραύλης”. Τα φυλλώματά του είναι θαυμάσια τροφή για τα γίδια.

γυόσμος ο: έτσι λέγεται παρεφθαρμένως ο δυόσμος (β.λ.).

γυφτίτσα η: βότανο που στην αρτιβλαστία του λαχανεύεται και έχει καρπό μικρά μαύρα σφαιρίδια, εξού και το όνομά του.

γυφτοφάσουλο το: φυτά των γενών βίγνα, φασίολος και δόλιχος, της τάξης χεδρωπά, κυρίως ο αναρριχώμενος δόλιχος ο μελανόφθαλμος και οι μελανόστικτοι εδώδιμοι καρποί του, που βρίσκονται μέσα σε λουβια, όμοια με της φασολιάς (β.λ.), εξού και το όνομά του.

δαιμόνι το: και **διαμοναριά** -το φυτό υοσκύαμος ο μέλας, της οικ. σολανίδες. Είναι δηλητηριώδες για τα βοοειδή, ενώ τρώγεται από τα αιγοπρόβατα και τους χοίρους (ύες), εξού και το όνομά του. Στον άνθρωπο προκαλεί ζάλη και πρραλή-ρημα. Στα αρχ. Ελλ. “υοσκύαμος” (=των χοίρων κύαμος).

δαμασκηνιά η: το οπωροφόρο δένδρο προύνος η δαμασκηνέα που κάνει κιτρινόχρωμους καρπούς, αρχ. Ελλ. “κοκκυμηλέα” και “προύνη”. Η ονομασία προέρχεται από το “Δαμασκός”, από όπου μάλλον ήλθε στην Ελλάδα αυτή η ποι-κιλία - σχετ. σιλλυβιά (β.λ.).

δαυλός ο: σιτιρά που προσβλήθηκαν απ’ την ασθένεια άνθρακας, κοινώς δαυ-λίτης, αρχ. Ελλ. “σκωρία”, που οφείλεται σε μηκυτίαση. Συχνά έτσι λέγεται και η α(γ)ίρα (β.λ.). Η ονομασία σημαίνει **καμένο**, απ’ το αρχ. Ελλ. “δαλός” > νέο Ελλ. “δαυλός” (=δάδα, πυρσός, μοσοκαμένο ξύλο).

δάφνη η: αειθαλή δένδρα του γένους δαφνίδες ή λουρίδες, κυρίως ο λάουρος ο ευγενής, αλλιώς λάουρος τυ Απόλλωνος, κοινώς βαγιά, αρχ. Ελλ. “δάφνη”, που σπανίζει στον τόπο μας.

δενδρομολόχα η: είδος πολύ υψηλής μολόχας (β.λ.), του γένους αλθαία, που το

εκχύλισμα των φύλλων της δίνεται ως θεραπευτικό στα βρογχικά (αρχ. Ελλ. "αλθαίνω" =θεραπεύω).

δένδρος ο: έτσι λένε συχνά τη βελανιδιά (β.λ.).

δυόσμος ο: και γυόσμος - το αρωματικό φυτό μέντα η πρασίνη, μυρεψικό των φαγητών, αρχ. Ελλ. "ηδύοσμος" και "μίνθη", που θεωρείται καταπραϋντικό για τον κοιλόπονο.

έλατο το: κωνοφόρο δένδρο του γένους άμπιες ή ελάτη, η ελάτη η νόθος, της οικ. πευκίδες αρχ. Ελλ. "ελάτη".

έλισκα η: και έλισσα -άκαρπος θάμνος των νοτερών εδαφών ταυτιζόμενος αλλού μεν με την αγριολεφτοκαρυά (Σλ. leska) αλλού δε με την αγριοϊτιά (αρχ. Ελλ. "ελίκη, Λατ. salix).

ευκάλυπτος ο: το μεγάλο δένδρο ευκάλυπτος ο σφαιρόκαρπος, όχι συχνό στα μέρη μας. Οι ατμοί από φύλλα που βράζουν μέσα σε νερό, όταν εισπνέονται, θεραπεύουν το άσθμα.

ζαγαρομύτης ο: ο κάρθαμος ο μαλλωτός, κοινώς ατραχτύλι, που είναι πόα χνουδωτή και ιδιαίτερα αγκαθωτή, με κίτρινα άνθη, ζιζάνιο των δημητριακών, αρχ. Ελλ. "ατρακτυλλίς" και ίσως "κυνόζολον". Στα Τουρκ. za(g)ar (=λαγωνικό).

ζαρζαβάτι το: γενικώς ό,τι φυτό λαχανεύεται και ειδικώς το λάχανο (β.λ.). Στα Τούρκικα zarzavat (λαχανικό).

ζελενιά η: αειθαλής θάμνος παρόμοιος με πουρνάρι (β.λ.) που σπανίζει στα ορεινά - ετυμ. Σλ. zelen (=πράσινος, χλωρός).

ζερνικαντέδες οι: ποικιλία του ευώδους διακοσμητικού φυτού νάρκισσος ο ψευδονάρκισσος, με κιτρινωπά κυπελλόμορφα άνθη. Στα Τουρκ. zegin (=νάρκισσος - χρυσόξανθος) και kadeh (=κύπελλο, ποτήρι).

ζιαμπάκι το: το κοινό φυτό νεραγκούλα, του γένους ρανούγκουλος, με ωραία άνθη και πάμπολλα είδη, χρήσιμα ως ψυχρά επιθέματα στις μαστίτιδες των γυναικών, αρχ. Ελλ. "βατράχιον" ή "χελιδών" (=είδος βατράχου). Στα Σλ. zjaba (=βάτραχος). Αλλού έτσι ονομάζουν τα φυτά "νάρκισσος" και "κρίνον", γιατί στα Τουρκ. zarak (=κρίνο).

ζιερωτ(ι)νά τα: φυτά υψηλά με κίτρινα άνθη, του γένους χρυσάνθεμον, το χρυσάνθεμον το στεφανωματικό, κοινώς κορώννα. Συνήθως προσφέρονται στους νεκρούς κατά την ταφή, γι' αυτό αλλού τα λένε **νεκράνθεμα**. Προέρχονται από το χωριό Ζέρμα (Πλαγιά), εξού και το όνομά τους.

Ζοχός ο: είδος γαλατσίδας (β.λ.), ο σόγγος ο λαχανώδης, ο αρχ. Ελλ. "σόγγος".

ζύγρα η: και τσούγκρα - γενικώς τα πυκνά έρποντα αγκαθωτά φυτά, και ειδικώς ο θύμος ο έρφυλλος, φυτό που έρπει στο έδαφος και είναι δύσκολο ζιζάνιο, αρχ. Ελλ. "ζυγι" (=είδος του φυτού "έρφυλλος"), δηλ. χαμορρίγανη ή χαμοθρούμι.

(Συνεχίζεται)

Παλιές φωτογραφίες
Ημιγυμνάσιο Βούρμπιανης 1930

Γράβος Νίκος
Ζήκας Ιωάννης
Βιζαδές Βασίλειος
Μάμος Ηλίας
Τσιτσιράγκας Γεώργιος
Κούσης Γεώργιος
Καλογήρου Παύλος

Καλογήρου Χαρίλαος
Οικονόμου Σωτήριος
Τράντα Σταματία
Φασούλης Θεοφάνης
Καζαμίας Νίκος
Κωσταρέλας
Σούλης Αθανάσιος

Στη μέση ο καθηγητής Γεώργιος Φούντος, Βουρμπιανίτης

Τιμή στους Ήρωες

Με τη συμπλήρωση 53 χρόνων από τη νίκη των συμμαχικών δυνάμεων κατά του χιτλεροφασισμού (9 Μαΐου περιοχής μας), με τους Ιταλούς

φασίστες, στη Βίγλα Γεροπλατάνου, όπου σκοτώθηκαν οκτώ παλικάρια, το παράστημα ΠΕΑΕΑ Κόνιτσας τίμησε με πάνδημο μνημόσυνο τους αδικοχαμένους νεκρούς την 21-6-98.

Όπως είναι γνωστό, στη μάχη εκείνη της 14-4-1945, και οι τρεις γεπονικές επαρχίες (Πωγώνι - Κόνιτσα - Ζαγόρι) πλήρωσαν βαρύ φόρο με το αίμα των παιδιών τους.

Στο μνημόσυνο παρευρέθηκαν εκπρόσωποι, Νομάρχης Κοινοτήτων, Συλλόγων και πολλοί κάτοικοι των γύρω χωριών.

Το ιστορικό της μάχης διάβασε ο υπεύθυνος του περιοδικού μας Σ.Τ. ο οποίος μεταθξύ των άλλων τόνισε ότι "... θα πρέπει να τιμούμε αυτούς που έδωσαν τη ζωή τους για τα πανανθρώπινα ιδανικά της λευτεριάς, της ανεξαρτησίας και της δικαιοσύνης, αυτούς που έχοντας ως πρότυπο την επανάσταση του 1821, δημιούργησαν το έπος του 1940-44.

Είναι χρέος μας να βάλουμε την ιστορία της Εθν. Αντίστασης στα Σχολεία και στο Στρατό γιατί θα τη χρειαστούν οι νεώτερες γενιές. Τα τύμπανα του πολέμου που ηχούν ολόγυρά μας, οι απειλές από εχθρούς και υποτιθέμενους φίλους οι οποίοι πασχίζουν να επιβάλουν στους λαούς μια "Νέα τάξη πραγμάτων" πρέπει να μας συσπειρώσουν, ώστε ενωμένοι ν' αγωνιστούμε, αν χρειαστεί, για τα ιδανικά τα οποία μας άφησαν παρακαταθήκη οι τιμώμενοι σήμερα πεσόντες Αγωνιστές".

Νέο περιοδικό

Με τίτλο "Τα Ασημοχωρίτικα" κυκλοφόρησε ένα νέο περιοδικό από το Σύλλογο Ασημοχωριτών στην Αθήνα. Το 1ο τεύχος - Άνοιξη 1998 σε μεγάλο σχήμα και 24 σελίδες, σε χαρτί πολυτελείας και πολλές έγχρωμες φωτογραφίες, έχει στόχο, όπως γράφει, την "ενημέρωση, επικοινωνία και αναψυχή των χωριανών". Τα έξοδα θα καλύπτονται από το κληροδότημα του ευεργέτη Βασ. Κ. Χρήστου.

Είναι μια πολύ καλή προσπάθεια και συγχαίρουμε το Σύλλογο και τους πρωτεργάτες. Τους ευχόμαστε, όρεξη, δύναμη και αντοχή για το στέριωμα και τη μακροβιότητα του περιοδικού. Μακάρι να μπορούσαν όλοι οι Σύλλογοι και οι Αδελφότητες να εκδίδουν παρόμοια έντυπα, οικονομικοί λόγοι και άλλοι παράγοντες, δυστυχώς δεν ευνοούν τέτοιου είδους δραστηριότητες και με την ευκαιρία, εμείς επαναλαμβάνουμε σε όλους τους Συλλόγους και τις Αδελφότητες την παλιά μας πρόταση:

Όπως γράψαμε πολλές φορές η "ΚΟΝΙΤΣΑ" είναι πάντα στη διάθεση όλων για δημοσίευση οτιδήποτε αφορά τα χωριά και τους Συλλόγους.

Μπορούν να προβάλλονται μέσα από το περιοδικό μας που αγκαλιάζει όλη την επαρχία και να έρχονται σε επαφή με χιλιάδες αναγνώστες στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Άνθρωποι κατάλληλοι υπάρχουν σε όλους τους Συλλόγους, ας δραστηριοποιηθούν!

Σ.Τ.

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟΝ ΑΜΑΡΑΝΤΟ

Του Αχιλλέα Χ. Ζακόπουλου

Αναμφισβήτητα το Πάσχα στο χωριό είναι το κάτι άλλο. Για το λόγο αυτό όλοι οι ξενιτεμένοι, όσο μακριά κι αν είμαστε, αποφασίζουμε να βρεθούμε στον τόπο μας τις Άγιες αυτές μέρες. Το Σάββατο του Λαζάρου φτάσαμε με τη σύζυγό μου στο χωριό μας τον Αμάραντο.

Ήταν απομεσήμερο! Με το που πατήσαμε το πόδι μας στο χωριό οι μνήμες άρχιζαν να ζωηρεύουν και να φέρνουν στα αυτιά μας το Λάζαρο, όπως τον λέγαμε τότε εμείς παιδιά. (Ήρθε ο Λάζαρος, ήρθαν τα Βάγια...) και ακολουούσαν οι Μαχαλάδες από τις παιδικές φωνές που με τη συνοδεία των κουδωνιών γυρίζαμε από σπίτι σε σπίτι να αναγγείλουμε την **Ανάσταση του Λαζάρου**.

Στο χωριό επικρατούσε ηρεμία. Παιδιά δεν υπήρχαν!! Ευτυχώς ήρθαν αρκετά αργότερα τη Μεγάλη Εβδομάδα. Σκόρπισαν με τις χαρούμενες φωνές τους τη χαρά, τα γέλια, τα ξεφωνητά, τη ζωντανία στην πλατεία, στην παιδική χαρά, στους δρόμους του χωριού που είχαν μείνει βουβοί το χειμώνα.

Παρέες-παρέες έφταναν οι χωριανοί και φίλοι στο χωριό φέτος, για το Πάσχα. Και η εκκλησία γέμιζε από κόσμο από μέρα σε μέρα όλο και πιο πολύ την εβδομάδα των παθών, με αποκορύφωμα τη Μεγάλη Παρασκευή στην περιφορά του Επιταφίου, που έγινε με μεγάλη κατανύξη. Τον συνόδεψαν ασυνήθιστα μεγάλος αριθμός πιστών και άγνη-

μα στρατού. Τον επιτάφιο είχαν στολίσει οι γυναίκες του χωριού με πολύ καλαισθησία, επιμέλεια και ευλάβεια, έτσι ώστε να φαντάζει επιβλητικός και ωραίος.

Όλες οι μέρες των ακολουθιών ήταν κατανυκτικές. Η **Ανάσταση** έγινε μέσα σε χαρμόσυνη ατμόσφαιρα. Οι μυριόστομοι αναστάσιμοι ψαλμοί δονούσαν τις ψυχές των πιστών που με συγκίνηση παρακολουθούσαν το μεγάλο θαύμα, την **Ανάσταση**. (**Αναστάσεως ημέρα και λαμπρυνθώμεν τη πανηγύρη**) λέει ο μελωδός. Με το “(Δεύτε λάβετε φως)” έλαμψε η εκκλησία, φωτίστηκαν τα πρόσωπα του Παπά και των πιστών που άκουγαν με αγαλλίαση τους αναστάσιμους ύμνους. Με το “(Χριστός Ανέστη)” ο ένας ασπάζονταν τον άλλο ή έσφιγγε το χέρι του άλλου ευχόμενος “(Χρόνια Πολλά)”, “(Χριστός Ανέστη)”, “(Αληθώς ο Κύριος)”.

Μέσα σ’ αυτήν την καταπληκτική ατμόσφαιρα, που μόνο στα χωριά ζει κανείς, συνεχίστηκε και η υπόλοιπη εβδομάδα.

Τη Δεύτερη μέρα έγινε αντάμωμα των χωριανών στον Ξενώνα με πρωτοβουλία και έξοδα της κοινότητας. Η ζυγιά των αδελφών Χαλκιά από τη Βούρμπιανη με τα λαλούμενά τους έβαλε φτερά στα πόδια των μεγαλύτερων που άνοιξαν το χορό πρώτοι, αλλά και των νέων που ακολούθησαν το ρυθμό με περίσσεια χάρη και ζωηράδα μέχρις αργά.

Ανήμερα της γιορτής του Αγίου Γεωργίου, πολιούχος της εκκλησίας μας, μετά την κατανυκτική λειτουργία και τις

ευχές στο Χαγιάτι με το σοκολατάκι προσφορά του εκκλησιαστικού συμβουλίου, ανηφορίσαμε όλοι στα Λουτρά, εκεί ήταν τα στρατευμένα νιάτα της πατρίδας μας που γιόρταζαν και μας είχαν προσκαλέσει.

Η ατμόσφαιρα καταπληκτική!! Ο καιρός ωραίος! Η γιορταστική λάμψη, η λάμψη της απεριγράπτης χαράς μεταδίδεται από τον ιερέα και τους καλλίφωνους ψάλτες σ' όλους εμάς στρατιώτες και πολίτες που, παρακολουθούσαμε με μεγάλη κατανύξη τους δοξαστικούς ύμνους και τους ωραίους ψαλμούς της δοξολογίας στη γιορτή του Πεζικού.

Όταν τελείωσε ανταλλάξαμε ευχές και στρωθήκαμε σ' ένα υπέροχο γιορταστικό τραπέζι όλοι μαζί στρατιώτες και πολίτες, για να νιώσουν και οι στρατιώτες μας την επικοινωνία με το λαό που ασφαλώς τους έλειπε στη δύσκολη αυτή αποστολή τους στο βουνό.

Οι νεότεροι δεν παρέλειψαν να ρίξουν και βολές με τα νέα οπλικά συστήματα που διαθέτει ο στρατός μας, σε μια μικρή επίδειξη που μας έγινε για

αυτά. Τότε τα λαγκάδια σκίρτησαν και βούιξαν οι βουνοπλαγιές από την κλαγγή των όπλων. Ο αντίλαλος έφτανε από ρεματιά σε ρεματιά και χαλούσε την ηρεμία και την ησυχία του βουνού.

Χαρούμενοι και ευχόμενοι χαιρετίσαμε για να επιστρέψουμε στο χωριό. Το Πάσχα αυτό θα μας μείνει αξέχαστο, χάρις και στη θέληση, αλλά και τη μεγάλη προσπάθεια που κατέβαλε ο άξιος εφημέριος της ενορίας μας πατέρας Νικόλαος Μέμος, ο οποίος φρόντισε να έχουμε όλη με μεγάλη εβδομάδα, αλλά και τις υπόλοιπες γιορταστικές ημέρες λειτουργία, έστω και αν αυτό του κόστιζε μεγάλη ταλαιπωρία, κούραση και αγωνία να ταξιδεύει μέσα στη νύχτα 1 και 2 ώρες να πηγαίνει σ' άλλα χωριά για να προσφέρει κι εκεί τις υπηρεσίες του. Εκ μέρους μας του απευθύνουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ, αν και ξέρω πολύ καλά του φτάνει που βλέπει τον Αϊ-Γιώργη μας γεμάτο.

Ελπίζω και το εύχομαι του χρόνου να είμαστε ακόμα περισσότεροι το Πάσχα στο αγαπημένο μας χωριό.

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΕΛΕΥΘ. (ΚΛΑΙΡΗ) Α. ΔΕΣΚΑ - ΖΗΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ (ΒΙΟΠΑΘΟΛΟΓΟΣ)

ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΝΔΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ
ANDROLOGY DEPT. ΤΟΥ UNIVERSITY HOSPITAL OF GENT, BELGIUM.
ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΒΙΟΧΗΜΙΚΕΣ, ΟΡΜΟΝΙΚΕΣ
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ.
ΠΙΝΕΤΑΙ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΝΔΡΙΚΗΣ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ.

ΤΗΛ.-FAX Ιατρείου: 47447
ΤΗΛ. Οικείας: 47124

ΔΩΔΩΝΗΣ 24, 45221
ΙΩΑΝΝΙΝΑ (έναντι ΞΕΝΙΑ)

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ

Σε όλη την Ελλάδα, τιμές προσιτές, πακετάρισμα, αμπαλάρισμα. Δωρεάν αποσυνδέσεις - συνδέσεις ηλεκτρικών συσκευών.

ΤΡΟΜΠΟΥΚΗΣ ΣΠΥΡΟΣ

Τηλ. οικ. 4512904 κιν. 093-458032

Π Ε Ι Ρ Α Ι Α Σ

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΚΕ ΤΟ ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Επίσκεψη στο Αηδονοχώρι Κόνιτσας, της γενέτειράς τους, πραγματοποίησαν, το Προεδρείο, μέλη καί φίλοι, της Αδελφότητας Αηδονοχωριτών Αθηνών, από 1η μέχρι 3/5/98, επ' ευκαιρία της Πρωτομαγιάς, με μισθωμένο πούλμαν. ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, ανήμερα της Πρωτομαγιάς, έφθασαν κατά τις 10 π.μ. και κατευθύνθηκαν αμέσως, ύστερα από το καλωσόρισμα του Προέδρου της Κοινότητας Σήφη Γκούρα, του Προέδρου της Αδελφότητας Λευτέρη Στεργίου, που έφτασε νωρίτερα και των συγχωριανών, που τους υποδέχτηκαν μ' αισθήματα πατριωτικά και χαράς, στο Μοναστήρι Γκούρας.

Έφθασαν κάπως αργά και δεν μπόρεσαν να παρακολουθήσουν τη Θεία Λειτουργία, που με λύπη διαπίστωσαν ότι οι εικόνες του τέμπλου λεηλατήθηκαν από αγνώστους. Από τη θέση αυτή, αξίζει να συγχαρούμε τις φιλότιμες προσάθειες και το κοινωνικό έργο, που επιτελεί ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κόνιτσας, Δρυϊνουπόλεως και Πωγωνιανής κ. Ανδρέας, που αναστηλώνει τα μισογκρεμισμένα κελιά και δημιουργεί, πόλο έλξης στους επισκέπτες και χριστιανικές κατασκηνώσεις.

ΑΝΤΑΜΩΣΑΝ οι ταξιδιώτες, στα "σιάδια" με το παχύ πολύχρωμο χαλί της φύσης και μ' εκείνους που ήρθαν, απ' τη Θεσσαλονίκη, Σπάρτη, τα Γιάννινα κ.α., που με φιλιά κι αγκαλιές, αδελφωμένοι γεύονταν παραδοσιακά εδέ-

σματα, πίνοντας τσίπουρο με τους ήχους της ζωντανής παραδοσιακής μουσικής, χόρεψαν μέχρι αργά το βράδυ.

Η ΑΝΟΙΞΗ ήταν στην καλύτερη ώρα της. Το Σάββατο επισκέφτηκαν το Μοναστήρι Μολυβδοσκεπάστο που είχαν τη χαρά, από τον πατέρα Θεόδωρο ν' ακούσουν την ιστορία του ιερού Προσκυνήματος και το ρόλο που διαδραμάτισε στα χρόνια που πέρασαν.

Το ΑΠΟΓΕΥΜΑ, ο Πρόεδρος της Κοινότητας Σήφης Γκούρας κάλεσε έκτακτο Κοινοτικό Συμβούλιο, με τη συμμετοχή όλων, τα μέλη της Αδελφότητας και της Νομαρχ. Συμβούλου κας Παπαμιχαήλ. Το βράδυ βρήκε πολλούς στα δύο καφενεία του χωριού να γλεντούν με μεζέδες και ποτά.

Η ΚΥΡΙΑΚΗ κάλεσε νωρίς τους συγχωριανούς, μέσα στη σεισμόπληκτη εκκλησία των ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ. Έψαλαν και με τις ευλογίες του παπα-Σπύρου ήταν έτοιμοι, οι ταξιδιώτες, στις 12 ακριβώς στην πλατεία, που επιβιβάστηκαν στο πούλμαν, για το μακρινό ταξίδι της επιστροφής. Κράτησαν βαθιά στην ψυχή τους την αγάπη των ακριτών Αηδονοχωριτών, συγχωριανών, συγγενών και φίλων τους που βαστούν ακόμα Θερμοπύλες. Οι αναμνήσεις των τριών ημερών τους συτροφεύουν και η υπόσχεση γκόλφι βαθιά στην καρδιά, ίσως πάνε, στις 30 Ιουνίου που γιορτάζει, το χωριό και οι προστάτες ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ.

Λευτέρης Β. Τζόκας

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

**ΔΗΜΟΥ Κ. ΒΟΤΣΙΚΑ
ΔΟΣΜΕΝΟΙ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ
Διηγήματα**

ΤΑ ΕΙΚΟΣΙ ΕΠΤΑ (27) διηγήματα - αφηγήματα, του 7ου βιβλίου, του αγωνιστή της Εθνικής Αντίστασης και συγγραφέα Δήμου Κ. Βότσικα, είναι το έργο, που εκδόθηκε απ' τον ηπειρώτη Παναγ. Σοκόλη, μεστό και γλαφυρό στο περιεχόμενο.

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Δ.Β. βρίσκεται πλάι στο λαό και καταγράφει τους πόθους και τους καημούς του. Χρέος που εκπληρώνει σήμερα, με τη συχνή πολιτισμική παρέμβαση, που εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο των αγωνιστικών διεκδικήσεων. Παρεμβαίνει αποφασιστικά, στη δημιουργία έργων πνοής, που ενεργοποιεί, προσεγγίζει και επισημαίνει, για την αντιμετώπιση του ελεύθερου χρόνου και φέρνει στον άνθρωπο, χαρά

και ευτυχία. Ιστορική μνήμη είναι τα έργα του Δ.Β., που αποσκοπούν στην υπόθεση της φιλίας συναδέλφωσης και ειρήνης. Η πανανθρώπινη προσπάθεια, ορθώνεται για μια και μοναδική ελπίδα. Σηματοδοτούν τις πολιτισμικές εξελίξεις και οριοθετούν την ιστορική πορεία του Ελληνισμού.

Ο ΔΗΜΟΣ ΒΟΤΣΙΚΑΣ φέρνει τη σφραγίδα στα έργα του και δίνει την ευκαιρία στον αναγνώστη, να γνωρίσει τους ήρωές του. Οι αγωνίες και οι προβληματισμοί εστιάζονται στις σελίδες. Η ιστορική διαδρομή των Ελλήνων, ο πολιτισμός και οι εθνικές επιταγές των καιρών μας.

Λευτέρης Β. Τζόκας

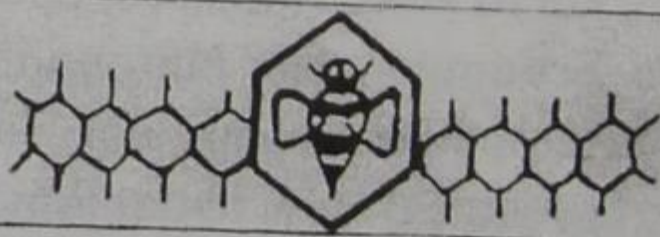
(Τηλ. Συγγραφέα 11 (01) 2929252)

Διαθέτουμε τσίπουρο γνήσιο, άριστης ποιότητας από ντόπια σταφύλια.

Δημ. Στεφάνου Κόνιτσα

Τηλ. (0655) 22797

ΑΝΘΩΜΕΛΟ ΓΡΑΜΜΟΥ
ΓΥΡΗ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΠΟΛΤΟΣ

ΖΑΡΡΟΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ

ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΛ. 0655 99089
0665 27597

Σολόγισσα
Βοζαρτινής & Λαϊκής Τέχνης

Γιάννης Σινάνης

Επταχώρι

Τηλ. 0467-84137 & 84127

ΓΕΩΡΓΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ-ΤΣΙΒΙΛΗ
Δικηγόρος

Παρνασσού 32-36
163 45 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ- ΑΘΗΝΑ

Τηλ. Γρ. : 9255742
οικία: 9716539

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΣΤΟΝ ΑΡΕΙΟ ΠΑΓΟ

ΣΚΟΥΦΑ 64
ΑΘΗΝΑ 106 80

ΤΗΛ. 36 32 977

ΓÁΜΟΣ ΣΤΟ ΚΕΡÁΣΟΒΟ

Βρεθήκαμε καλεσμένοι στο γάμο του Δημήτρη Γκοντούλη και της Μαριάννας Σαμαρά στο Κεράσοβο, στις 26/4/98.

Ήταν ένας γάμος παραδοσιακός με όλα τα έθιμα που τηρούν από γενιά σε γενιά οι Κερασοβίτες.

Με το “μπαριάκι”, τον βλάμη με την τσότρα, το κουβάλημα της προίκας κ.α.

Βέβαια παραδοσιακός γάμος χωρίς ντόπια όργα-

να δεν νοείται και σ’ αυτόν το γάμο το “τακίμι” του Βουρμπιανίτη κλαριντζή Κώστα Χαλκιά έπαιξε και τραγούδησε όλα τα τοπικά τραγούδια και ευχαρίστησε τους καλεσμένους. Τους μεράκλωσε, κι εκείνοι ανταποκρινόμενοι στο ελκυστικό κάλεσμα, χόρεψαν με την ψυχή τους και γλέντησαν, όπως ξέρουν να γλεντούν οι Κερασοβίτες, σε τέτοιες εκδηλώσεις...

Είναι πολύ ευχάριστο να γίνεται που και που κάποιος παραδοσιακός γάμος στα χωριά μας. Εκτός από τη διατήρηση των εθίμων που σιγά σιγά σβήνουν με τις ξενόφερτες συνήθειες οι οποίες μας αλλοτρίωσαν, ένας γάμος δίνει μια αναλαμπή ζωής στους εναπομείνοντες κατοίκους και θεωρείται ως το μεγάλο γεγονός της χρονιάς.

ΤΟ ΠΑΡΆΠΟΝΟ ΜΙΑΣ ΧΩΡΙΑΝΗΣ

Διαβάζοντας μία ανακοίνωση του Δήμου Κόνιτσας για κατι γιορτές που έγιναν στο χώρο της επαρχίας (Καγιάκ στον Αώο, Ανεμόπτερα στον προφήτη Ηλία, και ποδηλατικοί αγώνες στην κατασκήνωση Κόνιτσας) με γέμισε οργή και παράπονο για την νοοτροπία ορισμένων ανθρώπων να περιφρονούν και να μην αναφέρουν ότι στις γραφικές αυτές εκδηλώσεις συμμετέχουν και τα μικρά ξεχασμένα χωριά.

Η Κατασκήνωση δεν είναι της Κόνιτσας, αλλά της Πηγής (κ. Πεκλάρι).

Το χωριό Πηγή μπορεί να είναι μικρό και όχι γνωστό, είναι όμως ικανό και άξιο για οποιαδήποτε εκδήλωση, και το έχει αποδείξει αρκετές φορές. Έχει ικανότητα για πολλά και μπορεί να βγάλει την Επαρχία από το τέλμα που την κατέχει, την προσφορά μας και την παρουσία μας την διαπίστωσαν πολλά άτομα στις φετινές απόκριες.

Στις Απόκριες του χωριού μας συγκεντρώθηκε αρκετός κόσμος, άλλοι από την Κόνιτσα, άλλοι από τα γύρω χωριά, και άλλοι από άλλα μέρη του Νομού μας και όλοι αυτοί ήρθαν να απολαύσουν αυτό το όμορφο γλέντι.

Ανάμεσα σ' αυτόν τον κόσμο παραβρέθηκαν και οι αρχές του τόπου μας, ο τ. Υπουργός κ. Παπούλιας, ο Δήμαρχος της Κόνιτσας, ο Διοικητής της Αστυνομίας, και οι νέοι υποψήφιοι Δήμαρχοι.

Όλος αυτός ο κόσμος ξετρελάθηκε με τα γραφικά μας έθιμα, που δεν τα έχουν συναντήσει πουθενά, γιατί είναι γεγονός ότι δεν έχουμε την τρέλα του καρναβαλιού των Πατρών και της Ξάνθης, έχουμε την αγνότητα και την παράδοση του τόπου μας.

Κοινότητα, πολιτιστικός Σύλλογος και

Αδελφότητα αντάμωσαν από κοινού και ντύθηκαν όλοι παραδοσιακά. Έχοντας μπροστά την νύφη και τον γαμπρό, τον Χότζα, τα παλικάρια και ό,τι άλλο επίκαιρο ντύσιμο, με γραφικό τερματισμό του γέροντα πάνω στο γαϊδούρι και την μπάμπω φορτωμένη την σαρμάντσα έχοντας μέσα το μωρό της. Όλα αυτά συνοδεύονταν με τα τοπικά παραδοσιακά όργανα χωρίς μπρίζα, με όμορφους μεζέδες, όπως αρμιά, ξυνάδια και τοπικές πίτες, το δε τσίπουρο και το κρασί να τρέχει άφθονο.

Το κλαρίνο, ο νταϊρές και το ακορντεόν ξεσήκωσαν τους πάντες, μικροί και μεγάλοι μπήκαν στο χορό και δεν ήθελαν να σταματήσουν, γιατί αυτή την ομορφιά σε λίγα μέρη της πατρίδας μας την συναντάς.

Ελπίζω ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι που βρέθηκαν στο γλέντι μας και κατέχουν κάποια θέση να νοιαστούν για το χωριό μας, να του δώσουν λίγη αξία, γιατί τη δικαιούται, έχει αντικείμενα που αξίζουν, όπως η κατεστραμμένη από το σεισμό Βυζαντινή μας εκκλησία, η Κατασκήνωση Πηγής Κόνιτσας και οι φυσικές της ομορφιές, και αυτά είναι ικανά και αρκετά, ώστε το χωριό μας να γίνει γνωστό και η Επαρχία να βγει από το μαρασμό που την κατέχει.

Βοηθήστε τα μικρά χωριά. Τα μικρά πράγματα, τα μικρά γεγονότα, τα γραφικά χωριά, κάνουν τα μεγάλα έργα, τις μεγάλες πόλεις.

Ελπίζω να είναι δικαιολογημένο το παράπονό μου για το χωριό μας, που δεν το βοηθούν και το έχουν στο περιθώριο, ενώ μπορεί να προσφέρει πολλά.

Πηγή 20 Μαΐου 1998

Όλγα Π. Χούψια

Γιατί το γάλα του μπάρμπα Νικόλα δε γινόταν γιαούρτι;

ΠΟΡΦΥΡΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ

Ένα από τα κεφαλοχώρια της Κόνιτσας δεν είχαν γιδοπρόβατα και τους έφερνε γάλα απ' το βουνό ο Θωμάς ο τσέλιγκας που είχε τα κοπάδια του στο βουνό. Ο Θωμάς ήξερε πόσο γάλα ήθελαν και πότε το ήθελαν, το έβαζε σε κάτι μεγάλα γκιούμια, έβαζε και το νερό που έπρεπε να βάλει, το κατέβαζε στο χωριό, το άφηνε στο μπακάλικο του Στέφου κι ο Στέφος το μοίραζε. Όμως απ' όλο αυτό το λισβερίσι ο Στέφος δεν έβγαζε τίποτε και σκεφτόνταν τι να κάνει για να βγάξει κι αυτός το χαρτζιλίκι του. Σκέφτηκε τι να κάνει, δε βρήκε άλλον τρόπο, παρά μονάχα να βάζει νερό στο γάλα και τη σκέψη του αυτή, την έβαλε αμέσως σε εφαρμογή. Με τη δουλειά αυτή "γλυκάθηκε" και δε λογάριζε πόσο νερό έβαζε στο γάλα. Όλοι όσοι έπαιρναν γάλα στο χωριό καταλάβαιναν ό-

τι το γάλα που έπαιρναν κάποτε δεν ήταν το ίδιο μα κανένας δεν έλεγε τίποτε, αλλά ο μπάρμπα Νικόλας που έφτιαχνε και γιαούρτι, τώρα τελευταία το γιαούρτι δε γίνονταν της προκοπής. Το παράπονό του το είπε στο Στέφο, αλλά και στο Θωμά.

Ο Θωμάς γινάτωσε, έπιασε το Στέφο και του είπε: Είσαι στα καλά σου ωρέ Στέφο; Που το βρες γραμμένο, το γάλα να είναι θκόμ' κι εσύ να βαν'ς το νερό; Βάνω εγώ νερό, βαν'ς κι εσύ, πως θέλ'ς ύστερα να φκιάκι γιαούρτι ο μπάρμπα Νικόλας; Κάτσε καλά Στέφο γιατί εδώ κοντά είναι κι η Αστυνομία. Άμα πάω να σε καταγγείλω, θα σ'κλείσ' και το μαγαζί.

Σκιάχτηκε ο Στέφος και δεν ξανάβαλε άλλη φορά νερό στο γάλα κι έτσι ξανάφτιαξε κι ο μπάρμπα Νικόλας γιαούρτι της προκοπής.

Το χωριό μου Πηγή "Πεκλάρι"

Πηγή είσαι το πιο όμορφο
απ' όλα τα χωριά.
Πηγή έχεις τρεχούμενα
και γάργαρα νερά.

Έχεις γιοφύρια πέτρινα
βρυσούλες και σπηλιές
στις γειτονιές σου βρίσκονται
ωραίες εκκλησιές.

Έχεις κορίτσια όμορφα
γενναία παλληκάρια
στις δυσκολίες της ζωής
γίνονται αυτά λιοντάρια

Ποιός δεν μπορεί να σου το πει
πως σ' αγαπάει τόσο...
απ' τις πολλές σου θύμησες
εγώ δε θα γλιτώσω.

Σεβαστή Καραγιάννη

Στη γιαγιά με τα λουλούδια

Τώρα το Καλοκαίρι που θα κλείσει το σχολείο μου και θα πάω στο χωριό έχω μέσα μου μια σοβαρή υποχρέωση. Πρέπει να φροντίσω τον ανθόκηπο της γιαγιάς μου. Μην νομίζετε ότι είναι πολύ μεγάλος. Υπολογίζω ότι πρέπει νάναι 2-3 τετραγωνικά μέτρα.

Η Γιαγιά μου Χαρίκλεια, πριν φύγει για το μεγάλο ταξίδι που δεν έχει γυρισμό, μου άφησε την επιθυμία αυτή. Δε θέλω να μου βάλετε μάρμαρα, έλεγε, θέλω νάχω λουλούδια, μόνο λουλούδια και να μου ανάβετε κανένα κερί. Κι γω την κοίταζα με αμηχανία, γιατί πίστευα ότι η γιαγιά δεν θα φύγει ποτέ.

Όμως φέτος την Κυριακή του Θωμά η Γιαγιά μας άφησε για πάντα. Δεν μπόρεσε να βάψει τ' αυγά της Μεγάλης Πέμπης, όπως το συνήθιζε, ούτε να μας δώσει τη χαρά νάμαστε όλοι μαζί το Πάσχα, που τόσο ήθελε. Όλες αυτές τις μέρες έδινε την τελευταία μάχη για τη ζωή στο νοσοκομείο. Μια μάχη που δεν μπορούσε να την κερδίσει, αφού η γιαγιά μου έζησε 88 χρόνια και είχε κουρασθεί. Εγώ όμως θάθελα νάμαστε και αυτό το Καλοκαίρι μαζί. Είχα τόσα πολλά να τη ρωτήσω..

Φυτεύοντας και φροντίζοντας τα λουλούδια που αγαπούσε θα μιλώ μαζί της. Θα νιώθω πως ο μικρός μας ανθόκηπος είναι η αγκαλιά της και θα ακούω να με παινεύει, όπως έκανε πάντα. Οι παίιες σου Γιαγιά θα μου δίνουν κουράγιο και δύναμη..

Γιαγιά Χαρίκλεια, σ' ευχαριστώ πολύ που ήσουν τόσο καλή μαζί μας.

Σ' ευχαριστώ που μου γνώρισες τον Παππού Βασίλη, που ποτέ δεν είδα. Εσύ ήσουν που τόσο πολύ μου μίλησες γι' αυτόν, κι ένιωθα λες κι ήταν ανάμεσά μας. Νάσαι βέβαιη Γιαγιά ότι ο αδελφός μου, ο Βασίλης μας, είναι όπως πίστευες "χρυσόχερης

και νοικοκύρης". Σαν τον παππού.

Σου εύχομαι γιαγιά μου οι ευωδιές των λουλουδιών, που αγάπησες στη ζωή σου και ήθελες και μετά το θάνατο, να συντροφεύουν την ψυχή σου στην αιωνιότητα.

"Καλό ταξίδι" γιαγιά.

Ηλιάνα Φασούλη

Ευχαριστήρια επιστολή

Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Α΄ Δημοτικού σχολείου κατά τη σχολική χρονιά 1997-98 με την συνεργασία και την βοήθεια του διευθυντού Ιωάννη Ντάφλη και των δασκάλων του σχολείου μας πραγματοποίησε τρεις εκπαιδευτικές εκδρομές. Η μεταφορά των μαθητών έγινε με το δημοτικό λεωφορείο.

Η προσφορά του λεωφορείου βοήθησε ώστε τα παιδιά μας να γνωρίσουν από κοντά τους ανεκτίμητους θησαυρούς του Αγίου Όρους στη Θεσ/νίκη, να προσκυνήσουν το κοιμητήριο του Πατέρα Παϊσίου στη μονή Σουρωτή, να επισκεφτούν το μοναστήρι της Μακριώτισσας στην Κοζάνη με τις θαυμάσιες Βυζαντινές τοιχογραφίες του, να παίξουν να περπατήσουν στον παραλίμνιο των Πρεσπών και να μάθουν τα άγρια ζώα του ζωολογικού κήπου της Φλώρινας και να περιεργαστούν τις πίστες χιονοδρομίας και το τελεφερίκ στη Βίγλα, και τέλος να μελετήσουν από κοντά στο φυσικό τους περιβάλλον τα ελάφια, τα ζαρκάδια και τα αγριογούρουνα στο ιδιωτικό δάσος του Μπουραζανίου και να γνωρίσουν τον αρχαιότερο τρόπο πλυσίματος των ρούχων στη νεροτριβή της περιοχής μας.

Για όλα αυτά που μπόρεσαν να δουν, να γνωρίσουν, και να μάθουν τα παιδιά μας ευχαριστούμε θερμά τον Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο της πόλης μας για την χορήγηση του λεωφορείου.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΓΚΙΟΞΑΡΗ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΓΡΑΤΣΟΥΝΑ ΟΥΡΑΝΙΑ

ΌΧΙ ΜΠΑΖΩΜΑ ΣΤΑ ΡΕΜΑΤΑ

ΕΖΝΕΠΙΔΗΣ ΛΟΥΚΑΣ

Αυτό που παρατηρούμε τελευταία στην Κόνιτσα είναι κάτι το ανεξήγητο. Βλέπουμε να μπαζώνονται τα ρέματα αφηφώντας τους μεγάλους κινδύνους που δημιουργούνται εξαιτίας αυτής της ενέργειας, παρ' όλα αυτά που είδαμε από τα μέσα ενημέρωσης να συμβαίνουν σε μεγάλες πόλεις· εννοώ τις καταστρεπτικές πλημμύρες.

Ενώ θα περίμενε κανείς να διδαχθούμε από αυτά που συνέβησαν, εμείς συνεχίζουμε να μπαζώνουμε τα ρέματα.

Εκείνο δε που κάνει πολλούς να διερωτούνται είναι το εξής: Βλέπουν να κατασκευάζονται αγωγοί ομβρίων υδάτων μέσα στα ρέματα δίνοντας την ευκαιρία και για παράνομη σύνδεση αποχετεύσεων σε μερικούς "ξύπνιους" συμπατριώτες μας, ενώ κατά την γνώμη μου δεν χρειάζεται να γίνονται κλειστοί αγωγοί ομβρίων υδάτων, αλλά ανοικτοί για να μπορεί το νερό να περνά ανεμπόδιστα.

Επίσης ένα άλλο θέμα που δημιουργείται από το μπάζωμα των ρεμάτων είναι το

εξής: Ορισμένοι συμπολίτες, όταν μπαζώνεται ένα �έμα και είναι στο σύνορο με το σπίτι τους, το βλέπουν σαν ευκαιρία για να επεκτείνουν το οικόπεδό τους.

Κάποτε ο Δήμος θα πρέπει να τα εξετάσει αυτά με αυστηρότητα και δικαιοσύνη.

Επισημαίνω μια παγίδα που πρέπει όλοι να προσέξουμε και να φυλαχθούμε και πρώτα οι Δήμοι.

Τα τελευταία χρόνια βλέπουμε να μην κάνει πολύ κρύο και πολλές βροχές και ο καιρός να είναι πολύ καλός. Θα είναι όμως έτσι πάντα; Τι θα γίνει όταν ο καιρός θυμηθεί τα παλιά, τότε που έβρεχε μερόνυχτα στην Κόνιτσα;

Όποιος θέλει να πεισθεί για την αλήθεια των παραπάνω ας κάνει έναν περίπατο στα ρέματα της πόλης μας και θα τα δει από κοντά.

Ας με συμπαθήσουν οι αγαπητοί συμπατριώτες. Δεν έχω τίποτε με κανένα και καμιά διαφορά, καμιά εχθρότητα.

Αυτά που λέω τα λέω για το καλό όλων μας.

ΣΤΗ ΡΟΗ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥ

Επειδή στα μικρά ποτάμια δύσκολα ο,τιδήποτε χάνεται, έτσι και οι δραστηριότητες μιας ομάδος νέων στο χώρο μας έχουν δημιουργήσει τις προϋποθέσεις και την υποδομή να γνωρίσει και η υπόλοιπη Ελλάδα τις σπάνιες αυτές ομορφιές του τόπου αυτού.

Δημιουργήθηκε λοιπόν στην Κόνιτσα ο Σύλλογος "ΤΥΜΦΗ" με σκοπό τη συμφιλίωση του ανθρώπου με τη φύση και την ανάπτυξη των ψυχοσωματικών ικανοτήτων του ανθρώπου μέσω των δραστηριοτήτων.

Λειτουργούν τα εξής Τμήματα:

Α. Ορεινή Πεζοπορία - Ποδήλατο Βουνού - Σκί

Β. Τοξοβολία - Σκοποβολή

Γ. Αεραθλητισμού (Αλεξίπτωτο Πλαγιάς - Αετός κ.λπ)

Δ. Άγρια Νερά Καγιάκ

Κατόπιν αρχαιρεσιών για το Δ.Σ. εκλέχτηκαν οι: 1) Αγόρου Κων/νος, 2) Νικολόπουλος Χρήστος, 3) Χούσος Αιμίλιος, 4) Γκούντας Κων/νος, 5) Παγανιάς Κων/νος, 6) Βαλτάς Απόστολος και 7) Βλάχου Αμαλία.

Πληροφορίες και εγγραφές μελών στα τηλ. (0655 - 23162 - 23935

Του Κώστα Αγόρου

ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΣΤΗ ΖΩΣΙΜΑΙΑ ΣΧΟΛΗ

(Καταγόμενοι από την Επαρχία Κόνιτσας και τη Βορ. Ήπειρο)

ΤΟΥ ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Νικόλ. Δ. Μαμακής	Γ' Γυμνασ.	Νήσος Ιωαννίνων
Δημήτριος Π. Αχτσήμπασης	Γ' Γυμνασ.	Βεράτιον
Σπυρίδων Ν. Δόβας	Γ' Γυμνασ.	Κόνιτσα
Μιχαήλ Παπαθεοδώρου	Α' Γυμνασ.	Πάπιγκο
Αλέξιος Α. Τράντας	Α' Γυμνασ.	Βούρμπιανη
Παναγ. Κ. Πρωτοσύγγελος	Δ' τάξη Δημ. Σχολείου	Πάπιγκο
Γεώργ. Χ. Τσιοτίδης	Δ' τάξη Δημ. Σχολείου	Πάπιγκο
Αδαμάντ. Παακοσμά	Δ' τάξη Δημ. Σχολείου	Περάτι Β. Η.
Νικ. Γιαννούλης (άνεξ/ος)	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Πυρσόγιαννη
Παναγ. Ασημακόπουλος	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Πρεμετή
Κων/νος Α. Δημάδης	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Τούρνοβον
Νικόλαος Ματθαίου	Β' τάξη Δημ. Σχολείου	Πρεμετή
Νικόλαος Δ. Δημάδης	Β' τάξη Δημ. Σχολείου	Κόνιτσα
Ζήσης Μ. Κατσιάνης	Β' τάξη Δημ. Σχολείου	Σαμαρίνα
Ασημάκης Α. Μπουζούκης	Β' τάξη Δημ. Σχολείου	Πρεμετή
Ανδρέας Δ. Γιόσης	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Βούρμπιανη
Βασίλειος Δ. Λύτης	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Βούρμπιανη
Ζήσης Ν. Δεληγιάννης	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Σαμαρίνα
Χαράλ. Κ. Σούρλας	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Πυρσόγιαννη
Ανδρέας Γ. Τσόφας	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Βούρμπιανη
Σχ. έτος 1882-83 τον απαντούμε και το 1883- 84-85.		
Δημήτριος Γ. Σουλιώτης	Α' Δημ. 1882-83	Κόνιτσα
Σχ. έτος 1882-83 Γ' Γυμνασίου		
Δημήτριος Π. Αχτσήμπασης	Β' Γυμνάσιο 1882-83	Βεράτι
Μιχαήλ Παπαθεοδώρου		Πάπιγκο
Σπυρ. Ν. Δόβας (ανεξ/ος)	Α' Γυμνασίου 1882-83	Κόνιτσα
Γεώργιος Χ. Τσωτίδης		Πάπιγκο
Παναγιώτης Κ. Πρωτοσύγκελος		Πάπιγκο
Ρασήμ Χουσίν Ελμάζ		Ιωάννινα
Δημήτριος Κ. Πρωτοσύγγελος		Πάπιγκο
Αθανάσ. Ντόβας	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Βεράτιον
Νικόλαος Ματθαίου	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Πρεμετή
Ανδρέας Δ. Γιόσης	Β' τάξη Δημ. Σχολείου	Βούρμπιανη

Βασίλ. Δ. Λύτης	Β' τάξη Δημ. Σχολείου	Βούρμπιανη
Μουσταφά Χασήπ Μπεκήρ	Β' τάξη Δημ. Σχολείου	Ιωάννινα
Ανδρέας Γ. Τσόφας	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Βούρμπιανη
Δημ. Γ. Μπούρης	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	(Χιονιάδες) Ιωάννινα
Σελήμ Χακή	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Φιλιάτες
Περικλής Ν. Βαρδάκης	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	(Στράτσιανη) Ιωάννινα
Μιχ. Π. Ξυνός	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	(Μόλιστα) Ιωάννινα
Ιωάννης Β. Λιάμπης	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Ιωάννινα-Κόνιτσα
Κων/νος Ι. Γεωρ. Νοεμάρτυρος	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Ιωάννινα
Δημήτριος Π. Αχτσήμπασης	Δ' Γυμνασίου 1883-84	Βεράτιον
Αλέξιος Απ. Τράντας	Γ' Γυμνασίου 1883-84	Βούρμπιανη
Μιχ. Παπαθεοδώρου	Γ' Γυμνασίου 1883-84	Πάπιγκο
Παναγ. Κ. Πρωτοσύγγελος	Β' Γυμνασίου 1883-84	Πάπιγκο
Δημ. Κ. Πρωτοσύγγελος	Β' Γυμνασίου 1883-84	Πάπιγκο
Σπυρ. Ν. Δόβας (λειπόμενος)	Β' Γυμνασίου 1883-84	Κόνιτσα
Γεώργ. Χ. Τσοτίδης (ανεξ/ος)	Β' Γυμνασίου 1883-84	Πάπιγκο
Ρασήμ Χουσεύναγα (ανεξ/ος)	Β' Γυμνασίου 1883-84	Ιωάννινα
Νικόλαος Π. Κυριαζής	Α' τάξη Δημ. Σχολείου 83-84	Πλάβαλη
Αθανάσ. Νόβας	Δ' Γυμνασίου 1883-84	Βεράτιον
Νικ. Ματθαίου	Δ' Γυμνασίου 1883-84	Πρεμετή
Βασίλειος Δ. Λύτης	Γ' Γυμνασίου 1883-84	Βούρμπιανη
Ανδρέας Δ. Γι'οσης (ανεξ/ος)	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Βούρμπιανη
Δημήτριος Γ. Σουλιώτης	Β' Γυμνασίου 1883-84	Ιωάννινα-Κόνιτσα
Κων/νος Ι. Νεομάρτυρος (λειπ/νος)	Β' τάξη Δημ. Σχολείου	Ιωάννινα
Ελμάζ Χουσεϊν	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1883-84	Ιωάννινα
Άρτεμις Ι. Φώτου	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1883-84	Ιωάννινα
Αβδούλ Μουσλήμαγα	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1883-84	Ιωάννινα
Παναγ. Δ. Δημολίκας	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1883-84	Ιωάννινα
Τεφήκ Αλή Βέν	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1883-84	Λιασκοβίκι
Ανδρέας Γ. Φούντος	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Βούρμπιανη
Δημήτριος Ν. Κοτότσης	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Βούρμπιανη
Στέφανος Ζήσης	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Λεσκάτσι
Αβδουραχμάν Εμίν Βέν	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Λιασκοβίκι
Τεφήκ Αλή Βέν	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Λιασκοβίκι
Χριστόδουλος Γ. Κοκκάλας	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Ιωάννινα
Κων/νος Ι. Νεομάρτυρος	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Ιωάννινα
Αναστάσος Γ. Τούλας	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Ζονδήλα
Γεώργιος Δ. Μπιάλας	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Φούρκα
Θωμάς Πολυχ. Παπακώστας	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Πάπιγκον
Ιωάννης Π. Δόβας	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Κόνιτσα
Μιχαήλ Σ. Πατέρας	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Κόνιτσα
Κων/νος Θ. Βέργος	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Ιωάννινα
Σελήμ Χατζή	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Φιλιάτες

Αβδούλ Μουσλήμαγα (ανεξ/ος)	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Ιωάννινα
Δημήτριος Χ. Αρχιμανδρίτου	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Πάπιγκο
Αργύριος Αθανασίου	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Πρεμετή
Βασίλ. Δ. Λύτης (ανεξ/ος)	Δ' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Βούρμπιανη
Αντών. Παπαγεωργίου	Δ' τάξη Δημ. Σχολ. 1884-85	Ζέλιστα
Κων/νος Δ. Κρυστάλλης (ανεξ/ος)	Α' τάξη Γυμνασίου 1884-85	Συρράκου
Νικόλ. Ματθαίου	Α' τάξη Γυμνασίου 1884-85	Πρεμετή
Νικόλαος Π. Κυριαζής	Β' Γυμνασίου	Πλάβαλη
Ανδρέας Παπακοσμάς	Β' Γυμνασίου	Περάτι
Παναγιώτης Κ. Πρωτοσύγγελος	Γ' Γυμνασίου	Πάπιγκο
Δημήτριος Κ. Πρωτοσύγγελος (ανεξ/ος)	Γ' Γυμνασίου	Πάπιγκο
Αλέξιος Α. Τράντας	Δ' Γυμνασίου	Βούρμπιανη
Μιχαήλ Παπαθεοδώρου	Δ' Γυμνασίου	Πάπιγκο

Σχολ. Έτος 1885-86

Γεώργιος Απ. Παγούνης	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Πυρσόγιαννη
Αθανάσιος Κ. Πρωτοσύγγελος (ανεξ/ος)	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Πάπιγκο
Ιωάννης Κ. Γάτσιος	Α' τάξη Δημ. Σχολείου	Βοντοικό
Δημήτριος Ι. Στέργιος (λειπόμενος)	Α' τάξη	Λισκάτσι
Ανδρέας Γ. Φούντος	Β' τάξη Δημ. Σχολείου	Βούρμπιανη
Δημήτριος Ν. Κοντότσης	Β' τάξη Δημ. Σχολείου	Βούρμπιανη
Γεώργιος Κ. Πρωτοσύγγελος	Β' τάξη Δημ. Σχολείου	Πάπιγκο
Γεώργιος Κ. Τσιούμης	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Φούρκα
Γεώργιος Δ. Μπιάλας	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Φούρκα
Τεφήκ Αλή Βένης	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Λιασκοβίκιον
Χριστόδουλος Γ. Κοκκάλας	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Ιωάννινα
Κων/νος Ιω. Νεομάρτυρος (ανεξ/ος)	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Ιωάννινα
Κων/νος Θ. Βέργος	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Ιωάννινα
Ιωάννης Π. Δόβας	Γ' τάξη Δημ. Σχολείου	Κόνιτσα
Θωμάς Πολ. Παπακωσιδής (ανεξ/ος)	Δ' τάξη Δημ. Σχολείου	Πάπιγκο
Αβδούλ Μουσλήμ αγά	Δ' τάξη Δημ. Σχολείου	Ιωάννινα
Βασίλης Δ. Λύτης	Α' Γυμνασίου	Βούρμπιανη
Νικόλαος Π. Κυριαζής	Γ' Γυμνασίου	Πλάβαλη
Δημήτριος Κ. Πρωτοσύγγελος	Δ' Γυμνασίου	Πάπιγκο
Παναγιώτης Κ. Πρωτοσύγγελος	Δ' Γυμνασίου	Πάπιγκο

Σχολ. Έτος 1886-1887

Ζήσης Μ. Παπαθεοδώρου	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Περιβόλι
Ζήσης Γ. Γώγος	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Βριάζα
Γεώργιος Ι. Σδούκος ανεξ.	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Φούρκα
Ιωάννης Α. Σδράβου ανεξ.	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Κόνιτσα
Γεώργιος Απ. Παγούνης	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Πυρσόγιαννη

Γεώργιος Β. Ιωάννου	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Πάπιγκο
Ανδρέας Γ. Φούντος	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Βούρμπιανη
Δημήτριος Ι. Κοντότσις (ανεξ/ος)	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Βούρμπιανη
Αριστείδης Γ. Βέργος	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Ιωάννινα
Χριστόδουλος Γ. Κοκκάλας	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Ιωάννινα
Γεώργιος Κ. Πρωτοσύγγελος	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Πάπιγκον
Δημήτριος Γ. Τούλας	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Ζονδήλα
Κυριάκος Νικολαΐδης	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Πρεμετή
Στέφανος Ζήσης	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Λεσκάτσι
Γεώργ. Κ. Τσιούμης	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Φούρκα
Θωμάς Γ. Χατζής	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Κόνιτσα
Τεφήκ Αλή Βέν	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Λιασκοβίκι
Δημήτρ. Γ. Μπούρης	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1886-87	Ιωάννινα-Χιονιάδες
Γεώργιος Δ. Μπιάλας	Α' τάξη Γυμνασίου 1886-87	Φούρκα
Ιωάννης Π. Δόβας	Α' τάξη Γυμνασίου 1886-87	Κόνιτσα
Βασίλειος Δ. Λύτης	Β' Γυμνασίου	Βούρμπιανη
Νικ. Π. Κυριαζής	Δ' Γυμνασίου	Πλάβαλη

Σχολ. Έτος 1887-1888

Ιωάννης Αδ. Καπετάνος	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1887-88	Σαμαρίνα
Δημήτριος Κ. Λάλος	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1887-88	Βούρμπιανη-Ιωάννινα
Δημήτριος Α. Βέχλης	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1887-88	Περάτι
Ιωάννης Α. Σδράβος	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1887-88	Ιωάννινα-Κόνιτσα
Ζήσης Γ. Γώγος	Β' τάξη Δημ. Σχολ.	Βριάζα
Ζήσης Μιχ. Παπαθεοδώρου	Β' τάξη Δημ. Σχολ.	Περιβόλι
Νικόλαος Γ. Χάσκος	Β' τάξη Δημ. Σχολ.	Ιωάννινα
Ιωάννης Α. Λιάμπης	Β' τάξη Δημ. Σχολ.	Ιωάννινα-Κόνιτσα
Γεώργιος Α. Παγούνης	Γ' τάξη Δημ. Σχολ.	Πυρσόγιαννη
Γεώργιος Μ. Μερτζανόπουλος	Γ' τάξη Δημ. Σχολ.	Πάπιγκον
Δημήτριος Α. Πορφυρίου	Γ' τάξη Δημ. Σχολ.	Κόνιτσα
Αριστείδης Γ. Βέργος	Δ' τάξη Δημ. Σχολ.	
Δημήτριος Α. Αναστασιάδης	Δ' τάξη Δημ. Σχολ.	Πρεμετή
Κυριάκος Νικολαΐδης	Δ' τάξη Δημ. Σχολ.	Πρεμετή
Θεμιστοκλής Σ. Πατέρας	Δ' τάξη Δημ. Σχολ.	Κόνιτσα
Γεώργιος Κ. Πρωτοσύγγελος	Δ' τάξη Δημ. Σχολ.	Πάπιγκο
Στέφανος Ζήσης	Δ' τάξη Δημ. Σχολ.	Λεσκάτσι
Αριστοτέλης Πατέρας	Α' τάξη Γυμνασίου 1887-88	Κόνιτσα
Θωμάς Γ. Χατζής	Α' τάξη Γυμνασίου 1887-88	Κόνιτσα
Βασίλειος Ν. Στεφανίδης	Α' τάξη Γυμνασίου 1887-88	Μόλιστα
Γεώργιος Κ. Τσιούμης	Α' τάξη Γυμνασίου 1887-88	Φούρκα
Τεφήκ Αλή Βέν	Α' τάξη Γυμνασίου 1887-88	Λιασκοβίκι
Αβδούλ Μουσλήμ	Α' τάξη Γυμνασίου 1887-88	Ιωάννινα
Κων/νος Μπίμπης	Α' τάξη Γυμνασίου 1887-88	Πρεμετή

Γεώργιος Δ. Μπιάλας	Β' Γυμνασίου	Φούρκα
Ιωάννης Π. Δόβας	Β' Γυμνασίου	Κόνιτσα
Βασίλειος Δ. Λύτης	Γ' Γυμνασίου	Βούρμπιανη
Ζαχαρίας Αποστόλου	Γ' Γυμνασίου	Λούπσικο

Σχολ. Έτος 1888-1889

Αντώνιος Γεωργιάδης	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Βράνιστα (Κονίτσης)
Απόστολος Δ. Γιώσης	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Βούρμπιανη
Θεοδόσιος Ι. Στεργίου	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Λεσκάτσι
Ιωάννης Α. Σδράβου	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Ιωάννινα-Κόνιτσα
Γεώργιος Ζ. Κονιτσιώτης	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Ιωάννινα
Νικόλαος Μ. Κατσάνης	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Σαμαρίνα
Κων/νος Στυλιανός	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Ελβασάν
Δημήτριος Α. Βέχλης	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Περάτι
Ιωάννης Α. Καπετάνος	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Σαμαρίνα
Αθαν. Κ. Πρωτοσύγγελου	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Πάπιγκον
Δημήτριος Α. Πορφύρης	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Κόνιτσα
Ζήσης Γ. Γώγος	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Βριάζα
Θωμάς Ευθ. Ζαμούρας	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Πρεμετή
Ιωάννης Α. Λιάμπης	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Ιωάννινα
Γεώργιος Β. Μερτζανόπουλος	Δ' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Πάπιγκο
Στέφανος Ζήσης	Δ' τάξη Δημ. Σχολ. 1888-89	Λεσκάτσι
Γεώργιος Π. Ρούβαλης	Α' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Κόνιτσα
Θεμιστοκλής Σ. Πατέρας	Α' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Κόνιτσα
Δημ. Γ. Γούλας	Α' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Ζονδύλλα
Γεώργιος Κ. Πρωτοσύγγελος	Α' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Πάπιγκο
Δημήτρ. Γ. Αναστασιάδης	Α' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Πρεμετή
Αριστοτέλης Σ. Πατέρας	Β' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Κόνιτσα
Γεώργιος Κ. Τσιούμης	Β' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Φούρκα
Τεφίκ Αλή Βένης	Β' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Λιασκοβίκιον
Βασίλειος Ν. Στεφανίδης	Β' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Μόλιστα
Γεώργιος Δ. Μπιάλας	Γ' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Φούρκα
Ιωάννης Π. Δόβας	Γ' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Κόνιτσα
Αχμέτ Ρασήμ Ελμάζ	Δ' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Ιωάννινα
Βασίλειος Δ. Λύτης	Δ' τάξη Γυμνασίου 1888-89	Βούρμπιανη

Σχολ. Έτος 1889-1890

Αθανάσιος Ι. Καραϊσκος	Α' τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Ιωάν/να (Αρμάτοβον)
Νικόλαος Μ. Κατσάνης	Α' τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Σαμαρίνα
Ιωάννης Ν. Μπέσιος	Α' τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Σαμαρίνα
Δημήτριος Κ. Σιόμπος	Α' τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Βούρμπιανη
Θεόδωρος Ι. Σδούκος	Α' τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Φούρκα
Χαρίλαος Α. Λιάμπης	Α' τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Ιωάννινα-Κόνιτσα

Στέργιος Μ. Σακελλάριος	Β΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Περιβόλι
Αντών. Ι. Γεωργιάδης	Β΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Βράνιστα
Απόστολος Δ. Γιόσης	Β΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Βούρμπιανη
Δημήτρ. Κ. Λάλος	Β΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Ιωάννινα
Θεοδόσιος Ι. Στεργίου	Β΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Λεσκάτσι
Δημήτρ. Ι. Ξυνός	Β΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Βούλτσι
Ιωάννης Α. Καπετάνος	Β΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Σαμαρίνα
Αλέξανδρος Α. Ζηκόπουλος	Γ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Πάπιγκον
Αναστάσιος Α. Χριστοδούλου	Γ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Πάπιγκον
Γεώργιος Α. Ζηκόπουλος	Γ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Πάπιγκον
Γεώργιος Θ. Μουζάς	Γ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Πάπιγκον
Γρηγόριος Χ. Σταυρίδης	Γ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Πρεμετή
Ζήσης Δ. Γώγου	Δ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Βριάζα
Νικόλαος Π. Καχτίσης	Δ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Κόνιτσα
Περικλής Μ. Γουσγούνης	Δ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Κόνιτσα
Δημήτριος Α. Πορφυρίου	Δ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Κόνιτσα
Ιωάννης Α. Λιάμπης	Δ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Ιωάννινα-Κόνιτσα
Αλέξανδρος Ν. Οικονομίδης	Δ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Οστανίτσα
Αθανάσιος Κ. Πρωτοσύγγελος	Δ΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Πάπιγκον
Απόστολος Χ. Αποστολόπουλος	Α΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Πάπιγκον
Γεώργιος Β. Μερτζανόπουλος	Α΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Πάπιγκον
Κων/νος Φ. Αδαμαντίδης	Α΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Κόνιτσα
Ξενοφών Φ. Αδαμαντίδης	Α΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Κόνιτσα
Στέφανος Ζήσης	Α΄ τάξη Δημ. Σχολείο 1889-90	Λεσκάτσι
Γεώργ. Κ. Πρωτοσύγγελος	Β΄ τάξη Γυμνασίου 1889-90	Πάπιγκο
Γεώργιος Π. Ρούβαλης	Β΄ τάξη Γυμνασίου 1889-90	Κόνιτσα
Θεμιστοκλής Σ. Πατέρας	Β΄ τάξη Γυμνασίου 1889-90	Κόνιτσα
Δημήτριος Κ. Αναστασιάδης	Β΄ τάξη Γυμνασίου 1889-90	Πρεμετή
Αριστοτέλης Σ. Πατέρας	Γ΄ τάξη Γυμνασίου 1889-90	Κόνιτσα
Γεώργιος Κ. Τσιούμης	Γ΄ τάξη Γυμνασίου 1889-90	Φούρκα
Ιω. Θ. Κονιτσιώτης	Γ΄ τάξη Γυμνασίου 1889-90	Δοβρά
Τεφίκα Αλή βεν Τσέλιος	Γ΄ τάξη Γυμνασίου 1889-90	Λιασκοβίκι
Βασίλειος Ν. Στεφανίδης	Γ΄ τάξη Γυμνασίου 1889-90	Μόλιτσα
Γεώργιος Θ. Μπιάλας	Δ΄ τάξη Γυμνασίου 1889-90	Φούρκα
Ιωάννης Π. Δόβας	Δ΄ τάξη Γυμνασίου 1889-90	Κόνιτσα

Σχολ. Έτος 1890-1891

Χαράλαμπος Ν. Δούκας	Α΄ τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Κόνιτσα
Γεώργιος Τσιάσιας	Α΄ τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Φούρκα
Κων/νος Ι. Δεληγιάννης	Α΄ τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Σαμαρίνα
Δημήτριος Κ. Σιόμπος	Α΄ τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Βούρμπιανη
Ευάγγελος Θ. Ψύλλος	Α΄ τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Ιωάννινα
Αθανάσιος Ι. Καραϊσκος	Β΄ τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Ιωάννινα-Αρμάτοβο

Ανδρέας Ζ. Τσελίφης	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Βράνιστα
Νικόλαος Μ. Κατσιάνης	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Σαμαρίνα
Απόστολος Δ. Γιόσης	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Βούρμπιανη
Χαράλαμπος Χρ. Μανέσης	Β' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Βούρμπιανη
Βασίλειος Παπαλάμπρου	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Βούρμπιανη
Δημήτριος Παπανικολάου	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Κόνιτσα
Αντώνιος Γεωργιάδης	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Βράνιστα
Νικόλαος Μπρόκος	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Διπαλίτσα
Ιωάννης Καπετάνος	Γ' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Σαμαρίνα
Αλέξανδρος Δ. Ζηκόπουλος	Δ' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Πάπιγκο
Αναστάσιος Θ. Χριστοδούλου	Δ' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Πάπιγκο
Γεώργιος Α. Ζηκόπουλος	Δ' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Πάπιγκο
Γεώργιος Α. Τσιάτσης	Δ' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Πάπιγκο
Γεώργιος Θ. Μουζάς	Δ' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Πάπιγκο
Γρηγόρ. Σταυρίδης	Δ' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Πρεμετή
Περικλής Γουσγούνης	Α' τάξη Γυμνασίου 1890-91	Κόνιτσα
Νικόλ. Καχτίσης	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Κόνιτσα
Ανδρ. Πάντος	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Λεσκάτσι
Γεώργ. Α. Μερτζανόπουλος	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Πάπιγκο
Αθανασ. Ν. Πρωτοσύγγελος	Α' τάξη Δημ. Σχολ. 1890-91	Πάπιγκο
Απόστολος Αποστολόπουλος	Β' τάξη Γυμνασίου	Πάπιγκο
Ξενοφών Αδαμαντίδης	Β' τάξη Γυμνασίου	Κόνιτσα
Θωμάς Ζαμούρας	Β' τάξη Γυμνασίου	Πρεμετή
Γεώργιος Πρωτοσύγγελος	Γ' τάξη Γυμνασίου	Πάπιγκο
Γεώργιος Π. Ρούβαλης	Γ' τάξη Γυμνασίου	Κόνιτσα
Θεμιστοκλής Πατέρας	Γ' τάξη Γυμνασίου	Κόνιτσα
Δημήτριος Αναστασιάδης (ανεξ/ος)	Γ' τάξη Γυμνασίου	Πρεμετή

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ξενοδοχείο "Το Γεφύρι" με 40 κλινές, εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκινγκ κ.λπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Λωου στην Κόνιτσα. Τηλ. 0655-23780

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡ. ΜΠΑΝΑΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΠΑΡ' ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

Θέμιδος 2 - Α. όροφος - Τηλ. 22464
Οικ. Ιουστινιανού 127 - Τηλ. 33147

ΠΟΥΝΑ Γ. ΜΠΑΝΑ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Θέμιδος 2 - Α. όροφος - Τηλ. 22464
Οικ. Ιουστινιανού 127 - Τηλ. 33147

Δ Ρ Α Μ Α

ΠΟΙΗΣΗ

Επέτειος Γάμου

Ήταν βράδυ ψυχρό. Παγωνιά
μα είχανε ζέστη πολλή στη καρδιά.
Η νύφη λευκή αεράτη γλυκιά
κι ο νέος ωραίος, γεμάτος χαρά.

Ο κόσμος τους δίνει ευχές και φιλιά
για μέλλον ολάνθιστο πλήρες χαράς
κι εμείς με γεμάτη στοργή στην καρδιά
τους λέμε να ζήσουνε χρόνια καλά.

Ήταν Δεκέμβρης πριν χρόνια εννιά.
Πως ο καιρός μας περνάει γοργά!
Τώρα γριγύρω τους έχουν παιδιά,
παιδιά που τους εύχονται χρόνια πολλά.

Στη σάλα αστράφτουνε φώτα γιορτής
μαζί τους χαρούμενοι και οι γονείς.
Λουλούδια στα βάζα, πολλά τα γλυκά,
κι εμείς καμαρώνουμε ώ! τα παιδιά

Β.Π. (Μοναστήρι Κόνιτσας)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Σύλλογος Γονέων και κηδεμόνων του Α΄ Δημοτικού σχολείου Κόνιτσας, αφού ενημερώθηκε από τον Διευθυντή του σχολείου για τον πλουτισμό της σχολικής βιβλιοθήκης μας με την προσφορά δύο εγκυκλοπαιδειών της "Νέας Παιδικής Εγκυκλοπαιδείας ΑΛΦΑ και τις ΑΛΦΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, από την Τράπεζα την ευχαριστεί γιαυτήν την προσφορά.

Η Πρόεδρος
Κιοξάρη Δήμητρα

Η Γραμματέας
Γρατσούνα Ουρανία

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Διαχειριστική Επιτροπή του Κληροδοτήματος του αειμνήστου Ηρακλή Γ. Παπαχρησιτίδη ανακοινώνει, ότι από τα έσοδα του Κληροδοτήματος προβλέπεται η προικοδότηση κάθε χρόνο δύο ορφανών κοριτσιών με είδη ρουχισμού ή άλλα οικιακά σκεύη.

Στον προϋπολογισμό έτους 1998 έχει εγγραφεί πίστωση δρχ. 1.000.000

Οι ενδιαφερόμενες να απευθυνθούν στη κ. Ειρηνοδίκη Κόνιτσας ή στον κ. Ιωάννη Μαλάμη στο τηλέφωνο 22084 για παροχή πληροφοριών.

Από τη Διαχειριστική Επιτροπή του Κληροδοτήματος.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Αν και ο καιρός δεν ήταν καλός, αρκετός κόσμος κινήθηκε την Πρωτομαγιά στην επαρχία μας και τα ξενοδοχεία ήταν γεμάτα.

- Άστατος ήταν ο καιρός το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαΐου με βροχές, αέρα και λίγα χιόνια στο Σμόλικα.

- Στις 13-14/5 ήρθε στην Κόνιτσα το CIRCO - ROMA. Καταπληκτικά ήταν τα ακροβατικά νούμερα. Το άσχημο είναι ότι ταλαιπωρούνται τα ζώα που αναγκάζονται, μετά από βασανιστήρια, να παρουσιάσουν διάφορα νούμερα.

- 20/5, λίγα χιόνια στις ψηλές βουνοκορφές.

- Της Αναλήψεως έγινε το καθιερωμένο πανηγύρι στην Κ. Κόνιτσα και το γλέντι κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες.

- Της Πεντηκοστής πολύς κόσμος πήγε ν' ανάψει το κεράκι του στο εκκλησάκι της Αγ. Τριάδας και τα πανηγύρια στην Ηλιόρραχη και την Καλόβρυση έδω-

σαν την ευκαιρία για τα πρώτα καλοκαιρινά γλέντια.

- Τα Α΄ Σύστημα προσκόπων Κόνιτσας πραγματοποίησε στις 5/6 εκδήλωση στο Δημαρχείο με την ευκαιρία της παγκόσμιας ημέρας περιβάλλοντος.

- Άρχισαν οι συζώσεις για τις Δημοτικές εκλογές της 10ης Οκτωβρίου και οι υποψήφιοι βολιδοσκοπούν διάφορους παράγοντες ζητώντας την υποστήριξή τους.

- Στις 21/6 το Ωδείο Κόνιτσας πραγματοποίησε στην αίθουσα του Δημαρχείου την ετήσια συναυλία των μαθητών του που υπερβαίνουν τους 60.

- Μετά την εγκατάσταση του εργολάβου άρχισε η κατασκευή της Δημοτικής Αγοράς στο οικόπεδο δίπλα από τη Στρατ. Λέσχη.

- Πολύ ζεστός και ξηρός ήταν ο Ιούνιος στο τελευταίο δεκαήμερο.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

Στην Κομοτηνή ο Αναστάσιος Τασίδης και η Χρύσα Κολώκα απόκτησαν τρίδυμα (2 αγόρια - 1 κοριτσάκι) την 1/6. Τα νεογέννητα είναι μια χαρά.

Βαπτίσεις

Στις 31/5 βάφτισαν στην Αθήνα το κοριτσάκι τους ο Χρήστος και η Ολυμπία Αγγέλη. Όνομα: Άννα - Μαρία.

- Στις 7/6 ο Μιχάλης και η Μαρία Κορτσινόγλου βάφτισαν το κοριτσάκι τους στην Κόνιτσα. Όνομα: Ειρήνη.

- Ο Θωμάς και η Μαρία Βαγενά βάφτισαν στις 21/6 την κορούλα τους. Όνομα Άννα.

Γάμοι

Στις 3/5 παντρεύτηκαν στην Κόνιτσα ο Χρήστος Μπούνας και η Αναστασία

Μαυροσκά.

- Στις 12/6 έγιναν στην Αθήνα οι γάμοι του Γεωργίου Σταματοπούλου από την Κόρινθο και της Χαρούλας Μπλιθικιώτη από τη Λαγκάδα.

Θάνατοι

Πέθανε στην Αγ. Παρασκευή στις 9/5, η Παρασκευή Παπαγιάννη ετών 91.

- Στις 2/5 πέθανε στην Κόνιτσα ο Μιχάλης Χατζημελετίου ετών 59.

- Στις 3/6 πέθανε στο Ελεύθερο η Ευαγγελία Ρούβαλη ετών 83.

- Στις 11/6 πέθανε στην Κόνιτσα η Στεργιούλα Κίτσιου, ετών 104.

- Στις 27/6 πέθανε στην Κόνιτσα ο Γεώργιος Κακαράντζας 74 ετών.

- Στο Νεοχωρόπουλο Ιωαννίνων πέθανε στις 30/6 η Αφροδίτη Τζέφου ετών 76.

- Στη μνήμη του ο εξάδερφος του Βασίλη Βουρδούκα ο εξάδερφός του Βαγγέλης Βουρδούκας προσφέρει στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 5.000 Δρχ.

- Στη μνήμη του Κώστα Ζήδρου με τη συμπλήρωση πέντε χρόνων από το θάνατό του, η σύζυγός του και τα παιδιά του προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 10.000 δρχ.

Η Φαίδρα Μήτσικα από το Νικάνορα, στη μνήμη του συζύγου της Νεοπόλεμου που έφυγε πριν έναν χρόνο από τη ζωή, προσφέρει στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 5.000 δρχ.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

	Δολ.	Κοντοζήσης Κων. Γιάννινα	1.500
Παναγιώτου Δημ. Καναδάς	150	Λάμπρου Γεωργ. Γιάννινα	2.000
	Δρχ,	Παππά Ελένη Γιάννινα	1.500
Κωστάκης Α. Δημ. Σουηδία	5.000	Μπουζούλα Μαρία Γιάννινα	2.000
Καραγιάννη Σπυρ. Αθήνα	3.000	Σκούφιας Δήμος Γιάννινα	2.000
Κυπαρίσσης Αντ. Αθήνα	3.000	Ζώτος Δημ. Γιάννινα	2.000
Παγουρατζής Παναγ. Αθήνα	2.000	Δάλλας Κων. Γιάννινα	1.500
Τσίπας Νικόλαος Αθήνα	10.000	Πάνου-Παΐσιου Ευδ. Γιάννινα	2.000
Χαζημελετίου Βασ. Αθήνα	10.000	Χρησιτίδης Ιωάνν. Γιάννινα	3.000
Λωλίδης Νικ. Αθήνα	5.000	Αδάμος Αθαν. Γιάννινα	5.000
Εζνεπίδου Μαρία Αθήνα	5.000	Βαλερά Ροδάνθη Γιάννινα	3.000
Κοκοβές Παναγ. Αθήνα	2.500	Μουδόπουλος Βαγγ. Γιάννινα	2.000
Βυζούρης Βασ. Αθήνα	2.500	Καλλιντέρης Παντ. Γιάννινα	3.000
Πολίτης Γεώργ. Αθήνα	2.000	Καλλιντέρη Αμαλία Γιάννινα	3.000
Κώστας Χαραλ. Αθήνα	2.000	Παπακώστας Μάκης Γιάννινα	1.500
Κήτας Πασχάλης Αθήνα	2.000	Νικόπουλος Αντων. Θεσ/νίκη	2.000
Κίτσιου Φωτεινή Αθήνα	2.000	Καρβέλης Επαμ. Θεσ/νίκη	1.500
Λασπονίκου Λουκία Αθήνα	1.500	Λώλου Ουρανία Θεσ/νίκη	4.000
Κούσιος Δημ. Αθήνα	1.500	Μάτσικα Νίτσα Θεσ/νίκη	3.000
Παπαχρήστος Ευριπ. Αθήνα	3.000	Σδούκου Νίκη Θεσ/νίκη	3.000
Παπασπύρου Νικήτας Αθήνα	1.500	Ανδρονιάδης Δημ. Καματερό	2.000
Βρυζώνης Νικ. Αθήνα	4.500	Ιερ. Πριμικήρης Παναγ. Παλοσέλι	1.500
Γκότζος Δημ. Αθήνα	2.000	Σκούρας Θανάσης Υπάτη	5.000
Καραγιάννης Ολυμπία Αθήνα	2.500	Μπλιάγκας Γεωργ. Ξάνθη	1.500
Ζακόπουλος Αχιλ. Αθήνα	1.500	Μπλιάγκας Ιωαν. Πηγή	1.500
Ζάχος Νικ. Αθήνα	5.000	Κολόκας Κοσμάς Καλόβρυση	2.000
Λάμπρου Χρήστος Αθήνα	3.000	Μπλιθικιώτης Χριστοδ. Ναύπλιο	2.000
Κίτσιος Γιάννης Αθήνα	3.000	Βουρδούκας Ευθ. Πηγή	1.500
Παπανικολάου Νικ. Αθήνα	2.000	Πίσπας Θεοδ. Βέροια	5.000
Ζούκης Γεωργ. Αθήνα	5.000	Κατσούκης Κων. Λάρισα	4.000
Λούδας Παύλος Αθήνα	5.000	Δήμου Χρυσοστ. Πηγή	1.500
Κίτσιος Γ. Κων. Αθήνα	5.000	Πλατής Θωμάς Αλεξάνρεια	2.500
Κατσαρός Κων. Αθήνα	5.000	Ευαγγέλου Δημ. Ηράκλειο	2.000
Στεργίου Δημ. Αθήνα	2.500	Παπαδημητρίου Χαραλ. Ζέρμα	2.000
Στεργίου Κων. Αθήνα	2.500	Τόσκας Γιάννης Πάδες	5.000
Λιάππης Θωμάς Αθήνα	3.000	Καραγιάννη Αλεξ. Καλαμάτα	2.500
Ευαγγελίδης Αποστ. Αθήνα	5.000	Κολιός Λεων. Μάζι	2.000
Αράπογλου Ελευθ. Νίκαια	3.000	Εξάρχου Γ. Αθαν. Πηγή	2.000
Μικρογιαννάκης Δημ. Νίκαια	1.500	Τσάγκας Θ. Βασ. Ζέρμα	3.000
Ζακόπουλος Χρ. Γιάννινα	3.000	Μήτσικα Φαίδρα Νικάνορας	2.000
Δάψη-Τσαφλίδου Μάρθα Γιάννινα	3.000	Μάρκος Κων. Μάζι	5.000
Βέργος Ευάγγ. Γιάννινα	2.000	Βρόικος Βασ. Πληκάτι	1.500
Φλίνδρη Βάσω Γιάννινα	2.000	Κατσαμάνης Δημ. Δροσοπηγή	5.000
Τζιάλλας Ιωάν. Γιάννινα	2.000	Ριστάνης Αποστ. Μολυβδοσκεπάστο	2.000
Παπαδιαμάντη Αρετή Γιάννινα	3.000	Ριστάνης Ελευθ. Καβάλα	2.000
Τσίπης Αποστ. Γιάννινα	4.000	Λάππας Δημ. Ηλιόρραχη	2.000

Τάπης Παύλος Πληκάτι	2.000	Κατής Γεωργ. Κόνιτσα	2.000
Μπελθικιώτης Παναγ. Αμύνταιο	3.000	Μπάρμπας Παναγ. Κόνιτσα	2.000
Πίσπας Α. Στεργ. Δίστρατο	1.500	Γκίκας Κων. Κόνιτσα	3.000
Γαζώνα - Κέφη Ερασμία Άρτα	1.500	Κρυστάλλης Σταύρος Κόνιτσα	1.500
Σίββας Κώστας Κλειδωνιά	2.000	Χατζνεφραιμίδης Σάββας Κόνιτσα	2.000
Αδάμος Δημ. Λαγκάδα	2.000	Χατζνεφραιμίδης Ανδρέας Κόνιτσα	1.500
Στάγιος Γρηγ. Σταυράκι	2.000	Γέγιός Παναγ. Κόνιτσα	1.500
Τσίτσος Σωτ. Πληκάτι	3.000	Ρόμπολος Κων. Κόνιτσα	1.500
Σκούφιας Χαραλ. Βούρμπιανη	10.000	Γαϊτανίδης Σπυρ. Κόνιτσα	2.000
Τσαγκας Χ. Δημ. Ζέρμα	2.000	Κολόκας Δωρόθεος Κόνιτσα	2.000
Σδράλης Αναστ. Γρεβενά	2.000	Κήτας Ευθύμ. Κόνιτσα	2.000
Γιαννόπουλος Βασ. Κλειδωνιά	2.000	Ρούση Αριστέα Κόνιτσα	1.500
Ζήκας Αντ. Κορωπί	2.000	Ντάφλης Γιάννης Κόνιτσα	5.000
Τσαγκας Κ. Δημ. Ζέρμα	2.000	Κίτσιου Ελένη Κόνιτσα	2.500
Γώγος Γεωργ. Γρεβενά	2.000	Πλατή Ελισάβετ Κόνιτσα	2.000
Νάτσης Σωκρ. Βόλος	5.000	Παπαχρήστου Ανδρ. Κόνιτσα	2.000
Μάκκας Γεωργ. Αμάραντος	5.000	Σπανός Κ. Πασχάλης	1.500
Αναγνωστοπούλειος Σχολή Κόνιτσας	2.000	Διαμάντη Ευανθία Κόνιτσα	2.000
Κέντρο Νεότητας Κόνιτσας	3.000	Γορίτσα Χριστίνα	2.000
Μαυρογιάννης Γεωργ. Κόνιτσα	5.000	Κατής Αποστ.	2.000
Κυρίσης Νικ. Κόνιτσα	2.000	Τέφος Ανδρέας Κόνιτσα	3.000
Ζδράβου Δέσποινα Κόνιτσα	2.000	Μαλάμης Ιωάν. Κόνιτσα	2.000
Καβελίδης Προδρ. Κόνιτσα	2.000	Κούγιας Παναγ. Κόνιτσα	2.000

Συγχαρητήρια

Με χαρά μάθαμε την επιτυχία της Ασημοχωρίτισσας Άλκηστης Νούτση στο Αρσάκειο της Εκάλης Αθηνών, κόρης του συγχωριανού μας Στέλιου Νούτση. Φαίνεται πως η παράδοση στα γράμματα συνεχίζεται.

Θερμά συγχαρητήρια και καλή πρόοδο.
Αλ. Νικολάου

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας**

**ΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ
ROOMS FOR RENT
(500 μ. από την είσοδο στην πόλη)
Με θέρμανση, μπάνιο κλπ.**

ΘΩΜΑΣ ΝΙΤΣΑΣ

Τηλ. 22065

Π. ΤΣΙΟΥΡΗΣ - Χ. ΕΞΑΡΧΟΥ Ο.Ε.

Διαμερίσματα - Καταστήματα

Αντιπαροχαί

Καπλάνη 4-6
Ιωάννινα

Τηλ. 32989-33207
Fax 33207

**HOTEL "ΑΩΟΣ",
RESTAURANT - BAR**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΛΙΘΙΚΙΩΤΗΣ

ΧΛΜ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ — ΚΟΖΑΝΗΣ
ΚΟΝΙΤΣΑ — ΤΗΛ. (0655) 22079

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΡΕΝΤΖΟΣ

Χειρουργός Οδοντίατρος

ΚΟΡΑΗ 8 ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 39817
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. ΣΠΙΤΙΟΥ 70153

Δέχεται καθημερινά: Πρωί 9.30 - 12 -- Απώγευμα 5.00 -
και Σάββατο 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ. με ρ

ΜΙΧΑΗΛ ΒΑΣ. ΡΕΒΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ 22
ΤΗΛ. 426.951

ΠΑΤΡΑ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦ

Δημήτριος Ν. Καζαμ

Εμ. Μπενάκη 2

Τηλ. 3627 - 725

ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤ. ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
ΕΠΙΣΤ. ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ "ΥΓΕΙΑ"

ΙΑΤΡ. ΘΕΜΙΔΟΣ 4 - 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΟΙΚΙΑ ΦΛΟΙΑΣ 23 - 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΔΕΧ. ΔΕΥΤ., ΤΕΤ., ΠΕΜΠ. 6 - 8 Μ.Μ.
ΜΕ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡ. 61 22 823
ΤΗΛ. "ΥΓΕΙΑ" 68 27 940
ΤΗΛ. ΑΝΑΓΚΗΣ 36 47 021
ΟΙΚΙΑ - FAX 61 22 908
ΤΗΛ. ΚΙΝΗΤΟ 094 392 273

Dr ΚΩΣΤΑΣ Β. ΝΟΥΤΣΗΣ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
Τ. ΙΑΤΡΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ 'ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΥΓΓΡΟΥ
ΕΠΙΜΕΛ. ΝΟΣΟΚ. "ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΩΝ"

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΣΟΛΩΝΟΣ 86
(ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ)
ΤΗΛ. 3602 966 (106 80)
ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 5-8 Μ.Μ.
ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΟΙΚΙΑ ΚΑΣΑ
ΑΝΩ ΗΛΙΟΥ
ΤΗΛ. 9701 2

ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΟ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ & ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ

ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΤΗΛ. 0655 - 22005 ΟΙΚΙΑΣ 22113
ΚΟΝΙΤΣΑ

Ενοικιαζόμενα δωμάτια με ατομικ
μπάνια και με ιδιωτικό πάρκιν

• Παραδοσιακό Στυλ

ΧΟΥΣΟΣ ΚΩΝ)ΝΟ

Τηλ. (0655) 23 2 88

Κόνι

«ΚΟΝΙΤΣΑ

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ
ΔΟΜΙΚΩΝ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

ΜΠΟΥΛΤΟΖΕΣ - ΦΟΡΤΩΤΕΣ ΤΣΑΠΕΣ
ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ - ΓΡΑΔΑΡ - ΟΔΟΣΤΡΩΤΗΡΕΣ
ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΓΚ/ΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΩΣ

ΣΩΤ. ΛΩΤΟΣ & Β. ΧΑΤΖΗΜΕΛΕΤΙΟΥ
ΑΝΤΙΓΩΝΗΣ 10 - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΡΑΤΩΝΟΣ
ΤΗΛ 5138315

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΕΜΕΡΤΖΙΔΗΣ

ΚΟΝΙΤΣΑ

(Πάνω στον Εθνικό Δρόμο)

Τηλ. 0655/2